

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ 45' (95) - ΤΕΥΧΟΣ 1 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς
Ἐπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καί Ὁρωποῦ κ. Κύριλλος,
Διευθυντής Κλάδου Ἐκδόσεων Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Κωνσταντῖνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντῖνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Χρ. Κωβαῖος, Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα. Τηλ.: 210-8160127 – Fax 210-8160128

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ. Τηλ.: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τήν ἀποστολή ἀνακουνώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΤΕΥΧΟΣ – 1^ο,
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	4
ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	5
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
<i>Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Ἐόρτιον Γράμμα πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον</i>	6
<i>Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Ἐόρτιον Γράμμα πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον.....</i>	7
<i>Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Πρὸς τὸν Πρωθυπουργό γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων</i>	8
ΜΗΝΥΜΑΤΑ	
<i>Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς Μαθητὲς γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν</i>	9
<i>Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Ἑλληνισμὸς καὶ Οἰκουμένη: Ἅγιος Εὐγένιος ὁ Τραπεζούντιος.....</i>	10
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
<i>Τοῦ Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Βιβλικὸς λόγος καὶ λειτουργικὴ ὕμνογραφία</i>	11
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	39
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	49
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	58
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	63

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ τεύχος τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύουμε τὰ ἑόρτια Γράμματα, τὰ ὁποῖα ἀντήλλαξαν γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος. Δημοσιεύουμε ἐπίσης τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Μακαριωτάτου πρὸς τὸν Πρωθυπουργό κ. Ἀλέξη Τσίπρα γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων.

Στὴν ἐνότητα τῶν Μηνυμάτων θὰ διαβάσετε τὸ Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς Μαθητὲς γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἐπίσης δημοσιεύουμε τὸ Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριᾶς μὲ θέμα τὸν Ἅγιο Εὐγένιο τὸν Τραπεζούντιο.

Στὰ Συνοδικὰ Ἀνάλεκτα θὰ βρεῖτε τὴ μελέτη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ μὲ θέμα: «*Βιβλικὸς λόγος καὶ λειτουργικὴ Ὑμνογραφία*».

Ἡ ὕλη τοῦ τεύχους συμπληρῶνεται μὲ τὰ συνήθη ὑπηρεσιακὰ κείμενα τοῦ Πίνακος ὑποψηφίων πρὸς Ἀρχιερατείαν, τῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν Προκηρύξεων. Στὶς τελευταῖες σελίδες τοῦ τεύχους δημοσιεύονται οἱ εἰδησεογραφικὲς στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Προκαταρκτικός Πίναξ Ύποψηφίων
πρός ΑρχιερατείανΗ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣΠρωτ. 114
Αριθμ. Διεκλ. 117

Αθήνησι 16η Ίανουαρίου 2018

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τό ἄρθρον 19 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύομεν κατωτέρω «Προκαταρκτικόν Πίνακα Κληρικῶν», ὑποψηφίων δι' ἐγγραφὴν εἰς τόν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων καί κεκτημένων τά ὑπό τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τοῦ Νόμου ὀριζόμενα τυπικά καί οὐσιαστικά προσόντα.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977, ἐντός δύο (2) μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, δύναται παρ' οἰουδήποτε κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά ἀσκηθῆ ἔνστασις κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινός ἐκ τῶν κατωτέρω, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος στερεῖται τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν οὐσιαστικῶν ἢ τυπικῶν προσόντων.

Ἡ ἔνστασις αὕτη ὑποβάλλεται εἴτε πρὸς τόν οἰκεῖον Μητροπολίτην εἴτε πρὸς τήν Ἀρχιεραματείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τά περαιτέρω.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ
ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΔΙ' ΕΓΓΡΑΦΗΝ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

1. Ὁ Ἀρχιμ. Ἰωάννης Ἀρσενιάδης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης

2. Ὁ Ἀρχιμ. Τίτος Γερονικολός, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος
3. Ὁ Ἀρχιμ. Γαβριήλ Γιαννόπουλος, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας
4. Ὁ Ἀρχιμ. Γαβριήλ Ἐμμανουηλίδης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος
5. Ὁ Ἀρχιμ. Πολύκαρπος Θεοφάνης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου
6. Ὁ Ἀρχιμ. Νεκτάριος Κακουλίδης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας
7. Ὁ Ἀρχιμ. Στέφανος Καραμουζῆς, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος
8. Ὁ Ἀρχιμ. Χρῦσανθος Καρατζαφέρης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας
9. Ὁ Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κωτούλας, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καί Καλαμαριάς
10. Ὁ Ἀρχιμ. Νικόλαος Λαγουμιτζῆς, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς
11. Ὁ Ἀρχιμ. Δαμασκηνός Μακρινδάκης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς
12. Ὁ Ἀρχιμ. Ἰάκωβος Πιτσιλκας, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, Ἑρεσσοῦ καί Πλωμαρίου
13. Ὁ Ἀρχιμ. Θεοφύλακτος Τσαγκάρης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, καί
14. Ὁ Ἀρχιμ. Δαυῖδ Ψαράκης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

Ἐντολῆ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεραματεὺς
Ὁ Μεθώνης Κλήμης

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἐόρτιον Γράμμα
πρός τόν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον

Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

(Χριστούγεννα 2017)

Ἀριθμ. Πρωτ. 1141

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἱερώνυμε, Πρόεδρε τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τήν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Φθάσαντες καί πάλι, χάριτι τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ, εἰς τήν ὀλόφωτον ἑορτήν τῆς κατά σάρκα Γεννήσεως τοῦ ἐπισκεψαμένου ἡμᾶς ἐξ ὕψους Σωτήρος ἡμῶν, ἐπιθυμοῦμεν νά κοινωνήσωμεν τήν ἔνθεον χαράν μετά τῆς Ὑμετέρας τιμωτάτης Μακαριότητος, ἀναβοῶντες τόν ἀγγελικόν ὕμνον «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Αἱ ἐκκλησιαστικά ἐορταί εἶναι βίωσις τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς ὡς εὐχαριστίας καί δοξολογίας διὰ τās εὐλογίας τοῦ μεγαλοδώρου Θεοῦ, τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.

Τό ὑπερφυές Μυστήριον τῆς Σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου εἶναι ἀποκάλυψις τῆς ἀπάτου Θείας φιλανθρωπίας, ἀλλά καί τοῦ τελικοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, κατά τό Πατερικόν «Ὁ Θεός ἐνηνθρώπησεν ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν». Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι «κοινωνία θεώσεως». Πιστή εἰς τόν Κύριόν της, ὁ ὁποῖος οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλά διακονῆσαι, ἡ Ἐκκλησία, ὡς διευτώθη προσφυῶς εἰς τό Προοίμιον τῆς Ἐγκυκλίου τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου, «δέν ζῆ διὰ τόν ἑαυτό της. Προσφέρεται δι' ὀλόκληρον τήν ἀνθρωπότητα, διὰ τήν ἀνύψωσιν καί ἀνακαίνισιν

τοῦ κόσμου εἰς καινούς οὐρανούς καί καινήν γῆν. Ὅθεν, δίδει τήν εὐαγγελικὴν μαρτυρίαν καί διανέμει ἐν τῇ οἰκουμένῃ τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ: τήν ἀγάπην Του, τήν εἰρήνην, τήν δικαιοσύνην, τήν καταλλαγήν, τήν δύναμιν τῆς Ἀναστάσεως καί τήν προσδοκίαν τῆς αἰωνιότητος».

Τοιαῦται σκέψεις κατακλύζουν τήν διάνοιαν ἡμῶν καθὼς πορευόμεθα προσκυνηταί τῆς φάτνης τοῦ Παιδίου Ἰησοῦ συμπροσευχόμενοι μεθ' Ὑμῶν διὰ τόν ἀνά τήν οἰκουμένην εὐσεβῆ λαόν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται, ἐν μέσῳ τῆς συγχρόνου ἀνθρωπολογικῆς καί πνευματικῆς κρίσεως, νά βιώσῃ καί νά διαφυλάξῃ τὰ πατρῶα δόγματα ἐν Ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, ἐν τῇ λειτουργικῇ ζωῇ, ἐν τῇ θεοδωρῆτῳ πνευματικότητι καί ὀρθοπραξίᾳ.

Μακαριώτατε καί τετιμημένε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἐπί τῇ μεγάλῃ Ἑορτῇ τῆς πίστεως ἡμῶν κομίζομεν ἀδελφοποθῆτως τῇ Ὑμετέρᾳ ὑπερλίαν ἐν Χριστῷ τῷ ἐρχομένῳ ἀγαπητῇ Μακαριότητι Σοφίαν, Εἰρήνην καί Δύναμιν Θεοῦ, τὰ πολύτιμα αὐτὰ δῶρα ἐκ τῆς Βασιλίδος, εὐχόμενοι ἔτη μήκιστα ἐν ὑγείᾳ ἀκλονήτῳ πρὸς εὐημερίαν καί εὐτυχίαν Ὑμῶν, τῆς περὶ Ὑμᾶς σεβασμίας Ἱεραρχίας καί τοῦ ἐμπεπιστευμένου Ὑμῖν κλήρου καί λαοῦ.

...Ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία, Μακαριώτατε ἅγιε ἀδελφέ!

Χριστούγεννα βιζ'

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός,

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Ἐόρτιον Γράμμα πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

(Χριστούγεννα 2017)

Πρωτ. 5792

Ἀρ.

Διεκ. 2674

Ἀθήνησι τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 2016

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικέ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαῖε, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἴδου καὶ αὖθις ἐφέστηκεν ἡ μητρόπολις τῶν ἑορτῶν, ἡ τοῦ Κυρίου καὶ ἀρχηγοῦ τῆς πίστεως καὶ κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα Γέννησις καὶ Ἐπιφάνεια, ὅστις ἐνηνθρώπησε διὰ τῆς παναχράντου Μαρίας καὶ Θεοτόκου ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας. Τρόντι θαῦμα παράδοξον καὶ ἐκπλήττον καὶ συνέχον πᾶσαν ἔννοιαν ὀρῶμεν κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, θεώμενοι τὸν Θεὸν ἐπὶ τῆς γῆς παραγενόμενον, τὸν φύσει ἀόρατον συνδημιουργὸν τοῦ παντός σάρκα φοροῦντα καὶ ἐν τῷ κόσμῳ οἰκοῦντα καὶ παρεπιδημοῦντα.

Ὡς δέ πάντοτε ἐδιδάχθημεν ἐν τῇ πίστει ἡμῶν, αἱ ὀρθόδοξοι ἑορταὶ δὲν ἀποτελοῦσιν ἀπλῶς καὶ μόνον ἀνάμνησιν γεγονότων ἱστορικῶν καὶ παρελθόντων, ἀλλὰ συγκαλοῦσιν ἡμᾶς πρὸς συμμετοχὴν πνευματικὴν, ὡς ἐὰν ἐπραγματοποιοῦντο εἰς τὸ παρὸν, ἔτι δέ δίδουσιν ἀφορμὴν πρὸς προβληματισμόν. Οὕτω καὶ ἡμεῖς σήμερον, διερωτώμεθα μετὰ τοῦ μεγάλου πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ: «Διὰ τί ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐνηθρώπησε... καὶ τί ἐνανθρωπήσας κατώρθωσεν»;

Ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος πατὴρ καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτοῦ ὅτι «ἐνηνθρώπησε..., ἵν' ἐφ' ὧπερ ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον, πάλιν αὐτῷ χαρίσῃται», ἥτοι διὰ νὰ διέλθωμεν ἐκ τοῦ κατ' εἰκόνα εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν καὶ

ᾧμεν ἐν κοινωνίᾳ μετ' Αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς ἑαυτοῦ κοινωνίας ἀναχθῶμεν πρὸς τὸ ἄφθαρτον.

Ὅμως, ὡς ἤδη ὁ εἰρημένος πατὴρ σημειοῖ καὶ ὡς ἰδιαίτερος βιοῦμεν ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ, οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἐπιθυμοῦσι πάντοτε τὴν μετ' Αὐτοῦ κοινωνίαν, ἕως καὶ ἀρνοῦνται τὸν Θεὸν δημιουργὸν αὐτῶν τε καὶ τοῦ παντός, ἐπλήσθησαν ἐγωισμοῦ καὶ παθῶν, ἐστράφησαν πρὸς τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀδικίαν καὶ οὕτω ὁ κόσμος ἡμῶν, παρὰ τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, εὐρίσκεται ἐν πολλοῖς ἐν ἀκαταστασίᾳ καὶ συγχύσει χωρὶς ἐλπίδος καὶ νοήματος ζωῆς, ἀπολυτοποιῶν καὶ θεοποιῶν τὴν ὕλην, τὴν ἡδονὴν, τὸ χρῆμα, τὸ ἐγώ.

Ὅθεν, ἅγιε ἀδελφέ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς κοσμοσωτηρίου ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ἀπευθυνόμεθα πρὸς τὴν Ὑμετέραν πεφιλημένην Θειοτάτην Παναγιότητα, διὰ νὰ ἐπαναβεβαιώσωμεν τὴν μεθ' Ὑμῶν ἐν Χριστῷ Τεχθέντι κοινωνίαν καὶ διὰ νὰ ἐκφράσωμεν τὰς ἐγκαρδίους ἡμῶν ἑορτίους εὐχάς, ἅς καὶ ὁμοίως ἀπευθύνομεν πρὸς τε τὴν περὶ Ὑμᾶς Ἁγίαν καὶ Ἱεράν Σύνοδον καὶ τὸ Ὑμέτερον ποιμνιον, εὐχόμενοι πλουσίαν τὴν ἐκ τοῦ θεοδέγμονος Σηπλαιίου χάριν, ὑγιείαν καὶ ὀλβιότητα βίου, παρακαλοῦντες συγχρόνως Ὑμᾶς ὅπως δέησθε πρὸς τὸν Σαρκοθέντα Κύριον, ἵνα φωτίξῃ πάντα ἄνθρωπον καὶ λυτρώσῃ τῆς τυραννίδος τοῦ διαβόλου καλέσας πρὸς θεογνωσίαν καὶ «νευρώσῃ καὶ παιδεύσῃ δι' ὑπομονῆς καὶ ταπεινώσεως καταπαλαίειν τὸν τύραννον».

Ἐπὶ δέ τούτοις, εὐχόμενοι εὐλογημένον τὸν νέον ἐνιαυτόν, τὴν Ὑμετέραν Σεπτὴν Κορυφὴν κατασπαζόμεθα ἑορτίως καὶ διατελοῦμεν,

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Πρός τόν Πρωθυπουργό κ. Ἀλέξη Τσίπρα γιά τό ὄνομα τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

(11.1.2018)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρωθυπουργέ,
μετά τήν ἀνατολή τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστό-
τητος τοῦ Κυρίου καί στό πλαίσιο τῆς πρώτης μας
αὐτῆς ἐπικοινωνίας μέσα στό 2018, προαγάμασε
νά ἐκφράσουμε τίς θερμότερες εὐχές μας γιά οἰκο-
γενειακή καί προσωπική εὐτυχία, ἀλλά καί ἐπιτυ-
χία στό εὐθυνοφόρο ἔργο Σας πρός ὄφελος ὄλου
τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Μέ τήν παροῦσα ἐπιστολή ἀπευθυνόμαστε πρός
Σᾶς, προκειμένου νά Σᾶς καταστήσουμε κοινωνό
τοῦ εὐλόγου προβληματισμοῦ μας ἐντός τῶν πλαι-
σίων τῆς ιστορικής εὐθύνης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-
λάδος. Δέν διέλαθε τῆς προσοχῆς μας ἡ ἔντονη δι-
πλωματική κινητικότητα κατά τίς τελευταῖες ἡμέρες
στό ζήτημα τῆς ὀνομασίας τοῦ Κράτους τῶν Σκο-
πίων, ἡ ὁποία κινεῖται παράλληλα πρός τίς πρόσ-
φατες ἐκκλησιαστικές διεργασίες γύρω ἀπό τό ζή-
τημα τῆς σχισματικῆς, αὐτοτιλοφορούμενης «Ἐκ-
κλησίας τῆς Μακεδονίας». Συνέπεια τῶν διεργα-
σιῶν αὐτῶν ἦταν τό Ἀνακοινωθέν τῆς Διαρκοῦς
Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς
15ης Δεκεμβρίου 2017. Στούς χειρισμούς τῆς κατ'
ἐξοχήν ἀρμοδίας Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως θέλου-
με νά ἐπισημάνουμε ὅτι τό ζήτημα τῶν Σκοπίων
ἔχει καί τήν ἐκκλησιαστική του παράμετρο, τήν
ὁποία θεωροῦμε πολύ σοβαρή καί ἡ ὁποία ἀπηχεῖ
τήν τακτική κάποιων λαῶν τῆς Βαλκανικῆς πρώτα
νά ὀργανώνονται γύρω ἀπό κάποιο ἐκκλησιαστικό
ὀργανισμό (κανονικό ἢ σχισματικό), ἔπειτα δέ νά
οἰκοδομοῦν τήν κρατική τους ὄντοτητα.

Υἱοθετώντας τήν τακτική αὐτή, ὁ Πρόεδρος τῆς
ἐνιαίας Γιουγκοσλαβίας Κροάτης Τίτο, ἔσπευσε
παράλληλα μέ τήν πολιτική δημιουργία τοῦ Κρά-
τους τῶν Σκοπίων καί κατά τίς διπλωματικές ἀφορ-
μές τῆς ἐποχῆς, νά προκαλέσει καί νά ἐνθαρρύνει
τήν ἐκκλησιαστική ἀπόσχιση τῆς περιοχῆς (1958
καί 1967) ἀπό τό Πατριαρχεῖο Σερβίας, κανονικό
ἔδαφος τοῦ ὁποίου λογίζεται ἕως σήμερα γιά τήν

οἰκογένεια τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καί τή
δημιουργία σχισματικῆς Ἐκκλησίας μέ ὄνομα
ἀκριβῶς τό ἴδιο μέ τήν ἰδρυθεῖσα «Σοσιαλιστική
Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας». Παρά τή μὴ ἀνα-
γνώριση τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς ἀπό ἄλλη Ὀρθόδο-
ξη Ἐκκλησία, ἡ σκοπιμότητα παραμένει καί, νομί-
ζουμε, εἶναι προφανής.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, χωρίς νά ἐπιθυμεῖ
τήν ὁποιαδήποτε ἀνάμειξή της στίς ἐνέργειες τοῦ
Ἵπουργείου Ἐξωτερικῶν, χωρίς ταυτόχρονα νά
ἀπεμπολεῖ τή διαχρονική μαρτυρία λόγου καί αἵμα-
τος τοῦ Κλήρου καί τοῦ λαοῦ της ὑπέρ τῆς Ἑλληνι-
κότητας τῆς Μακεδονίας, ἡ ὁποία τῆς ἀπαγορεύει
νά ἀποδεχθεῖ τή χρήση τοῦ ὀνόματος «Μακεδονία»
ἀπό ὁποιοδήποτε ἄλλον, ἀποφάσισε στή συνεδρία
τῆς 9ης Ἰανουαρίου τ.ἔ., νά ἐπισημάνει τόν κίν-
δυνο τῆς πιθανότητας μετακυλίσεως τοῦ προβλήμα-
τος τῆς ὀνομασίας τοῦ γειτονικοῦ Κράτους ἀπό τό
πολιτικό στό ἐκκλησιαστικό ἐπίπεδο καί τήν ἐπι-
βίωση ἑνός ἰδιότυπου ἀλτρωτισμοῦ στή γείτονα
χώρα μέσω τοῦ τίτλου τῆς σχισματικῆς Ἐκκλησίας
τῶν Σκοπίων. Ἐν ὄψει αὐτοῦ, θερμῶς παρακα-
λοῦμε νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη τά ἀνωτέρω, ὥστε στό
πλαῖσιο τῆς συμφωνίας περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ
Κράτους τῶν Σκοπίων νά ὑπάρξει μέριμα καί γιά
τήν ἀντίστοιχη ὀνομασία τῆς σχισματικῆς Ἐκκλη-
σίας, ἀπό τόν τίτλο τῆς ὁποίας πρέπει νά ἀπαλει-
φθεῖ ὁ ὄρος «Μακεδονία» καί τά παράγωγά του.

Γνωρίζοντας τόν σεβασμό καί τήν εὐαισθησία
Σας γιά τά θέματα τῆς Ἐκκλησίας μας καί βέβαιοι
γιά τήν εὐμενῆ ἐξέταση τῆς κατά τά ἀνωτέρω ἐπι-
σημάνσεως, εὐχόμαστε τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στή
ἀγαθὰ Σας ἔργα καί εἰδικότερα ἐπιτυχία στό ἐγχεί-
ρημα πού ἀναλάβατε, τῆς ἐξομαλύνσεως καί
ἀμβλύνσεως τῶν ὑφισταμένων χρονίων διαφορῶν
στό ζήτημα τῶν Σκοπίων καί διατελοῦμε μετ' εὐχῶν
καί τιμῆς.

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ὁ Μεθώνης Κλήμης

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Μήνυμα της Ίεραρχίας Συνόδου προς τούς Μαθητές
για τήν έορτή τῶν Τριῶν Ίεραρχῶν

(30.1.2018)

Ἀγαπητά μας παιδιά,

ἴσως ὁ έορτασμός τῶν Τριῶν Ίεραρχῶν νά φαίνεται πῶς ἀποτελεῖ ἀκόμη μία έορτή ρουτίνας στόν έτήσιο κύκλο τῶν σχολικῶν έορτῶν. Αὐτά ὅμως πού οἱ Τρεῖς Ίεράρχες προσέφεραν καί προτείνουν στόν σύγχρονο κόσμο εἶναι πιό επίκαιρα ἀπό ποτέ.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς ἀπό τήν περίοδο πού ἔζησαν, μᾶς χωρίζουν σχεδόν 17 αἰῶνες. Ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τους, ὅμως, ἀποτελεῖ ἀπάντηση στή σύγχρονη πραγματικότητα καί ιδιαίτερα στό σύγχρονο σχολεῖο.

Ὅπως καί σεῖς, ἔτσι καί ἐκεῖνοι ἔθεσαν στούς ἑαυτούς τούς ὑψηλούς στόχους. Ἀξιοποιώντας τά χαρίσματα πού τούς ἔδωσε ὁ Θεός ἐπέτυχαν κορυφαίες ἐπιδόσεις, κατακτώντας τήν κορυφή, ὄχι σέ μία ἀλλά σέ ὅλες σχεδόν τίς ἐπιστήμες τῆς ἐποχῆς τους. Ἀναγνωρίστηκαν ἀπό φίλους καί ἀντιπάλους, κέρδισαν τήν ἐκτίμηση καί τόν θαυμασμό τοῦ κόσμου, τούς προτάθηκαν οἱ πιό περιζήτητες κοινωνικές θέσεις.

Ἄν εἶχαν περιοριστεῖ σέ αὐτά, θά ἦταν ἀκόμη κάποιοι ἀπό τούς χιλιάδες ἐπώνυμους σοφούς, πού μεγαλούργησαν στήν ἐποχή τους, ἀλλά ξεχάστηκαν μέ τό πέρασμα τῶν αἰῶνων. Ἐμεῖς, ὅμως, συνεχίζουμε νά τούς θυμόμαστε, ὄχι μόνον μέσῳ τῶν συγγραμμάτων τους, πού ἀκόμη μελετῶνται στά μεγαλύτερα πανεπιστήμια τοῦ κόσμου, ἀλλά μέσῳ ὁλόκληρης τῆς ζωῆς τους. Αὐτό πού τούς κάνει πολύτιμους καί γιά μᾶς εἶναι ἡ ἀπόφασή τους νά μετατρέψουν τίς ὑψηλές ἐπιδόσεις καί τήν ἐπιτυχία τους σέ μέσον προσφορᾶς πρὸς τούς συνανθρώπους τους καί ἐργαλεῖο ἀγάπης πρὸς τούς δυστυχισμένους τῆς ἐποχῆς τους.

Γνωρίζετε πῶς πολλές φορές ἡ ἐπιτυχία ἔχει καί κάποια ἀρνητικά ἐπακόλουθα. Ἐνισχύει τόν ἐγωισμό, σκληραίνει τήν καρδιά, ὀδηγεῖ σέ περιφρόνηση γιά τούς κατώτερους σέ ἐπιδόσεις. Δέν εὐθύνεται ἡ ἐπιτυχία γι' αὐτό. Εὐθύνεται ἡ ἔλλειψη νοήματος ζωῆς, τό ὅποιο δέν μπορεῖ νά προσφέρει ἀπό

μόνη τῆς ἡ μόρφωση. Αὐτό ἀντελήφθησαν ἀπό νοερίους οἱ Τρεῖς Ίεράρχες καί φρόντισαν νά προστατέψουν τόν ἑαυτό τους ἀπό τή ματαιότητα. Κατέφυγαν στήν πίστη πρὸς τόν Θεό τῆς ἀγάπης καί τοῦ προσέφεραν ὁλόκληρο τόν ἑαυτό τους, ὅλους τους κόπους τους, ὅλη τήν περιουσία τους, ὥστε νά μετατραποῦν σέ πρωταγωνιστές ἑνός ὁράματος γιά μία κοινωνία δικαιοτέρα, μέ ἀλληλεγγύη καί ἀνοιχτούς ὀρίζοντες.

Στά πρόσωπα τῶν Τριῶν Ίεραρχῶν, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καί τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀποδείχτηκε πῶς ἡ χριστιανική πίστη εἶναι σέ θέση νά μεταβάλλει τά ἀτομικά ἐπιτεύγματα σέ παράγοντα μεταμόρφωσης ὁλόκληρης τῆς κοινωνίας, ὑπενθυμίζοντας πῶς οἱ λύσεις ἔρχονται πάντα μέσα ἀπό τίς ἀνθρώπινες σχέσεις καί τή συνεργασία γιά τήν ἐπίτευξη κοινῶν ὁραμάτων. Τέτοιο ὄραμα προτείνει ἀπό τότε μέχρι σήμερα καί μέχρι τέλους τῆς ἱστορίας ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τήν ὁποῖαν ἀγάπησαν καί θυσιάστηκαν γι' αὐτήν. Μέσα σέ αὐτήν χωροῦν ὅλα τά χαρίσματα, ὅλοι οἱ χαρακτήρες, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀνεξαιρέτως, πού μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ μεταβάλλονται σέ θησαυρό γιά ὁλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα.

Σήμερα, λοιπόν, δέν γιορτάζουμε ἀπλῶς τρία πρόσωπα. Σήμερα κρατᾶμε ζωντανό τό ὄραμα τῆς μεταμόρφωσης τῆς γνώσης σέ βάλσαμο ἀγάπης γιά τίς πληγές τῆς ἀνθρωπότητας, πού περιμένει ἀπό σᾶς νά συμβάλετε μέ τίς γνώσεις καί τά ἰδανικά σας στή σωτηρία τῆς. Ἄν τό θελήσετε, οἱ Τρεῖς Ίεράρχες θά ἀποτελοῦν πάντα γιά σᾶς πρότυπα ἀκεραιότητας καί ἠθους, καί στούς ὑψηλούς σας στόχους θά ἔχετε πάντα τήν προστασία καί τήν εὐλογία τους.

Σᾶς τό εὐχόμαστε μέ ὅλη τήν καρδιά μας.

Μέ πατρική ἀγάπη καί θερμές εὐχές,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
καί τά Μέλη τῆς Διαρκoῦς Ίεραρχίας Συνόδου

Ἑλληνισμός καί Οἰκουμένη: Ἅγιος Εὐγένιος ὁ Τραπεζούντιος

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

(Α΄ Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο στό πλαίσιο τῶν Γ΄ Εὐγενείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς μέ θέμα: Θεολογία - Ἱστορία - Τέχνη», 18-20 Ἰανουαρίου 2018)

Χαιρετίζω θερμῶς τήν ἑναρξή τοῦ Α΄ Διεθνούς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου πού διοργανώνεται στό πλαίσιο τῶν Γ΄ Εὐγενείων, μέ θέμα: «Ἑλληνισμός καί Οἰκουμένη: Ἅγιος Εὐγένιος ὁ Τραπεζούντιος. Θεολογία - Ἱστορία - Τέχνη». Χαίρομαι ἰδιαιτέρως πού αὐτός ὁ τόσο σημαντικός νέος θεσμός, τά «Εὐγένεια», ἐμπλουτίζεται καί ἐξελισσεται χρόνο μέ τόν χρόνο.

Ἡ θεματική σας ἐπιλογή τιμᾶ καί ἀναδεικνύει τό εὖρος τῆς παραδόσεως πού συνοδεύει τόν πολιοῦχο Ἅγιο τῆς Τραπεζούντας. Μᾶς μεταφέρει στήν ἁγιασμένη γῆ τοῦ Πόντου, τόπο μαρτυρικό μέν ἱστορικά, ἀλλά ἐξέχοντα γιά τήν Ἐκκλησία, στόν ὅποιο τό φῶς τῆς χριστιανικῆς εὐσέβειας φωτίζει κάθε σελίδα τῆς μακραίωνης ἱστορίας του. Ἄν σήμερα οἱ λυχνίες τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Πόντου εἶναι σβησμένες, παραμένει ἀκοίμητο τό φῶς πού καίει στίς ψυχές τῶν ἀπογόνων ὄλων ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἄφησαν τήν γῆ τῶν πατέρων τους παίρνοντας μαζί τους τήν Εἰκόνα, τόν Σταυρό, τό Εὐαγγέλιο καί τό Δισκοπότηρο. Ἄν οἱ Ἕλληνες τοῦ Πόντου στάθηκαν ἄκαμπτοι μπροστά στή δυστυχία καί τή βαρβαρότητα, τό κατόρθωσαν διότι οὐδέποτε ἐξέλιπαν ἡ πίστη στόν Θεό καί ἡ δύναμη τῆς ἀρετῆς, ἀξίες δηλαδή οἰκουμενικές τοῦ ἠθικοῦ καί πνευματικοῦ πολιτισμοῦ, πού ὑπερβαίνουν ὅλες τίς δοκιμασίες καί τίς μικρότητες.

Τό Συνέδριο θά πλουτίσει τή γνώση μας γύρω ἀπό σημαίνουσες ἐπιστημονικές πτυχές σχετικές μέ τόν ἅγιο μεγαλομάρτυρα τοῦ Πόντου. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως, ὅπως γνωρίζετε, προχωρεῖ καί πέ-

ραν αὐτῶν: ἐμβαθύνει στήν κρυφή, στήν ἐσωτερική δύναμη τῶν γεγονότων, στήν ψυχή τῶν ἀνθρώπων πού τά πραγματοποιήσαν, στόν ψυχικό κόσμο πού τά προετοίμασε καί τά διαμόρφωσε.

Στρέφεται στό νοητό θεμέλιο κάθε ἐκκλησιαστικῆς δράσεως, τό πνεῦμα τοῦ μαρτυρίου, τῆς ἐκούσιας προσφορᾶς, τό ἦθος τοῦ Σταυροῦ. Δέν πρόκειται ἀπαραίτητα γιά μαρτύρια αἵματος, ἀλλά γιά ὅλα ἐκεῖνα τά ἐπώδυνα μαρτύρια πού ἀντιστοιχοῦν σέ ἀνάλογους ἄθλους τῆς ψυχῆς καί ἐν τέλει ἀντιπροσωπεύουν τόν ἀγῶνα ἐνός ὁλόκληρου λαοῦ.

Ὅσο ὑπάρχουν συλλογικές πρωτοβουλίες πού ἀφιερώνονται σέ αὐτή τή ζωτική σύνδεση μέ τήν ἱστορική μνήμη καί τήν κληρονομιά τῶν ἁγίων μαρτύρων, τόσο θά δυναμώνει τό ὄραμα καί ἡ ἐλπίδα πού τρέφει ὁλος αὐτός ὁ πλοῦτος, αὐτή ἡ μακραίωνη παράδοση πού στηρίζεται στήν πίστη τοῦ Χριστοῦ, ἡ παράδοση τῆς Ὁρθοδοξίας μας.

Θά ἤθελα νά συγχαρῶ τόν ἀγαπητό ἀδελφό, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς κ. Ἰουστίνο γιά τή μέριμνα καί τήν ἀφοσίωσή του στή διοργάνωση, τήν ὅποια ἔχει ἀγκαλιάσει ὅλη ἡ τοπική κοινωνία καί ἡ ἀκαδημαϊκή κοινότητα τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εὐχόμαι τό εὖσημο αὐτό Συνέδριο νά ἔχει τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί νά γνωρίσει εὐρεῖα εὐδόωση καί ἀπήχηση.

Μετά θερμῶν εὐχῶν καί ἀγάπης

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Βιβλικός λόγος και λειτουργική ύμνογραφία

Τοῦ Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ
Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

(Εἰσήγηση στό συνδιοργανούμενο Διεθνές Λειτουργικό Συμπόσιο ἀπό τὰ Τμήματα
α΄. Θεολογίας καὶ β΄. Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ Α.Π.Θ. καὶ τὴν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Θεσσαλονίκη, 14-15 Φεβρουαρίου 2017)

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

Ἡ Λειτουργικὴ Ὑμνογραφία
ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή

Ὅπως διατυπώνεται τὸ θέμα ἢ Εἰσήγησή μου ἀλλὰ καὶ ὄλο τὸ ἐπιστημονικό Συνέδριο θὰ ἐπιδιώξει νὰ ἀναδείξει ὅτι ἡ Ἁγία Γραφή ἀποτελεῖ πηγὴ τῆς λειτουργικῆς ὕμνογραφίας, ὅτι οἱ ὕμνογράφοι τῶν ὕμνων πού χρησιμοποιοῦνται στὴν θεία λατρεία τῆς Ἐκκλησίας ἀντλοῦν τὰ θέματά τους καὶ ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή. Σέ πολλές μάλιστα περιπτώσεις ἐντάσσουν φράσεις καὶ κείμενα τῆς Ἁγίας Γραφῆς στοὺς ὕμνους πού συνθέτουν γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ εἴτε γιὰ νὰ δοξολογήσουν τὸν Τριαδικὸ Θεὸ γιὰ τὰ σωτήρια καὶ μεγαλειώδη ἔργα τῆς ἀγαθότητος, τῆς σοφίας, τῆς δυνάμεως καὶ τῆς δικαιοσύνης Του, κυρίως γιὰ τὸ μυστήριο τῆς ἐνσάρκου οικονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ «*Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου*» εἴτε γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν γιὰ τίς δωρεές πού χαρίσθηκαν στό γένος τῶν ἀνθρώπων καὶ στὴν κτίση ὀλόκληρη ἀπὸ τὸν Δημιουργό, Κυβερνήτη, Προνοητή, Σωτήρα καὶ Λυτρωτὴ Κύριο καὶ Θεὸ κατὰ τὸ «*εὐχαριστοῦμεν ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων*» (Εὐχὴ τῆς Ἁγίας Ἀναφορᾶς) εἴτε γιὰ νὰ ἐκζητήσουν τὸ ἔλεός Του καὶ τὴν εὐσπλαγχνία Του κατὰ τὸ «*μὴ ἀποστρέψεις τὸ ἔλεός ἀφ' ἡμῶν μηδὲ διασκεδάσεις τὴν διαθήκην σου*».

Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ διευκρινισθεῖ ὅτι μέ τὸν ὄρο «ἐκκλησιαστικὴ ὕμνογραφία» ἐννοοῦμε τοὺς ὕμνους πού χρησιμοποιοῦνται σὲ τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἐκκλησία μας καὶ

ὅτι τὰ ὑμνούμενα πρόσωπα καὶ γεγονότα προέρχονται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή χωρὶς νὰ ἀποκλείονται καὶ ἕτερες πηγές, ὅπως λόγοι Πατέρων, Μαρτυρολόγια, Συναξάρια καὶ ἄλλες.

Ἡ ἀνάγνωση καὶ ἡ ψαλμωδία τῶν ὕμνων, πού προέρχονται ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ μετάφραση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀπὸ τοὺς Ἑβδομήκοντα ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη, καλύπτει τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ ἐπηρεάσε τὴ σύνθεση πολλῶν ἐφυμνίων καὶ μικρῶν τροπαρίων, πού ἐψάλλοντο μεταξὺ τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἐξελίχθηκαν στὴ χριστιανικὴ ὕμνογραφία λαβόντα ἕκταση καὶ διαμορφωθέντα σέ συστήματα ὅπως ὕμνων, κανόνων, ἰδιόμελων, στιχηρῶν, αἰνῶν, ἐξαποστειλαρίων, θεοτοκίων, προσομοίων, ἀναβαθμῶν καὶ ἄλλων.

Διαπιστώνεται ὅτι, ἐνῶ στοὺς πρώτους αἰῶνες πού ἄρχισε νὰ διαμορφώνεται ἡ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας οἱ πιστοὶ χρησιμοποιοῦσαν τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, μέ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου ἡ χρῆση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης συμπιέσθηκε σὲ τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθοῦ καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Στόν περιορισμὸ τοῦτο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης συνέβαλαν οἱ ἑξῆς παράγοντες:

α΄. Οἱ περὶ Θεοῦ ἀντιλήψεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅπως τὸ ἀκοινώνητο τοῦ Ὄνόματος τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγιότητά Του καὶ ἡ δικαιοσύνη Του, ἡ αὐστηρότητα Του καὶ ἄλλες, ὥστε νὰ ἐκλαμβάνεται ὁ Θεὸς ἀπρόσιτος, ἀμέθεκτος παρὰ τίς σποραδικές ἀναφορές ὅτι «*ἐγγὺς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν*» (ρμδ' ἢ ρμε' 18).

β΄. Οἱ ἐξ εἰδωλολατρῶν Χριστιανοὶ στοὺς ὁποίους δὲν ἦταν οἰκεία ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ λατρεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

γ'. Ἡ ἀπόφαση τῆς Ἀποστολικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία χάραξε τὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας ἐκτός τῆς Ἰουδαϊκῆς Συναγωγῆς (*Πράξεων ιε'*, 22-35) πού ἀπομακρύνθηκε σιγά-σιγά ἀπὸ τίς Ἰουδαϊκῆς τελετουργίες.

Οἱ ὀλίγοι ὕμνοι τῆς Καινῆς Διαθήκης ἦσαν οἰκειότεροι πρὸς τὴν ψυχὴ τοῦ «καινοῦ ἀνθρώπου», ἀπλούστεροι στὴν ἔκφραση, ἐγγύτεροι πρὸς τὸ ἀνθρώπινο στοιχεῖο, συμφωνότεροι πρὸς τὴν διαμορφωμένη λατρεία τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἡ προσκύνηση τῆς Παναγίας Τριάδος, ἡ ἐξύμνηση τῆς Θεοτόκου ὅπου ὁ ὕμνος σέ γυναῖκα, ὅπως αὐτός τοῦ εὐαγγελιστοῦ (*Λουκᾶ α'* 47-55) πού ἀπετέλεσε πηγὴ ἀτελευτήτου καὶ ἀπεράντου ποιητικῆς ἐμπνεύσεως πρὸς τιμὴν τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ πού ἦταν ἐντελῶς ἄγνωστοι στὴν Παλαιὰ Διαθήκη.

Στοὺς ὕμνους ἐκφράζεται ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία θεμελιώνεται στὴν Ἁγία Γραφή. Ἔτσι ἡ ὕμνογραφία δέν εἶναι ἐλεύθερη προσωπικὴ ποίηση πού ἐκφράζει τὰ ψυχικὰ συναισθήματα καὶ τίς φιλοσοφικῆς ἀντιλήψεις καὶ πνευματικῆς διακυμάνσεις τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ ἀπεναντίας πειθαρχημένη στίς δογματικῆς ἀλήθειες ἀκόμη καὶ στίς περιπτώσεις πού ἡ ποίηση διανθίζεται μὲ ἐξωκανονικῆς παραδόσεις. Πολλάκις ἡ Ἐκκλησία ἀπέρριψε ὕμνους ἐκ τῆς λατρείας πού ἀπηχοῦσαν ἀπόψεις αἰρετικῶν ὡς κακοζήλους.

Ἡ μελέτη τῆς ἱερᾶς ὕμνογραφίας πού περιλαμβάνεται στὰ χρησιμοποιούμενα λειτουργικὰ βιβλία καὶ εὐχολόγια τῆς Ἐκκλησίας εἰσάγει τὸν πιστό στὸν ἱερό χωρὸ τῆς χάριτος, στὸ πνεῦμα τῆς θείας λατρείας πού λύει τὸ αἰώνιο ἀνθρώπινο τρίπτυχο δρᾶμα τῆς ἁμαρτίας - τῆς μετανόιας - τῆς συγχωρήσεως ἢ ἄλλως τῆς πώσεως καὶ τῆς ἐγέρσεως.

Οἱ ὕμνοι ἐγράφησαν σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἦθος πού διαμορφώθηκε στὴν Ἁγία Γραφή γιὰ κοινούς ἁμαρτωλούς ἀνθρώπους ζητοῦντες ἐνίσχυση καὶ συναισθανόμενοι τίς ἀδυναμίες τους.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β'

Ἡ χρῆση τῆς Ἁγίας Γραφῆς
στὴ Λειτουργικὴ Ὑμνογραφία

1. Ὑμνοι τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης στὴ θεία λατρεία

Στὴ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας ἐντάχθηκαν ἐνωρίτα ὕμνοι τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης.

α. Οἱ ἐννέα βιβλικῆς ὁδὲς πού ἀπετέλεσαν πηγὴ ἐμπνεύσεως τοῦ Εἰρημολογίου καὶ κατ' ἐπέκταση τῶν Κανόνων τοῦ Ὁρθρου τῶν ἑορτῶν τῆς θ. λατρείας:

Οἱ ὀκτὼ πρῶτες «Ἰσραήλ» ἀπὸ τίς προαναφερθεῖσες (ἢ «πρῶτη» μέχρι καὶ τῆς «ὀγδόης») προέρχονται ἀπὸ διάφορα ἱερά βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁφείλονται σέ θεόπνευστα πρόσωπα τῆς πρὸ Χριστοῦ ἱερᾶς ἱστορίας, τὰ ὁποία τίς συνέθεσαν καὶ πρώτη φορά, τίς χρησιμοποίησαν ὡς προσευχῆς σέ σοβαρῆς περιστάσεις τοῦ βίου τους ἢ σέ ἐπίκαιρες στιγμῆς τοῦ προφητικοῦ ἔργου τους.

Ἡ Α' ὁδὴ (*Ἐξόδου ιε'*, 1 κ.έ.). Ἡ εὐχαριστήριος ὁδὴ πού ἔψαλαν οἱ Ἰσραηλίτες γιὰ τὴν θαυμαστὴν διέλευση τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης.

Ἡ Α' ὁδὴ εἶναι τὸ θριαμβευτικὸ εὐχαριστήριον ἄσμα, πού ἔψαλλε ὁ Μωυσῆς ἐπικεφαλῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν εὐθύς μετὰ τὴν θαυματουργικὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης καὶ τὴν καταβύθιση σ' αὐτὴν τῶν καταδιωκτικῶν δυνάμεων τοῦ Φαραῶ. Ὁλόκληρη ἡ ἀφήγησις τοῦ γεγονότος αὐτοῦ περιέχεται στὸ δεύτερο βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πού φέρει τὸν τίτλο «Ἐξοδος» (κεφάλαιο ιδ', στίχοι 5-31). Ἀμέσως μετὰ (*Ἐξοδος ιε'*, 1-19) παρατίθεται τὸ κείμενο τοῦ ἁσματος μὲ τὴν πληροφορία, ὅτι «τότε ἤσεν ὁ Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ᾠδὴν ταύτην τῷ Θεῷ». Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἁσματος προστίθεται ὅτι ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μωυσῆ καὶ τοῦ Ἀαρῶν Μαρριάμ, ἀκολουθημένη ἀπὸ ὅλες τίς γυναῖκες «μετὰ χορῶν καὶ τυμπάνων» ἐπαναλάμβανε τὸ ἐφύμνιο, τὴν ἀρχὴν τοῦ ἁσματος «Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται ἵππον καὶ ἀναβάτην ἐξόρυσεν εἰς θάλασσαν» (*Ἐξοδος ιε'*, 20-21).

Ἡ Β' ὁδὴ (*Δευτερονόμιον λβ'*, 1 κ.έ.). Ὁ θρῆνος τοῦ Μωυσέως γιὰ τὴν μὴ εἰσοδὸν τοῦ στή γῆ τῆς ἐπαγγελίας ἐνῶ εἶχε ὀδηγήσει τοὺς Ἰσραηλίτες ὀλίγον πρὸ τῆς εἰσοδου σ' αὐτή.

Ἡ Β' ὁδὴ περιέχεται στὸ βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (*Δευτερονόμιον λγ'*). Εἶναι ἓνα ποίημα πού, σύμφωνα μὲ τὴν πληροφορία τοῦ ἰδίου τοῦ βιβλίου, ἀπήγγειλε ὁ Μωυσῆς μπροστὰ σέ ὅλο τὸ πλῆθος τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὅταν μετὰ τὴ συγγραφή τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του, ἔδωσε στὸ λαὸ του τίς τελευταῖες συμβουλές του καὶ ὀδηγίες του (*Δευτερονόμιον λα'*, 24-30). Ἀποτελεῖ τὴν ἐπισφράγιση αὐτῆ τῶν τελευταίων συμβουλῶν

καί ὁδηγιῶν τοῦ θεόπτη Προφήτου καί ἐθνάρχη τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Γ΄ ὠδή, (*Α΄ Βασιλειῶν β΄*): Ἡ εὐχαριστήριος προσευχή τῆς στειρώσας προφήτιδος Ἄννης γιά τήν ἀπόκτηση, μέ θεία ἐπέμβαση, τοῦ υἱοῦ τῆς προφήτου Σαμουήλ.

Ἡ Γ΄ ὠδή εἶναι ἡ εὐχαριστήρια προσευχή τῆς μητέρας τοῦ προφήτου Σαμουήλ Ἄννας, τῆς ὁποίας ἡ στειρώση λύθηκε ὕστερα ἀπό θερμή δέηση, πού εἶχε ἀπευθύνει πρὸς τόν Κύριο. Ὁλόκληρη ἡ ἀφήγηση τοῦ γεγονότος αὐτοῦ περιέχεται στήν ἀρχή τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν «*Βασιλειῶν*» (κεφάλαιο α΄, στίχος 1-28). Ἡ προσευχή ἀκολουθεῖ ἀμέσως μετά (*Βασιλειῶν Α΄, β΄, 1-10*). Εἶναι θερμή ἔκφραση εὐγνωμοσύνης πρὸς τόν Θεό γιά τήν προστασία Του καί ζωηρή ἔξαρση τῆς πεποιθήσεως, πού ὀφείλουμε σ΄ αὐτή τῆ θεϊκή προστασία.

Ἡ Δ΄ ὠδή (*Ἀββακούμ γ΄, 1* καί ἐξῆς): Ἡ δοξολογία τοῦ Προφήτου Ἀββακούμ, ὅταν ὁ Θεός τοῦ ἀπεκάλυψε τό μυστήριό τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Δ΄ ὠδή εἶναι μία προφητική ὠδή, στήν ὁποία προκαταβολικά δοξολογεῖται ὁ Θεός γιά τήν ἀποστολή τοῦ Λυτρωτῆ στόν κόσμον καί ἐξαιρῶνται τά θαυμάσια ἀποτελέσματα τῆς ἐλεύσεως Του. Ἀνήκει στόν Προφήτη Ἀββακούμ καί περιέχεται στό τρίτο καί τελευταῖο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου τῶν προφητειῶν του. Ἀρχίζει μέ τόν πλήρη εὐλαβοῦς ἐκστάσεως στίχο: «*Κύριε, εἰσακήκοα τήν ἀκοή Σου καί ἐφοβήθην· Κύριε, κατενόησα τά ἔργα Σου καί ἐξέστην*». Στόν τρίτο στίχο τονίζεται ὅτι «*ὁ Ἅγιος*» θά ἔρθῃ «*ἐξ ὄρων κατασπίου δασέος*», μέ τόν ὁποῖο ἐννοεῖται ἡ Ἀειπάρθετος Θεοτόκος. Ἄξιο σημειώσεως εἶναι ὅτι στόν δεύτερο στίχο λέγεται ὅτι θά γίνει γνωστός ὁ Θεός «*ἐν μέσῳ δύο ζώων*» καί ἀπό αὐτό σέ συνδυασμό καί πρὸς μία ἄλλη προφητική ἔκφραση πού ἀναφέρει: «*ἐγνώ βοῦς τόν κτησάμενον καί ὄνος τήν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ*» ἡ βυζαντινὴ ζωγραφικὴ ἔλαβε ἀφορμὴ γιά νά παραστήσῃ τά δύο ζῶα –τόν βοῦν καί τόν ὄνον– ἐκατέρωθεν τῆς φάτνης τοῦ Σωτῆρα πού γεννήθηκε στή Βηθλεέμ.

Ἡ Ε΄ ὠδή (*Ἡσαΐου κστ΄, 9*) καί ἐξῆς: Ἡ προσευχή τοῦ Προφήτου πού ἐκφράζει τήν ἀνυπομονησία μέ τήν ὁποία οἱ πιστοὶ λάτρεις τοῦ Κυρίου, ἰδιαιτέρως ὁ Προφήτης, ἀναμένουν τῆ θεία καί σωτήρια ἐπέμβασή Του.

Ἡ Ε΄ ὠδή εἶναι ἐπίσης μία ἄλλη προφητικὴ προσευχή. Ὄφειλεται στόν μεγαλοφωνότατο Προφήτη

Ἡσαΐα καί περιέχεται στό βιβλίο Προφητειῶν του (κεφάλαιο κστ΄, στίχ. 9-20). Ἀρχίζει μέ τόν στίχο: «*Ἐκ νεκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα μου πρὸς σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τά προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς*» καί ἔπειτα τονίζει τήν παντοδυναμία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καί τήν πρὸς Αὐτόν βαθεῖα πίστη τοῦ λαοῦ Του. Στό τέλος προλέγεται ἡ Ἀνάσταση καί ἡ ἀπ΄ αὐτὴ χαρά: «*Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ καί ἐγεροθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καί εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ*».

Ἡ ΣΤ΄ ὠδή (*Ἰωνᾶ β΄, 2*): Ἡ προσευχή τοῦ Προφήτου ὅταν εὐρίσκετο στήν κοιλία τοῦ κήτους.

Ἡ ΣΤ΄ ὠδή ἀποτελεῖται ἀπὸ τήν προσευχή, πού ἔκαμε ὁ Προφήτης Ἰωνᾶς, εὐρισκόμενος στήν κοιλία τοῦ κήτους. Ἡ σχετικὴ ἀγιογραφικὴ διήγηση ἀποτελεῖ ὁλόκληρο τό περιεχόμενο τῶν τεσσάρων κεφαλαίων τοῦ βιβλίου Ἰωνᾶς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἡ προσευχή περιέχεται στό δεύτερο κεφάλαιο (στίχ. 3-10) μετά τήν πληροφορία, ὅτι: «*Καὶ προσέταξε Κύριος κῆτει μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν καὶ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. Καὶ προσηύξατο Ἰωνᾶς πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους καὶ εἶπεν...*» (*Ἰωνᾶ β, 1-3*). Μετά δέ τήν προσευχὴ ἀκολουθεῖ ἡ δήλωση ὅτι: «*Καὶ προσέταξε Κύριος τῷ κῆτει καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν*» (*Ἰωνᾶ β, 11*).

Ἡ προσευχὴ αὐτὴ εἶναι ἡ κραυγὴ πρὸς τόν Θεὸ τοῦ Προφήτου πού κινδύνευσε, μέ τήν βαθύτατη πίστη στήν παντοδύναμη ἐπέμβασή Του: «*Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου... Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὴν ψυχὴν μου τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην...*». Ὅπως εἶναι γνωστό, «*τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου*» χαρακτηρίσθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Ἰησοῦ Χριστό ὡς προφητικὴ προτύπωση τῆς Ἀναστάσεώς Του: «*Ὡσπερ γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας*» (*Ματθαίου ιβ΄, 38-40*):

Ἡ Ζ΄ ὠδή (*Δανιήλ γ΄, 2 κ.έ.*) εἶναι ἡ προσευχὴ τῶν Τριῶν Παίδων, ὅταν ἐρρίφθησαν στήν κάμινον τῶν Χαλδαίων γιά νά καοῦν, ἐπειδὴ δέν προσκύνησαν τό ἄγαλμα τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορα.

Ἡ Ζ΄ ὠδή εἶναι ἡ προσευχὴ τῶν Τριῶν Παίδων πού ἐρρίφθησαν ἀπὸ τόν βασιλιά Ναβουχοδονόσορα «*εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός τὴν καιομένην*». Περιέχεται στό βιβλίο τοῦ Προφήτου Δανιήλ, ὅπου καταγράφεται ἡ ἱστορικὴ ἀφήγηση τοῦ θαυμαστοῦ

γεγονότος (κεφάλαιο γ') με την πληροφορία ότι «καὶ σὰς Ἀζαρίας προσήξατο οὕτως καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς εἶπεν...». Ὑστερα ἀπὸ τὴν προσευχὴ προστίθεται ἡ πληροφορία ὅτι σὺν μεταξὺ ἐξακολουθοῦσαν νὰ τροφοδοτοῦν οἱ δῆμοι μὲ διάφορες εὐφλεκτες ὕλες τὴν κάμινον καὶ ἡ φλόγα ὑπερεξεχείλισε σὲ ὕψος τὶς 49 πήχεις «ἐπάνω τῆς καμίνου», ὥστε ἔκαψε ὄσους βρῆκε γύρω της. Ἄλλ' «ὁ Ἄγγελος Κυρίου κατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου ὡς πνεῦμα δρόσου διασπρίζον» καὶ οἱ τρεῖς εὐσεβεῖς νέοι παρέμειναν τελείως ἄθικτοι ἀπὸ τὸ πῦρ.

Ἡ προσευχὴ αὐτὴ ἀποτελεῖ ἔκφραση ταπεινώσεως ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐμπιστοσύνη στὴ δικαιοκρασίαν Του μὲ μία συγχρόνως ζωηρότατη βεβαίωση γιὰ τὴν μέχρι θανάτου ἀφοσίωση πρὸς Αὐτόν καὶ θερμὴ ἰκεσία, ὥστε νὰ ἐπέμβει γιὰ νὰ γνωρίσουν οἱ ἄπιστοι ὅτι Αὐτός εἶναι «Κύριος Θεὸς μόνος καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην».

Ἡ Η' ὠδὴ (Δανιὴλ γ', 34 κ.έ.): Ὁ ὕμνος τῶν Τριῶν Παίδων γιὰ τὴ διάσωσή τους ἀπὸ τὸ πῦρ τῆς καμίνου.

Ἡ Η' ὠδὴ εἶναι ὁ ὕμνος τῶν ἰδίων Τριῶν Παίδων πού ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ «ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνον καὶ ἐδόξαζον καὶ ἠλόγονον τὸν Θεὸν ἐν καμίνῳ». Περιέχεται σὺν ἴδιον κεφάλαιο τοῦ βιβλίου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης τοῦ Δανιὴλ ἀμέσως μετὰ τὴν πληροφορία γιὰ τὴν διάσωσιν τῶν νέων ἐκείνων ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ πυρὸς.

Ὁ ὕμνος αὐτὸς ἀποτελεῖ ζωηρωτὰ ἐκδήλωση εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς δημιουργίας Του καὶ ἀπευθύνεται πρὸς ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ καὶ πρὸς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἄψυχα πού καλοῦνται νὰ δοξολογήσουν τὴ μεγαλειότητά Του.

Ἡ Θ' ὠδὴ (Λουκᾶ α', 46 κ.έ.): Ἡ εὐχαριστία τοῦ Προφήτου Ζαχαρίου γιὰ τὴ γέννηση τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ καὶ ἡ δοξολογία τῆς Θεοτόκου μετὰ τὸν Εὐαγγελισμό γιὰ τὴ σύλληψη τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη προέρχονται τὰ ἱερά κείμενα πού ἀποτελοῦν τὴν ὠδὴ τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου, καθὼς καὶ ἡ σύντομος Προσευχὴ τοῦ Θεοδόχου Συμεῶν, πού ἀπαγγέλλεται ἀπὸ τὸν Ἱερέα σὺν τῷ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ πλὴν τῆς «Διακαινησίμου» ἑβδομάδος τοῦ ἁγίου Πάσχα.

Ἡ Θ' ὠδὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη, ληφθέντα καὶ τὰ δύο ἀπὸ τὸ τρίτο βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο. Τὸ πρῶτον μέρος ἀποτελεῖ ἡ μεγαλειώδης εὐχαριστήριος καὶ προφητικὴ προσευχὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπάντησε σὺν προφητικῷ ἐγκώμιον τῆς Ἐλισάβετ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψή της «εἰς τὴν ὄρεινὴν τῆς Ἰουδαίας» (Λουκᾶ α', 89-56). Εἶναι ἡ γνωστοτέρα σὲ ἐμᾶς ἀπὸ ὅλες τὶς προαναφερθεῖσες ὠδὲς τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πού ἀρχίζει μὲ τὴ θριαμβευτικὴ δοξολογία «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...» καὶ τελειώνει μὲ τὴν παρηγορη δὴλωση, ὅτι ὁ Θεὸς πραγματοποιοῦσε πλέον τὶς ἐπαγγελίες πού ἔδωσε στοὺς Πατριάρχους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (στίχ. 47-55).

Τὸ δεύτερον μέρος ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν προσευχὴ τοῦ ἱερέα Ζαχαρίου, τοῦ πατέρα τοῦ Προδρομοῦ, γιὰ τὴ γέννηση τοῦ υἱοῦ του. Μὲ αὐτὴ δοξολογεῖται ἡ ἀγάπη καὶ ἡ παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ καὶ προφητεύεται τὸ ἔργον τοῦ γεννηθέντος Προδρομοῦ καὶ τοῦ Λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου, ἐνώπιον τοῦ Ὁποίου ἐκεῖνος θὰ ἐπροπορεύετο (Λουκᾶ α', 68-79). Ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ ἱερά κείμενα τῆς Θ' ὠδῆς τὸ πρῶτον, ἡ προσευχὴ τῆς Θεοτόκου, κατ' ἐξαίρεση, ψάλλεται στοὺς Ὁρθρους ὅλου τοῦ ἔτους (πλὴν τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἑορτῶν) μὲ τὸ ἐφύμνιον «Τὴν τιμιώτερον τῶν Χερουβὶμ...». Γι' αὐτὸ εἶναι καὶ ἡ περισσότερον γνωστὴ ἀπὸ ὅλες τὶς «ὠδὲς». Ἡ προσευχὴ τοῦ Ζαχαρίου διαβάζεται, ὅπως καὶ οἱ ἄλλες ὠδὲς (τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης), μόνον στοὺς Ὁρθρους τῶν καθημερινῶν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Ἡ προσευχὴ τοῦ Συμεῶν, «Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα...», περιεχομένη καὶ αὐτὴ σὺν Λουκᾶ (β' 29-82), εἶναι ἡ εὐχαριστήριος καὶ προφητικὴ προσευχὴ, πού ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Θεὸ ὁ δίκαιος Συμεῶν, ὅταν δέχθηκε στὶς ἀγκάλας του, ὡς βρέφος 40θήμερον, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ δικαίου καὶ εὐσεβοῦς ἐκείνου γέροντος, πού ἀξιώθηκε νὰ δεῖ πραγματοποιούμενον τὸ ὄνειρόν του καὶ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν Σωτῆρα, τοῦ Ὁποίου προλέγει τὸ ἔργον, μὲ μία παγκόσμια καὶ οἰκουμένην εὐρύτητα, ἄγνωστη στοὺς Ἑβραίους τῆς ἐποχῆς του. Ἡ ὅλη διήγησις τοῦ γεγονότος τῆς παρουσιάσεως σὺν τῷ Ναὸ τοῦ Θεοῦ Βρέφους, πού ἀποτελεῖ καὶ τὸ θέμα τῆς ἑορτῆς τῆς «Ἑπαπαντῆς» (2 Φεβρουαρίου), περιέχεται ἐπίσης σὺν Λουκᾶ β' 22-39.

β. Από τούς 150 Ψαλμούς:

Ὁ Πολυέλεος (ρλδ´) 134, (ρλε´) 135, (μδ´) 44·

Ὁ Ψαλμός τῆς μετανοίας (Ν´) 50ός·

Τῶν Αἰνῶν (ρμη´) 148, (ρμθ´) 149, (ρν´) 150·

Τῶν Ἀντιφῶνων (ρβ´) 102, (ρμε´) 145.

γ. Ὁ Τρισάγιος Ὕμνος τοῦ Ἡσαΐου πού ψάλλεται δύο φορές στή θεία Λειτουργία καί ἐπανειλημένως σέ κάθε Ἱερά Ἀκολουθία, ἀλλά καί τήν ἀτομική προσευχή «καί ἐκέκραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον καί ἔλεγον ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ» (Ἡσαΐου στ´, 3).

δ. Οἱ Μακαρισμοὶ (Ματθαίου ε´, 3-11) πού ψάλλονται σέ κάθε θεία Λειτουργία μέ τούς Ψαλμούς τῶν Ἀντιφῶνων.

2. Χωρία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης στὶς Ἱερές Ἀκολουθίες

Ἡ σπουδαιότερα πηγή ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὕμνογραφία ἀντλεῖ θέματα εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή.

α. Τὰ Προκείμενα τοῦ Ἑσπερινοῦ, τὰ Προκείμενα καί τὰ Ἀλληλουάρια τῶν ἀποστολικῶν ἀναγνωσμάτων, τὰ Εἰσοδικὰ καί τὰ Κοινωνικά τῆς θείας Λειτουργίας εἶναι στίχοι ἐρασισημένους ἐκ διαφόρων Ψαλμῶν. (Ἴδετε τὸ «Ἐγκόλπιον Ἀναγνώστου καί Ψάλτου» ἐκδόσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος).

Στὸ Ἀντιφωνάριο πού ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν ἀειμνήστο Πρωτοπρεσβύτερο Κωνσταντῖνο Παπαγιάννη καταγράφονται οἱ Ψαλμοὶ καί οἱ στίχοι τῶν Ἀντιφῶνων ὄλων τῶν ἑορτῶν.

β. Σέ πολλοὺς ὕμνους ἐντάχθηκαν χωρία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὅπως π.χ. ἐνδεικτικῶς ἀναφέρουμε:

Στὸ τροπάριο τῆς Παρασκευῆς πρὸ τῶν Βαΐων ἡ φράση:

«Ἀνυπόστατος Κύριε, ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοῖς ἀπειλῆς καὶ οὐκ ἐσμέν ἄξιοι ἀτενίσαι καὶ αἰτήσαι παρὰ σοῦ ἔλεος» πού περιέχεται στὴν εὐχή τοῦ Βασιλέα Μανασσῆ στό Β´ Παραλειπομένων (πρβλ. κεφ. λγ´, 18-19. Βλ. καί στὴν εὐχή τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου) καί στό (Ψαλμός λζ´, 1) «μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδὲ τῇ ὀργῇ παιδεύσης ἡμᾶς».

Στὸ Δοξαστικὸ τῆς Λιτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς περιλαμβάνονται οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ «ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ» (Ἰωάννου ε´, 39):

«Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς καθὼς εἶπε ἐν εὐαγγελίοις Χριστός ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν αὐταῖς εὐρίσκομεν αὐτόν. Τικτόμενον καὶ σπαργανούμενον, τιθηνόμενον καὶ γαλακτροφούμενον, Περιτομὴν δεχόμενον καὶ ὑπὸ Συμεῶν Βασταζόμενον, οὐ δοκῆσει οὐδὲ φαντασίᾳ, ἀλλ´ ἀληθεῖα τῷ κόσμῳ φανέντα, πρὸς ὃν βοήσωμεν ὁ πρὸ αἰῶνων Θεός, δόξα σοι».

Τὸ «καὶ νῦν» τοῦ Ὁρθοῦ τῆς Μεγάλης Πέμπτης περιέχει λόγους ἀπὸ τὴν τελευταία ὁμιλία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τούς Μαθητὲς Του:

«Μυσταγωγῶν σου, Κύριε, τούς μαθητάς, ἐδίδασκες λέγων· ὦ φίλοι, ὁρᾶτε, μηδεὶς ὑμᾶς χωρίσει μου φόβος· εἰ γὰρ πάσχω, ἀλλ´ ὑπὲρ τοῦ κόσμου· Μὴ οὖν σκανδαλίξεσθε ἐν ἐμοί· οὐ γὰρ ἤλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν μου λύτρον ὑπὲρ τοῦ κόσμου. Εἰ οὖν ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐμὲ μιμεῖσθε· ὁ θέλων πρῶτος εἶναι ἔστω ἔσχατος· ὁ δεσπότης ὡς ὁ διάκονος· μείνατε ἐν ἐμοί, ἵνα βότρυν φέρητε· ἐγὼ γὰρ εἰμι τῆς ζωῆς ἡ ἄμπελος».

Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πού ἔχουν ἐνταχθεῖ εἶναι:

«Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσατε» (Ἰωάννου ιδ´, 15)

«Ὡσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Ματθαίου κ´, 28)

«ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰωάννου ιε´, 14)

«Υπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε» (Ἰωάννου ιγ´, 15)

«Ὅς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος» (Ματθαίου κ´, 27)

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατὴρ μου ὁ γεωργὸς ἐστὶ» (Ἰωάννου ιε´, 1)

Τὸ πρῶτο στιχηρὸ τῶν Ἀποστίχων τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως ἀποτελεῖ σύννοψη τοῦ μυστηρίου τῆς θείας οἰκονομίας κατὰ μίμηση τοῦ ἀποστολικοῦ λόγου: «μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλους, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Πρὸς Τιμόθεον Α´, γ´, 16).

«Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας, ἐφάνης, ὡς αὐτὸς ἠβουλήθης, ἔπαθες σαρκί, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐκ νεκρῶν ἀνέστης, πατήσας τὸν θάνατον, ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, ὁ τὰ σύμπαντα πληρῶν, καὶ ἀπέστειλας ἡμῖν Πνεῦμα θεῖον, τοῦ ἀννυμεῖν καὶ δοξάζειν σου τὴν Θεότητα».

Τό Δοξαστικό τῶν Αἰῶνων τοῦ Ὁρθρου τῆς Κυριακῆς μετά τήν τοῦ Χριστοῦ Γέννηση εἶναι ἐμπνευσμένο ἀπό τήν προφητεία τοῦ Προφήτου Ἰωήλ (Ἰωήλ γ', 3):

«Αἶμα καί πῦρ, καί ἀτιμίδα καπνοῦ τέρατα γῆς, ἃ προεῖδεν Ἰωήλ· αἶμα τήν σάρκωσιν· πῦρ, τήν Θεότητα· ἀτιμίδα δέ καπνοῦ, τό Πνεῦμα τό ἅγιον, τό ἐπέλεθόν τῇ Παρθένῳ, καί κόσμον εὐωδιάσαν. Μέγα τό μυστήριον, τῆς σῆς ἐνανθρωπήσεως, Κύριε, δόξα σοι».

Στό δοξαστικό τῶν Αἰῶνων τοῦ Ὁρθρου τῆς 26ης Δεκεμβρίου ἐρμηνεύεται ἡ σημασία τῆς προσφορᾶς τῶν δώρων τῶν Μάγων στόν νεογέννητο Κύριο Ἰησοῦ Χριστό:

«Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις, τοῖς βροτοῖς ἐκ Παρθένου συνάπτεται. Σήμερον ἡ ἄπειρος οὐσία, ἐν Βηθλεὲμ σπαργάνοις ἐνεπίσσειται. Σήμερον ὁ Θεός δι' ἀστέρος Μάγους εἰς προσκύνησιν ἄγει, προμηνύοντας αὐτοῦ τήν τριήμερον ταφήν, ὡς ἐν χρυσοῦ καί σιμόνι καί λιβάνῳ διό ψάλλομεν. Ὁ σαρκωθείς ἐκ Παρθένου, Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Τό Δοξαστικό τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Μεγάλης Πέμπτης ἀναφέρει γιά τόν Ἰούδα τόν χαρακτηρισμό «Γέννημα ἐχιδνῶν» πού εὐρίσκεται καί στά Ματθαίου γ', 7· ιβ', 34· Λουκᾶ γ', 7):

«Γέννημα ἐχιδνῶν, ἀληθῶς ὁ Ἰούδας, φαρόντων τό Μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καί γογγυζόντων κατά τοῦ τροφέως· ἔτι γάρ τῆς βρώσεως οὔσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, κατελάλουν τοῦ Θεοῦ οἱ ἀχάριστοι, καί οὗτος ὁ δυσσεβής, τόν οὐράνιον Ἄρτον, ἐν τῷ στόματι βαστάζων, κατά τοῦ Σωτῆρος τήν προδοσίαν εἰργάσατο. Ὡ γνώμης ἀκορέστου, καί τόλμης ἀπανθρώπου! τόν τρέφοντα ἐπώλει, καί ὄν ἐφίλει Δεσπότην, παρεδίδου εἰς θάνατον, ὄντως ἐκείνων νιός ὁ παράνομος, καί σὺν αὐτοῖς τήν ἀπώλειαν ἐκληρώσατο. Ἀλλὰ φεῖσαι Κύριε, τοιαύτης ἀπανθρωπίας τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὁ μόνος ἐν μακροθυμίᾳ ἀνείκαστος».

Ἀπό τά χωρία:

«Ἴνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τήν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν» (Πρὸς Γαλάτας δ', 5).

«Χριστός ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου» (Πρὸς Γαλάτας γ', 13) ἐξαργτᾶται τό Ἀπολυτίκιό τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς:

«Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμῷ σου Αἵματι, τῷ Σταυρῷ προσηλωθεῖς, καί τῇ

λόγῃ κεντηθεῖς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις, Σωτὴρ ἡμῶν δόξα σοι».

Ὁ στίχος τοῦ Προκειμένου τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς:

«Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐναντοῖς καί ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κληρὸν» (Ψαλμός κα', 19)

Ἡ περιγραφή τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἀπό τήν ὁποία θά ἔχουν ἐξαλειφθεῖ ὅλα τὰ συμπτώματα τῆς πτώσεως καί δηλώνεται στή φράση «ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καί στεναγμός» ἀπό τήν Προφητεία τοῦ Ἡσαΐου (λε', 10) ἔχει συμπεριληφθεῖ στή συγχωρητική εὐχή γιά τοὺς κεκοιμημένους.

Ὁ Ψαλμικός λόγος γιά τόν Τιμιο Σταυρό: «Ἦψουτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καί προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ» (Ψαλμός οη', 5) ψάλλεται στήν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τῆς Κυριακῆς καί στήν ἑορτή τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ἡ ἔκφραση «ὁ Παλαιὸς τῶν Ἡμερῶν» πού ἀφορᾶ στόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό προέρχεται ἀπό τήν προφητεία τῆς μελλούσης κρίσεως τοῦ Προφήτου Δαυὶδ:

«Ἐθεώρουν ἕως ὅτου οἱ θρόνοι ἐτέθησαν, καί παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο, καί τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών, καί ἡ θριξὶς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρὸν, ὁ θρόνος αὐτοῦ φλόξ πυρός, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον» (Δαυὶδ ζ', 9).

3. Ὕμνοι πού ἐκφράζουν

τὴν ἀλήθεια καί τὴν πίστη τῆς Ἐκκλησίας

Ἡ ὕμνογραφία πού ἔχει ἐπιλεγεῖ καί χρησιμοποιεῖται στήν θεία λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας ἐκφράζει τὴν πίστη καί τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως αὐτὴ θεμελιώνεται στήν Ἁγία Γραφή καί στά θεόπνευστα κείμενα.

Ὁ ἐμμελής, καλλιεπής, ἔμμετρος λόγος εἶναι τό ὄχημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνουν τὰ βαθέα καί ὑψηλά νοήματα καί θεωρήματα τῶν θείων ἀληθειῶν γιά νά εισέλθουν στόν νοῦ καί στήν καρδιά τῶν πιστῶν πού λευτρεύουν τὸν ζῶντα καί ἀληθινὸ Θεό.

α. Γιά τόν Ἰησοῦ Χριστό χρησιμοποιοῦνται οἱ χαρακτηρισμοὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς Λόγος καί Σοφία, ἀπαύγασμα τοῦ Πατρὸς, εἰκόνα τοῦ Θεοῦ:

«Σοφία, Λόγος καί Δύναμις, Υἱὸς ὢν τοῦ Πατρὸς καί ἀπαύγασμα, Χριστὸς ὁ Θεός, δυνάμεις λαθῶν, ὅσας ὑπερκοσμίους, ὅσας ἐν γῆ καί ἐνανθρωπήσας, ἀνεκλήσατο ἡμᾶς, ὅτι δεδόξασται» (Τροπάριο τῆς πρώτης ὠδῆς τοῦ πεζοῦ Κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων).

«Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον ἐν σῆ γαστρὶ, συλλαβοῦσα ἀφλέκτως Μήτηρ Θεοῦ, τῷ κόσμῳ ἐκύησας, τὸν κόσμον κατέχοντα, καὶ ἐν ἀγκάλαις ἔσχες, τὸν πάντα συνέχοντα, τὸν τροφοδότην πάντων, καὶ πλάστην καὶ Κύριον· ὅθεν δυσωπῶ σε, Παναγία Παρθένε, ὕσθηται παισιμάτων μου, ὅταν μέλλω παρίστασθαι, πρὸ προσώπου τοῦ Κτίστου μου, Δέσποινα Θεοτόκε ἀγνή, τὴν σὴν βοήθειαν τότε μοι δώρησαι· καὶ γὰρ δύνασαι πάντα, ὅσα θέλεις πανάμωμε» (Κάθισμα τοῦ Ὁρθρου).

«Λόγω σου Λόγε τοῦ Θεοῦ, Λάξαρὸς νῦν ἐξάλλεται, πρὸς βίον παλινδρομήσας, καὶ μετὰ κλάδων οἱ λαοί, σὲ Κραταῖε γεραιρῶσιν, ὅτι εἰς τέλος ὀλέσεις, τὸν Ἄδην θανάτῳ σου» (Ἐξαποστειλάριον τοῦ Ὁρθρου τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου).

«Ὁς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτῆρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ὀήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς» (Πρὸς Ἑβραίους α', 3).

β. Στὸ τροπάριο τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ ἀνεφέρονται τὰ ὀνόματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπως στὴν προφητεία Ἡσαΐου:

Ἡ προφητεία: «Καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας» (Ἡσαΐου ια', 2).

Τὸ τροπάριο: «Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων βοᾷ λέγουσα· Δεῦτε λάβετε πάντες, Πνεῦμα σοφίας, Πνεῦμα συνέσεως, Πνεῦμα φόβου Θεοῦ, τοῦ ἐπιφανέντος Χριστοῦ» (Ἰδιόμελον τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ).

γ. Ἡ πίστη καὶ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος, πού στηρίζεται στὴ διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐκτίθεται στὸ Δοξαστικὸ τῆς Πεντηκοστῆς:

«Δεῦτε λαοί, τὴν τρισυπόστατον θεότητα προσκυνήσωμεν, Υἱὸν ἐν τῷ Πατρὶ, σὺν ἀγίῳ Πνεύματι, Πατὴρ γὰρ ἀχρόνως ἐγέννησεν Υἱόν, συναΐδιον καὶ σύνηθρονον, καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐν τῷ Πατρὶ, σὺν Υἱῷ δοξαζόμενον, μία δύναμις, μία οὐσία, μία θεότης, ἣν προσκυνοῦντες πάντες λέγομεν, Ἅγιος ὁ Θεός, ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας δι' Υἱοῦ, συνεργεῖα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἅγιος ἰσχυρός, δι' οὗ τὸν Πατέρα ἐγνώκαμεν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπεδήμησεν ἐν κόσμῳ. Ἅγιος ἀθάνατος, τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, τὸ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπαυόμενον, Τριάς ἅγια, δόξα σοι».

4. Τὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ μαρτυρούμενο ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ ὑμνολογούμενο στὴν θεία λατρεία

Ἡ λειτουργικὴ ὑμνογραφία, ἀναλαβοῦσα γιὰ τίς ἀνάγκες τῆς λατρεύουσας καὶ προσευχόμενης κοινότητος νά ὑμνολογήσῃ τὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἰδιαιτέρως ὀρισμένους σταθμούς αὐτοῦ, κατέφυγε στὶς μαρτυρίες τῶν θεοπνευστῶν συγγραφέων τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ἔτσι οἱ ὑμνογράφοι συνέθεσαν ὕμνους γιὰ ὅλα τὰ θέματα πού συνδέονται μὲ ἓνα ἕκαστο τῶν ὑμνολογούμενων γεγονότων.

Θά ἐπιχειρήσουμε μία σύντομη σπουδὴ στὴν ὑμνολογία τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν:

Ὁμάδα Πρώτη

Χριστούγεννα, Περιτομή, Βάπτισμα,
Θεοφάνεια, Ὑπαπαντή.

Θά ἀκολουθοῦμε τὴν ἐξῆς σειρά: Ἀναγνώσματα Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης - Ὑμνογραφία

Στὶς Ἀκολουθίες Ἐσπερινοῦ καὶ Ὁρθρου τῆς Κυριακῆς τῶν πρὸ τοῦ Νόμου Πατέρων

1. Παλαιοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

α. Τὰ βιβλικά ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ ἀναφέρονται στὰ ἐξῆς θέματα.

α. Στὴν εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα Μελχισεδέκ (Γενέσεως ιδ', 14-20).

β. Στὴν ἐκλογή τῶν Ἡγετῶν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὸν Μωυσῆ (Δευτερονομίου α', 8-11, 15-17).

γ. Στὴν εὐλογία τῶν ἀπογόνων τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τὸν Θεό, ὅτι «ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοῦς ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην» (Δευτερονομίου ι', 15).

Ἡ ἐπιλογή τῶν ἐν λόγῳ ἀναγνωσμάτων ἀποσκοπεῖ νά διδάξῃ τοὺς πιστοὺς ὅτι οἱ εὐλογίες αὐτές πού δόθηκαν ἀπὸ τὸν Θεό ἀφοροῦν ὀλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος. Ἡ εὐλογία τοῦ ἱστορικοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ἐπιβεβαιώνει τὴν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐκλογή καὶ εὐλογία ὅλων τῶν λαῶν γιὰ τὴ σωτηρία.

2. Καινοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

α. Τὸ ἀποστολικὸ ὕμνεϊ τὴν πίστη τῶν Δικαίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (Πρὸς Ἑβραίους ια', 9-10, 32-42).

β. Τό εὐαγγελικό στό πρώτο μέρος ἀναφέρει τή γενεαλογία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, υἱοῦ Δαβίδ, δηλαδή τήν καταγραφή καί τήν ταυτότητα τοῦ Μεσσία πού ἐπιβεβαιώνει τίς προφητείες καί τά σύμβολα, πρόσωπα καί γεγονότα μακρῆς προπαρρασκευαστικῆς περιόδου καί στό δεύτερο μέρος ἀναφέρεται στή γέννηση τοῦ Λυτρωτοῦ Μεσσία ἐκ τῆς Παρθένου κατά τή γνωστή προφητεία τοῦ Ἡσαΐου (*Ματθαίου α΄*, 1-25).

3. Ὑμνογραφία

Στούς ὕμνους ἐξαίρονται τά γεγονότα καί τά πρόσωπα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πού ὡς εἰκόνες καί σύμβολα προεικόνισαν τά γεγονότα τῆς Καινῆς Διαθήκης.

α. Τό Ἐξαποστειλάριο τοῦ Ὁρθρου

«*Πατριαρχῶν οἱ Πρόκριτοι καί πρό Νόμου Πατέρες ἐν πίστει προεξέλαμψαν, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ τε, καί Ἰακώβ, ὡς φωστῆρες, ἅπαντες γάρ προφῆται καί Δίκαιοι ἀνήφθησαν, ἐξ αὐτῶν ὡς λαμπάδες φωτοειδεῖς, καί τήν κτίσιν πᾶσαν ἐσκοπισμένην, ἀκτίσι κατεφώτισαν, τῆς σεπτῆς προφητείας».*

β. Τά στιχηρά τῶν Αἰνῶν τοῦ Ὁρθρου

«*Ἄρὸν σου τήν φωνήν ἀληθῶς, Σιών Θεοῦ ἡ θεία Πόλις καί κήρυξον, Πατέρων τήν θείαν μνήμην, σὺν Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ τιμῶσα τὸν ἀοίδιμον· ἰδοὺ σὺν Ἰούδα τε, καί Λευὶ μεγαλύνομεν, Μωσῆν τὸν μέγαν, Ἀαρὼν τὸν θεσπέσιον, καί γεραίρομεν, σὺν Δαυΐδ Ἰησοῦν, Σαμουήλ. Πάντες τὴν προεόρτιον, Χριστοῦ θείαν αἶνεσιν, ὕμνοις ἐνθέοις κροτοῦντες, τῆς παρ' αὐτοῦ ἀγαθότητος, τυχεῖν ἐξαιτοῦμεν, τοῦ παρέχοντος τῷ κόσμῳ, τὸ μέγα ἔλεος».*

«*Δεῦρο ὁ ἐν πυρίνῳ ποτέ, ἐπιδιφρεύσας Ἥλιον θεῖῳ ἄρματι, θεόφρον Ἐλισαῖέ τε, σὺν Ἐζεκία ὁμοῦ, Ἰωσία ἅμα συναγάλλεσθε· σεπτῆ δωδεκάς τε, τῶν Προφητῶν ἡ θεόπνευστος, τοῖς Γενεθλίοις τοῦ Σωτῆρος συγχόρευε, καί ἐν ἔσμοισι, πάντες Δίκαιοι ἄσατε. Παῖδες οἱ παμμακάριστοι, οἱ δρόσω τοῦ Πνεύματος, σβέσαντες φλόγα καμίνου, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκετεύσατε, Χριστὸν δυσωποῦντες, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος».*

«*Ὡφθη ἡ ἀπ' αἰῶνος ἐν γῆ, κηρυττομένη Προφητῶν ἐν τοῖς φλέγμασι, Παρθένος ἡ Θεοτόκος, ἦν Πατριαρχαὶ σοφοί, καί Δικαίων δῆμοι καταγγέλλουσι· μεθ' ὧν συγχορεύει, καί γυναικῶν ἡ εὐπρέπεια, Σάρρα, Ῥεβέκκα, καί Ῥαχὴλ σὺν τῇ Ἄννῃ τε, καί ἡ ἐνδοξος, Μαριὰμ ἡ Μωσῆως ὁμοῦ· ταῦταις συνεπα-*

γάλλονται, καί κόσμου τὰ πέρατα, σύμπασα κτίσις γεραίρει, ὅτι Θεὸς παραγίνεται, σαρκὶ τοῦ τεχθῆναι, καί δωρήσασθαι τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

γ. Τό Δοξαστικό τῶν Αἰνῶν τοῦ Ὁρθρου

«*Τῶν νομικῶν διδασμάτων ὁ σύλλογος, τὴν ἐν σαρκὶ ἐμφανίζει τοῦ Χριστοῦ θείαν Γέννησιν, τοῖς πρὸ τοῦ νόμου τὴν Χάριν εὐαγγελιζομένοις, ὡς ὑπὲρ Νόμον τῇ πίστει ὑπάρξασιν· ὅθεν τῆς φθορᾶς ἀπαλλαγῆς οὕσαν πρόξενον, ταῖς ἐν Ἄδῃ κατεχομέναις ψυχαῖς προεκήρυττον, διὰ τῆς ἀναστάσεως. Κύριε δόξα σοι».*

Τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων
Στίς Ἀκολουθίες τῶν Μεγάλων Ὁρῶν

1. Παλαιδιαθηκικά Ἀναγνώσματα

Ὡρα Πρώτη: *Μιχαίου ε΄*, 1-3.

Ὁ Ἀρχοντας τοῦ Ἰσραὴλ θά κατάγεται ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ τὴν πατρίδα τῆς οἰκογένειας τοῦ Ἐφραθα.

Ὡρα Τρίτη: *Βαρούχ γ΄*, 36 δ΄, 4.

Ἡ Σοφία φανερώθηκε «*δόδος ἐπιστήμης*» τῶν ἐπὶ τῆς γῆς καί συναναστρέφεται τοὺς ἀνθρώπους.

Ὡρα Ἑκτη: *Ἡσαίου ζ΄*, 10-16β, η΄, 1-4, 8-10.

Τό σημεῖο τῆς ἐγκυμοσύνης καί τοῦ τόκου τῆς Παρθένου «*Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν*».

Ὡρα Ἐνάτη: *Ἡσαίου θ΄*, 6-7.

Ἡ περιγραφή τῆς ἀποστολῆς τοῦ θαυμαστοῦ καί ὑπερφυοῦς παιδίου πού εἶναι ὁ Μεσσίας «*καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μεγάλῃς βουλῆς Ἄγγελος, θαυμαστός σύμβουλος, Θεὸς ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος*».

2. Ἀποστολικά - Εὐαγγελικά ἀναγνώσματα

Ὡρα Πρώτη: Τό ἀποστολικό (*Πρὸς Ἑβραίους α΄*, 1-12) ἀναφέρεται στὴν ταυτότητα τοῦ Μεσσίου. Τό εὐαγγελικό (*Ματθαίου α΄*, 18-25) ἀναφέρεται στὴν ἐκ Παρθένου γυναικὸς γέννηση τοῦ Μεσσίου.

Ὡρα Τρίτη: Τό ἀποστολικό (*Πρὸς Γαλάτας γ΄*, 23-29) ἀναφέρεται στὴν κλήση ὅλων τῶν ἀνθρώπων στὴ σωτηρία. Τό εὐαγγελικό (*Λουκᾶ β΄*, 1-20) ἀναφέρεται στὴ διαταχθεῖσα ἀπογραφή τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ρώμης Αὐγουστο, στό ταξίδι τοῦ Ἰωσήφ καί τῆς Θεοτόκου στὴ Βηθλεέμ, στὴ Γέννηση τοῦ Λυτρωτοῦ, στὴ Δοξολογία τῶν Ἀγγέλων καί στὴν προσκύνηση τῶν Ποιμένων.

Ὡρα Ἑκτη: Στό ἀποστολικό (*Πρὸς Ἑβραίους α΄*, 10-14) ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κηρύσσεται ἀνώτερος ὅλων

τῶν δημιουργημάτων καὶ τῶν Ἀγγέλων καὶ ἐφίσταται ἢ προσοχή τῶν ἀνθρώπων νά μὴν ἀδιαφορήσουν γιὰ τὴ σωτηρία πού τοὺς προσφέρθηκε ἀπὸ τὸν Λυτρωτὴ καὶ Σωτῆρα μὲ τὴν ἐνανθρώπηση. Στὸ εὐαγγελικό (Ματθαίου β', 1-12) ἀναφέρεται ἡ προσκύνηση τοῦ Μεσσία ἀπὸ τοὺς Μάγους.

“Ὡρα Ἐνάτη: Στὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα (Πρὸς Ἑβραίους β', 11-18) ὁ σαρκωθεὶς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι τέλειος καὶ γνήσιος ἄνθρωπος καὶ ἀναφέρεται ὁ σκοπὸς τῆς ἐνανθρωπήσεως. Στὸ εὐαγγελικό (Ματθαίου β', 13-23) ἐξιστορεῖται ἡ φυγὴ τοῦ νεογέννητου Μεσσία στὴν Αἴγυπτο. Ἡ σφαγὴ τῶν νηπίων τῆς Βηθλεέμ ἀπὸ τὸν Ἡρώδη.

3. Ἡ ὕμνογραφία

Ἡ ὕμνογραφία ἀναφέρεται στὰ θέματα τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

α. Τὸ Δοξαστικὸ τῆς πρώτης “Ὡρας ἀναφέρεται στὰ διλήμματα τοῦ Ἰωσήφ.

«Τάδε λέγει Ἰωσήφ πρὸς τὴν Παρθένον. Μαρία, τὸ δρᾶμα τοῦτο, ὃ ἐν σοὶ τεθέαμαι; ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι, καὶ τὸν νοῦν καταπλήττωμαι! Λάθρα τοίνυν ἀπ' ἐμοῦ, γενοῦ ἐν τάχει. Μαρία, τὸ δρᾶμα τοῦτο, ὃ ἐν σοὶ τεθέαμαι; ἀντὶ τιμῆς αἰσχύνῃν· ἀντ' εὐφροσύνης, τὴν λύπην· ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖσθαι, τὸν ψόγον μοι προσήγαγες. Οὐκ ἔτι φέρω λοιπόν, τὸ ὄνειδος ἀνθρώπων. Ὑπὸ γὰρ Ἱερῶν ἐκ τοῦ ναοῦ, ὡς ἀμειπτον Κυρίου σὲ παρέλαβον· καὶ τί τὸ ὀρώμενον;».

β. Στὸ Δοξαστικὸ τῆς τρίτης “Ὡρας προσκαλεῖται ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς νά ἀπαντήσῃ στὰ ἐρωτήματα πού γεννᾶ τὸ ὑπερφυές μυστήριον:

«Ἰωσήφ, εἰπέ ἡμῖν, πῶς ἐκ τῶν ἁγίων ἦν παρέλαβες Κόρην, ἔγκυον φέρεις ἐν Βηθλεέμ; Ἐγὼ φησι, τοὺς Προφήτας ἐρευνήσας, καὶ χρηματισθεὶς ὑπὸ Ἀγγέλου, πέπεισμαι, ὅτι Θεὸν γεννήσει ἡ Μαρία ἀνερμηνεύτως· οὐ εἰς προσκύνησιν, Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν ἤξουσι, σὺν δώροις τιμίους λατρεύοντες. Ὁ σαρκωθεὶς δι' ἡμᾶς, Κύριε, δόξα σοι».

γ. Στὸ Δοξαστικὸ τῆς ἕκτης “Ὡρας συνεχίζεται ἡ ἀγωνία τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος:

«Καὶ ταῦτα βλέπων ἐβόα, Ἰωσήφ ὁ Μνήστωρ· Τί τὸ ἐν σοὶ ξένον μυστήριον Παρθένε; καὶ πῶς μέλλεις λοχεῦσαι, ἢ ἀπειροζυγος Δάμαλις;».

Στὰ ἰδιόμελα τῆς ἐνάτης “Ὡρας τὸ μὲν πρῶτο ἀναφέρεται στὴν ἀντίδραση τοῦ Ἡρώδου· τὸ δὲ δεῦτερο ἔχει τὴν ἀπάντηση τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ Θεοτόκου στὰ ἐρωτήματα τῶν ὕμνων τῶν προηγουμένων Ὁρῶν.

Στὴν Ἀκολουθία
τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ

1. Παλαιδιαθηκικά ἀναγνώσματα

Τὰ ἀναγνώσματα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης:

α) Γενέσεως α', 1-13: Ἡ δημιουργία τῆς 1ης, 2ης καὶ 3ης ἡμέρας.

β) Ἀριθμῶν κδ', 3, 5-9, 17-18: Ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Ἰακώβ θά γεννηθεῖ ἓνας ἰσχυρὸς βασιλιάς πού θά καταστρέφει τὸν Γῶγ βασιλέα τοῦ Μαγῶν πού συμβολίζει τίς ἀντίθεες δυνάμεις πού ὑποκινοῦνται ἀπὸ τὸν Σατανᾶ καὶ θά ἐπιτεθοῦν στὸ βασιλεῖο τοῦ Μεσσία, ἀλλὰ θά καταστραφοῦν μὲ φωτιά πού θά πέσει ἀπὸ τὸν οὐρανό. Τὰ ἔργα τοῦ Σατανᾶ διέλυσε ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός καὶ κατακαίει τὸ πῦρ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

γ) Μιχαίου δ', 6-7· ε', 1-3: Ἡ ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ «ὑπολείμματος».

δ) Ἡσαΐου ια', 1-10: Ἡ προφητεία γιὰ τὸν ἀπόγονο τοῦ Ἰεσσαὶ στὸν ὅποιο θά ἀναπαυθεῖ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

ε) Βαρούχ γ', 36 - δ', 4: Ἡ φανέρωση τῆς Σοφίας ἐπάνω σπὴ γῆ καὶ ἡ συναναστροφή τῆς μὲ τοὺς ἀνθρώπους.

στ) Δανιὴλ β', 31-36, 44-45: Ὁ Μεσσίας θά εἶναι αἰώνιος καὶ ἀδιάδοχος βασιλεύς.

«Ἀναστήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἣτις εἰς τὸν αἰῶνα οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία, ἣτις εἰς τὸν αἰῶνα οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία λαῶ ἑτέρω οὐκ ὑπολειφθήσεται».

ζ) Ἡσαΐου θ', 6-7: Γέννηση καὶ βασιλεία τοῦ Ἐμμανουὴλ Μεσσία.

η) Ἡσαΐου ζ', 10-16· η', 1-4, 8-10: Τὰ ὀνόματα τοῦ ὑπερφυοῦς Παιδίου πού δηλώνουν τὸν χαρακτήρα καὶ τὸ ἔργο Του καὶ ἡ προφητεία γιὰ τὴν ἐκ Παρθένου γέννηση τοῦ Μεσσία.

2. Καινοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

α. Τὸ ἀποστολικὸ (Πρὸς Ἑβραίους α', 1-β, 3) ἀναφέρεται στὴν ταυτότητα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπισημαίνεται ὁ κίνδυνος γιὰ ἐκείνους πού δέν θά πιστέψουν γιὰ νά σωθοῦν.

β. Τὸ εὐαγγελικό (Λουκᾶ β', 1-20) ἀναφέρεται στὴν ἀπογραφή καὶ στὰ γεγονότα τῆς γεννήσεως.

3. Ὑμνογραφία

Στὰ στιχηρά τοῦ Ἐσπερινοῦ λαμβάνοντες οἱ ὕμνογράφοι ἀφορμὴ ἀπὸ τὰ ἰστορούμενα γεγονότα ἐκθέτουν τὴ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴ σημασία τῶν γεγονότων.

α. «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδηγούμενοι. Τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ διαλέλυται, ἡ φλογίνη ῥομφαία τὰ νῶτα δίδωσι, καὶ τὰ Χερουβὶμ παραχωρεῖ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ἀγάθ τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς μεταλαμβάνω, οὐ προεξεβλήθην διὰ τῆς παρακοῆς. Ἡ γὰρ ἀπαράλλακτος εἰκὼν τοῦ Πατρὸς, ὁ χαρακτήρ τῆς ἀιδιότητος αὐτοῦ, μορφήν δούλου λαμβάνει, ἐξ ἀπειρογάμου Μητρὸς προελθὼν, οὐ τροπὴν ὑπομείνας· ὁ γὰρ ἦν διέμεινε, Θεὸς ὢν ἀληθινός, καὶ ὁ οὐκ ἦν προσέλαβεν, ἄνθρωπος γενόμενος διὰ φιλανθρωπίας· αὐτῷ βοήσωμεν· Ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς».

β. «Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος, ἐκ τῆς Ἁγίας Παρθένου, πεφώτισται τὰ σύμπαντα. Ποιμένων γὰρ ἀγραυλούντων, καὶ Μάγων προσκυνούντων, Ἀγγέλων ἀννυμούντων, Ἡρώδης ἐταράσσετο, ὅτι Θεὸς ἐν σαρκὶ ἐφάνη, Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

γ. «Ἡ Βασιλεία σου, Χριστέ ὁ Θεός, βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, καὶ ἡ Δεσποτεία σου, ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ὁ σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας ἐνανθρωπήσας, φῶς ἡμῖν ἐλαμψας, Χριστέ ὁ Θεός, τῇ σῇ παρουσίᾳ, φῶς ἐκ φωτός, τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα, πᾶσαν κτίσιν ἐφαιδρυνας. Πᾶσα πνοὴ αἰνεῖ σε, τὸν χαρακτήρα τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς. Ὁ Ὡν καὶ προῶν, καὶ ἐκλάμψας ἐκ Παρθένου Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς».

δ. «Τί σοι προσενέγκωμεν Χριστέ, ὅτι ὤφθης ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς· ἕκαστον γὰρ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, τὴν εὐχαριστίαν σοι προσάγει· οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον· οἱ οὐρανοὶ τὸν Ἀστέρα· οἱ Μάγοι τὰ δῶρα· οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα· ἡ Γῆ τὸ Σπῆλαιον· ἡ ἔρημος τὴν φάτιν· ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρθένον. Ὁ πρὸ αἰώνων Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς».

ε. Ὁμοίως καὶ στό Δοξαστικό τῶν στιχηρῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ:

«Ἀγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ πολυαρχία τῶν ἀνθρώπων ἐπαύσατο· καὶ σοῦ ἐνανθρωπήσαντος ἐκ τῆς Ἀγνῆς, ἡ πολυθεΐα τῶν εἰδώλων κατήρηται. Ὑπὸ μίαν βασιλείαν ἐγκόσμιον, αἱ πόλεις γεγένηνται· καὶ εἰς μίαν Δεσποτείαν Θεότητος, τὰ Ἔθνη ἐπίστευσαν. Ἀπεγράφησαν οἱ λαοί, τῷ δόγματι τοῦ Καίσαρος, ἐπεγράφημεν οἱ πιστοί, ὄνοματι Θεότητος, σοῦ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ ἡμῶν. Μέγα σου τὸ ἔλεος, δόξα σοι».

Οἱ Μάγοι καὶ ὁ Ἀστέρας νοηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὴν ὕμνογραφία.

Τὸ ἴδιο περιεχόμενο συναντᾶμε καὶ στὰ τροπάρια τῆς Λιτῆς καὶ τὰ Ἀπόστιχα.

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου
τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων

Στὰ Καθίσματα προσκαλοῦνται οἱ πιστοὶ νὰ προσκυνήσουν μὲ πίστη τὸ μυστήριον, ὅπως πραγματοποιήθηκε κατὰ τίς μαρτυρίες τῶν ἱερῶν εὐαγγελιστῶν.

Οἱ Κανόνες σχολιάζουν τὰ γεγονότα, ὅπως τὰ διηγεῖται ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἀποκαλύπτουν τὸ ἀληθές νόημα τῶν γεγονότων. Ἐκθέτουν τὴ δογματικὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸν Κύριον μας Ἰησοῦ Χριστό καὶ τὴν σάρκωσή Του.

Οἱ χαρακτηρισμοὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ:

«Ἥλιος Δικαιοσύνης» (Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων· Πρβλ. καὶ *Μαλαχίου* δ', 2),

«Ἀνατολὴ Ἀνατολῶν» (Ἐξαποστειλᾶριον τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, Πρβλ. *Ζαχαρίου* γ', 9 καὶ στ', 12)

εἶναι προφητικὲς ἐκφράσεις πού δανείσθηκαν οἱ ὕμνογράφοι ἀπὸ τίς σχετικὲς προφητεῖες.

Τὸ Δοξαστικό τῶν Αἰνῶν ἐντάσσει καὶ τὸ διάταγμα τῆς ἀπογραφῆς πού ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ στό σχέδιο τῆς θείας Οἰκονομίας καὶ ὅτι οἱ πιστοὶ «ὑπὲρ τὴν χρηματικὴν φορολογίαν (προσφέρουμεν), ὀρθοδόξου πλουτισμὸν θεολογίας τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Στὴ θεία Λειτουργία

α. Στὸ Ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα (*Πρὸς Γαλάτας* δ', 4-7) ἀναφέρεται ὅτι μὲ τὴν ἐνσάρκωση χαρίσθηκε στό ἀνθρώπινο γένος ἡ υἰοθεσία ἀπὸ τὸν ἐπουράνιον Θεό καὶ Πατέρα.

β. Στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα (*Ματθαίου* β', 1-12) ἱστορεῖται ἡ Προσκύνηση τοῦ νεογέννητου Μεσσίας ἀπὸ τοὺς Μάγους. Οἱ εἰδωλολάτρεις ἄν καὶ δὲν κατεῖχαν τίς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν Μεσσία, ἐν τούτοις τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ τὸν προσκύνησαν ὅπως καὶ οἱ εὐσεβεῖς Ἰσραηλίτες Ποιμένες.

Περιτομή

Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ

1. Παλαιδιαθηκικά ἀναγνώσματα

Ἡ Διαθήκη τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν Ἀβραάμ (*Γενέσεως* ιζ', 1-2) καὶ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματός του (*Γενέσεως* ιζ', 4-7, 8, 3, 9-12, 14).

α. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀβραάμ σὲ Ἀβραάμ δὲν συνιστᾶ ἓνα ἀπλῶς ἐξωτερικὸ χαρακτηριστικὸ πού διακρίνει ἓνα πρόσωπο ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ σχε-

τίζεται συχνά με τή φύση και τήν αποστολή αὐτοῦ πού τό φέρει. Ἔτσι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος σημαίνει καί ἀλλαγὴ τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς, ἐνῶ αὐτός πού δίνει τό ὄνομα σέ κάποιον ἢ ἀλλάζει τό ὄνομα κάποιου καθορίζει ταυτόχρονα καί τήν ἀποστολή του, ὅποτε ἀναγνωρίζεται ὡς κύριός του. Ἔτσι κατανοεῖται καί ἐρμηνεύεται τό ὅτι ὁ Ἀδάμ ἔδωσε ὄνομα στά δημιουργήματα καί τέλος στή γυναῖκα του πού ἀναφέρει ἡ Γένεση στό α' καί γ' κεφάλαιο.

Τό ὄνομα «Ἀβραάμ» εἶναι στά Ἑβραϊκά ὁμόηχο μέ τήν φράση «πατέρας πολλῶν λαῶν».

Τό ὄνομα Ἰησοῦς σημαίνει Σωτήρας, Λυτρωτής, Θεραπευτής.

β. Ἡ αἰώνια ὑπαρξή τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὡς Λόγου καί Σοφίας (Παροιμιῶν η', 22-30).

γ. Ἡ προσωποποιημένη Σοφία (Παροιμιῶν ι', 31-32, ια', 2, 6-7, 19, ιγ', 9, ιε', 2, ιδ', 33, κβ', 11, Σοφίας Σολομώντος στ', 13, 12, 14, 15, 16, ζ', 30, η', 2,3, 4-7, η', 17,18,21, θ', 1-3, 4-5, ι', 11-14).

2. Τά Καινοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

α. Στό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα (Πρός Κολοσσαεῖς β', 8-12) κυριαρχοῦν τά θέματα τῆς Θεότητος τοῦ Σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ - Μεσσία. Ἡ ἀχειροποίητος περιτομή μέ τήν ἀπέκδυση τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός στό μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος.

β. Στό εὐαγγελικό (Λουκᾶ β', 21-21, 40-52), ἡ ἐπίσκεψη τοῦ δωδεκαετοῦς Ἰησοῦ στόν Ναό τῶν Ἱεροσολύμων.

3. Ἡ Ὑμνογραφία

Τό νόημα τοῦ μαρτυρουμένου ἀπό τά Εὐαγγέλια γεγονότος τῆς Περιτομῆς καί τῶν Ὄνομαστηρίων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ φανεροῦται στό Ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς:

«Μορφῆν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβες, Θεός ὢν κατ' οὐσίαν πολυεύσπλαγγνε Κύριε, καί νόμον ἐκπληρῶν περιτομήν, θελήσει καταδέχῃ σαρκικήν, ἵνα παύσης τὰ σκιώδη, καί περιέλης τό κάλυμμα τῶν παθῶν ἡμῶν. Δόξα τῇ ἀγαθότητι τῇ σῆ, δόξα τῇ εὐσπλαγγνίᾳ σου, δόξα τῇ ἀνεκφράστῳ, Λόγε, συγκαταβάσει σου».

Τό ἀπολυτίκιο εἶναι ἐμπνευσμένο ἀπό τήν Παῦλειο διδασκαλία περὶ τῆς πνευματικῆς περιτομῆς ἢ τῆς περιτομῆς τῆς καρδίας πού ὀφείλει νά ὑποστῆ ὁ πιστός.

«Ἄλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καί περιτομή καρδίας ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ» (Πρός Ῥωμαίους β', 29).

Τά νοήματα αὐτά περιέχονται καί στά τροπάρια τῶν Κανόνων.

Βάπτισμα - Θεοφάνεια

Ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων
Στίς Ἀκολουθίες τῶν Μεγάλων Ὁρῶν

1. Παλαιοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

ᾠδα Πρώτη: Ἡ ἐποχή τοῦ Μεσσία (Ἡσαΐου λε', 1-10).

ᾠδα Τρίτη: Ἡ ἀμοιβαιότητα τῆς σχέσεως τοῦ Θεοῦ μέ τόν ἄνθρωπο (Ἡσαΐου α', 16-20).

ᾠδα Ἑκτη: Πρόσκληση γιά τή σωτηρία καί ἄντληση τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ (Ἡσαΐου ιβ', 3-6).

ᾠδα Ἐνάτη: Ὑπόσχεση γιά σωτηρία (Ἡσαΐου μθ', 1-15).

2. Καινοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

ᾠδα Πρώτη: Τό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα εἶναι ἀπόσπασμα ἀπό τό κήρυγμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου στήν Ἀντιόχεια γιά τόν Μεσσία (Πράξεων ιγ', 25-32). Στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἡ περιτομή ἀναφέρεται στό κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ (Ματθαίου γ', 1-6).

ᾠδα Τρίτη: Τό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται στό Βάπτισμα ἐν Πνεύματι ἁγίῳ (Πράξεων ιθ', 1-8). Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται στόν Ἰωάννη τόν Βαπτιστή καί τό κήρυγμά του (Μάρκου α', 1-8).

ᾠδα Ἑκτη: Στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται ἡ θεολογία γιά τό κοινό Βάπτισμα τῶν Χριστιανῶν (Πρός Ῥωμαίους στ', 3-11). Στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται στό Βάπτισμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τήν πατρική μαρτυρία καί τήν κάθοδο τοῦ ἁγίου Πνεύματος (Μάρκου α', 9-11).

ᾠδα Ἐνάτη: Στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα ἐκτίθεται ὁ σκοπός τῆς δωρεᾶς τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ (Πρός Τίτον β', 11-14 καί γ', 4). Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρει τήν ἔξοδο τοῦ Ἰωάννου στό κήρυγμα (Λουκᾶ γ', 1-18).

3. Ὑμνογραφία

Στα ἰδιόμελα τῆς Πρώτης ᾠδῆς ἐξαιρεται ἡ ταπεινοφροσύνη τοῦ ἀναμάρτητου Κυρίου, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

οῦ, ὅπως μαρτυρήθηκε καί ἐπιβεβαιώθηκε ἀπό τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους (Α΄ Πέτρου β΄, 1-γ΄, 5) καί ἡ σημασία της γιά μᾶς.

Στά ιδιόμελα τῆς Τρίτης Ὁρας ἀναφέρεται ὁ διασταγμός τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ νά βαπτίσει τόν Κύριο.

Στά ιδιόμελα τῆς Ἑκτης Ὁρας ἐπαληθεύεται ἡ ψαλμική προφητεία περὶ τοῦ τρόμου τῆς θαλάσσης πού «εἶδε καί ἔφυγε» καί τῆς ἀναστροφῆς τοῦ ρεύματος τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ.

Στά ιδιόμελα τῆς Ἐνάτης Ὁρας ἀναφέρεται ἡ μαρτυρία τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου γιά τόν Λυτρωτή καί Σωτήρα στήν ὁποία ἐπαληθεύεται ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐου πού προεκήρυξε τόν Μεσσία ὡς ἀμνόν ἀγόμενον εἰς θυσίαν «Ἴδού ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάννου α΄, 29).

Ὅλα τὰ ὑπερφύη μυστήρια πού μαρτυροῦνται ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή ἐξαίρονται στὰ τροπάρια τῶν Κανόνων· συνδυάζονται μέ τίς προφητικές ρήσεις καί τίς εἰκόνες τῶν γεγονότων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πού ἱστοροῦνται στὰ Παλαιδιαθηκικά ἀναγνώσματα τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Τό Δοξαστικό τῶν Αἰνῶν τῆς 7ης Ἰανουαρίου συνοφίζει ὅλες τίς βιβλικές μαρτυρίες γιά τό Βάπτισμα τοῦ Κυρίου ἀπὸ τόν Ἰωάννη τόν Προδρόμο καί Βαπτιστή στόν Ἰορδάνη:

«Ἄγγελος, ἐκ σπειρωτικῶν ὠδίνων προῆλθες Βαπτιστά, ἐξ αὐτῶν τῶν σπαργάνων, τὴν ἔρημον οἰκήσας, σφραγίς τε πάντων τῶν Προφητῶν ἐδείχθης· ὄν γὰρ ἐκεῖνοι πολυτρόπως ἐθεάσαντο, καί αἰνιγματωδῶς προεκήρυξαν, τοῦτον βαπτίσει ἐν Ἰορδάνη κατηξιώθης· φωνῆς τε ἀκήκοας Πατρικῆς οὐρανόθεν, μαρτυρούσης αὐτοῦ τὴν υἰότητα, καί τὸ Πνεῦμα εἶδες, περιστερᾶς ἐν εἶδει, τὴν φωνὴν ἔλκον ἐπὶ τὸν βαπτιζόμενον· Ἄλλ’ ὃ πάντων τῶν Προφητῶν ὑπέρετερε, μὴ διαλίπης πρεσβεῦειν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν πιστῶς σου τελούντων τὸ μνημόσυον».

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ

1. Παλαιδιαθηκικά ἀναγνώσματα

α) Γενέσεως α΄, 1-13: δημιουργία 1ης, 2ης καί 3ης ἡμέρας.

β) Ἐξόδου ιδ΄, 15-18, 21-23, 27-29: Ἐξοδος ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο - Ἡ θαυματουργικὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες.

γ) Ἐξόδου ιε΄, 22-ιστ΄ 1: ἡ θαυμαστὴ μεταβολὴ τοῦ πικροῦ ὕδατος τῆς Μερρᾶς σέ γλυκὺ (Μερρᾶ = πικρία).

δ) Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ γ΄, 7-8, 15-17: ἡ θαυμαστὴ διάβαση τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ γιά νά εἰσέλθουν στήν γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

ε) Βασιλειῶν Δ΄, β΄, 6-14: ἡ ἀνάληψη τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ καί ἡ χειροτονία τοῦ Ἐλισσαίου σέ Προφήτη.

στ) Βασιλειῶν Δ΄, ε΄, 9-14: ἡ ἐπίσκεψη τοῦ λεπροῦ Ναϊμάν στὸ προφήτη Ἐλισσαῖο καί ἡ θεραπεία του.

ζ) Ἡσαΐου α΄, 16-20: ἡ πραγματικὴ θυσία ἀνάγκη μετανοίας. Ὁ καθαρισμός τῶν ἁμαρτιῶν μας ἔναντι τοῦ Θεοῦ καί τοῦ πλησίον μας ἀποτελοῦν ἀπαραίτητη προϋπόθεση πραγματικῆς μετανοίας ἐκ τῆς ὁποίας θά συμφιλιωθοῦμε μέ τόν Θεό.

η) Γενέσεως λβ΄, 1-10: συμφιλίωση Ἰακώβ καί Ἡσαῦ.

θ) Ἐξόδου β΄, 5-10: ἡ ἀνάσυρση ἀπὸ τό ποτάμι τοῦ Νείλου τοῦ καλαθοῦ μέ τόν Μωυσῆ (ὑδατόσωστος), ὑπαινιγμός γιά τὴν σωτηρία τῶν πιστῶν μέ τό Βάπτισμα».

ι) Κοριθῶν στ΄, 36-40: ἡ ἱστορία τοῦ Γεδεών.

ια) Βασιλειῶν Γ΄, ιη΄, 30-39: ἡ θυσία τοῦ Ἡλία.

ιβ) Βασιλειῶν Δ΄, 19-22: κάθαρση τῶν ὑδάτων τῆς πόλεως τῆς Ἱεριχοῦς.

ιγ) Ἡσαΐου μθ΄, 8-15: Ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ γιά τὴν σωτηρία. Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ πνευματικοῦ Ἰσραήλ.

2. Ἀποστολικό - Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα

Στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα ἡ διακονία τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πρὸς Κορινθίους Α΄, θ΄, 19-27).

Στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἱστορεῖται τό Βάπτισμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀντίρρηση τοῦ Ἰωάννου, ἡ κάθοδος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐν εἶδει περιστερᾶς, ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς «οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα» (Ματθαίου γ΄, 13-17).

3. Ὑμνογραφία

Στά σιχηρὰ συμπλέκοντα ἀριστοτεχνικά τὰ διάφορα γεγονότα πού ἱστοροῦνται ἀπὸ τὰ κείμενα ἡ ταπεινώση τοῦ Κυρίου, ὁ σεβασμός τοῦ Προδρόμου, ἡ ἀντίδραση τῆς ἀλόγου φύσεως στήν παρουσία τοῦ

Κυρίου καί Δημιουργοῦ καί κηρύσσεται ἡ ἀναμαρτυρία τοῦ Λυτρωτοῦ κατά τήν ἀποστολική μαρτυρία: (Πρός Ἑβραίους ζ´, 26 καί Α´ Πέτρου β´, 22) «Ὡ ἀναμάρτητε Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν δόξα σοι».

Στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ

1. Τά Παλαιδιαθητικά ἀναγνώσματα

α. Ἡσαΐου λε´, 1-10: ἡ ὑπόσχεση τῆς λυτρώσεως. Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ πνευματικοῦ Ἰσραήλ.

β. Ἡσαΐου ε´, 1-13: ἡ ἁμαρτία καί ἡ τιμωρία τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου καί συγκεκριμένα ἡ Ἰουδαία καί ἡ Ἱερουσαλήμ παρομοιάζονται πρὸς ἐκλεκτόν ἀμπελῶνα, ὁ ὁποῖος πολλάκις ἐτιμωρήθηκε ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τήν διαγωγή του καί τέλος ἐγκαταλείφθηκε ἀπὸ τόν Θεό στους ἐχθρούς του.

γ. Ἡσαΐου ιβ´, 3-6: εὐχαριστήριο ὕμνος γιά τή λύτρωση ἀπὸ τόν Μεσσία.

Στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα κηρύσσεται ὁ Χριστός Σωτήρας στήν Παλαιά καί στήν Καινή Διαθήκη (Πρός Κορινθίους Α´, ι´, 1-4). Στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἱστορεῖται τό βάπτισμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ στόν Ἰορδάνη (Μάρκου α´, 9-11).

Ἡ εὐχή Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων πού ἀναγιγνώσκεται στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ ὑπομνηματίζει ὅλα τά σύμβολα τῆς ἑορτῆς πού ὁ Θεός ἔδειξε στόν καιρό τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἑπαπαντή

Στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ

1. Παλαιδιαθητικά Ἀναγνώσματα

α. Ἐξόδου ιγ´, 1,2,3,10,11-12,14-16· κβ´,28 καί Λευϊτικόν ια´, 2,3,4,6,8 καί Ἀριθμοί η´, 16,17: Ἡ ἀφίερωση τῶν πρωτοτόκων τῶν Ἰσραηλιτῶν.

β. Ἡσαΐου στ´, 1-12: Ἡ κλήση τοῦ Ἡσαΐου στήν προφητική διακονία.

γ. Ἡσαΐου ιθ´, 1,3,4,5,12, ιστ´, 19-21: Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Κυρίου στους εἰδωλολάτρεις Αἰγυπτίους καί ἡ ἀναγνώριση τῆς θεότητός Του.

2. Στή θεία Λειτουργία

α. Τό Ἀποστολικό (Πρός Ἑβραίους ζ´, 7-17): ἀναφέρεται στήν Ἱερωσύνη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

β. Τό Εὐαγγελικό (Λουκᾶ β´, 22-40): ἀναφέρεται στό γεγονός τῆς Ἑπαπαντῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στόν Ναό τῶν Ἱεροσολύμων.

3. Ὑμνογραφία

Οἱ ὕμνοι τῆς ἑορτῆς τῆς Ἑπαπαντῆς εἶναι ἐμπνευσμένοι ἀπό τήν σχετική διήγηση τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ἀλλά καί ἀπό τά βιβλικά κείμενα πού προτύπωσαν τό γεγονός, ὅπως ἡ ἐξαγορά τῶν Πρωτοτόκων (Ἐξόδου ιβ´, 5 καί ἐξῆς) ἡ ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ πού ἐξαγιαίνει τόν ἁμαρτωλό (Ἡσαΐου στ´, 1-12) ἡ ἀποστολή τοῦ Λυτρωτοῦ πρὸς τούς εἰδωλολάτρεις (Ἡσαΐου ιθ´, 1, 3-5, 12, 16, 19-21).

Τά στιχηρά τῶν Ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ εἶναι ἐμπνευσμένα τόσο ἀπό τήν ἱστορία τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ὅσο καί ἀπό τά γεγονότα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πού συμβολίζουν τήν Ἑπαπαντή.

«Κατακόσμησον τόν νυμφῶνά σου Σιών, καί ὑπόδεξι τόν Βασιλέα Χριστόν· ἄσπασαι τήν Μαριάμ, τήν ἐπουράνιον πύλην· αὕτη γάρ θρόνος Χερουβικός ἀνεδείχθη· αὕτη βαστάζει τόν Βασιλέα τῆς δόξης· νεφέλη φωτός ὑπάρχει ἡ Παρθένος, φέρουσα ἐν σαρκί Υἱόν πρὸ Ἐωσφόρου· ὄν λαβὼν Συμεὼν ἐν ἀγκάλαις αὐτοῦ, ἐκήρυξε λαοῖς, Δεσπότην αὐτὸν εἶναι, ζωῆς καί θανάτου, καί Σωτήρα τοῦ κόσμου».

«Τὸν ἐκλάμψαντα πρὸ αἰῶνων ἐκ Πατρός, ἐπ' ἐσχάτων δὲ ἐκ μητρὸς Παρθενικῆς, φέρουσα ἐν τῷ ναῷ ἡ ἀπειρογάμος Μήτηρ, τὸν ἐν Σιναίῳ νομοθετήσαντα ὄρει, τῇ διατάξει τῇ νομικῇ πειθαρχοῦντα, προσῆγεν Ἱερεῖ πρεσβύτη καί δικαίῳ, Χριστόν τὸν Κύριον ἰδεῖν χρηματισθέντι· ὄν δεξάμενος Συμεὼν ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ, ἠγαλλίασαντο βοῶν· Θεὸς ὑπάρχει οὗτος, Πατρὶ συναΐδιος, καί Λυτρωτῆς τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

«Τὸν ὀχοῦμενον ἐν ἄσμασι Χερουβίμ, καί ὕμνούμενον ἐν ἄσμασι Σεραφίμ, φέρουσα ἐν ἀγκάλαις, ἡ Θεοτόκος Μαρία, ἀπειρογάμως ἐξ αὐτῆς σαρκωθέντα, τὸν Νομοδότην νόμου πληροῦντα νόμου τάξιν, ἐδίδου χερσὶ πρεσβύτου Ἱερέως· ζῶν δὲ φέρον ζωῆς ἡτέϊτο λύσιν, λέγων· Δέσποτα νῦν ἀπόλυσόν με, μηνύσαι τῷ Ἀδάμ· ὡς εἶδον ἄτρεπτον βρέφος, Θεὸν προαιώνιον, καί Σωτήρα τοῦ κόσμου».

Ὅμοιος καί τό Δοξαστικό

«Ὁ τοῖς Χερουβίμ ἐποχοῦμενος, καί ὕμνούμενος ὑπὸ τῶν Σεραφίμ, σήμερον τῷ θείῳ ἱερῷ, κατὰ νόμον προσφερόμενος, πρεσβυτικαῖς ἐνθρονίζεται ἀγκάλαις· καί ὑπὸ Ἰωσήφ εἰσδέχεται δῶρα θεοπρεπῶς, ὡς ζεῦγος τρυγόνων τήν ἀμίαντον Ἑκκλησίαν, καί τῶν Ἐθνῶν τὸν νεόλεκτον λαόν· περιστερῶν δὲ δύο νεοσσούς, ὡς ἀρχηγὸς Παλαιᾶς τε καί Καινῆς. Τοῦ πρὸς αὐτὸν χρησιμοῦ δὲ Συμεὼν, τὸ πέρας δεξάμε-

νος, εὐλογῶν τὴν Παρθένον, Θεοτόκον Μαρίαν, τὰ τοῦ πάθους σύμβολα, τοῦ ἐξ αὐτῆς προηγόρευσε· καὶ παρ' αὐτοῦ ἐξαιτεῖται τὴν ἀπόλυσιν βοῶν· Νῦν ἀπολύεις με Δέσποτα, καθὼς προεπηγγείλω μοι· ὅτι εἶδόν σε τὸ προαιώνιον φῶς, καὶ Σωτῆρα Κύριον τοῦ Χριστωνύμου λαοῦ».

Ὁμάδα Δευτέρα

Β' Περίοδος τοῦ Τριωδίου

Στὸ Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Πέμπτης τῆς Α' Ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν ἐπισημαίνεται τὸ νόημα τῆς περιόδου τοῦ Τριωδίου, τῆς ὁποίας προτύπωση ἀποτελεῖ ἡ ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, τὴ γῆ τῆς δουλείας καὶ ἡ πορεία πρὸς τὴ Χαναάν τὴ γῆ τῆς ἐλευθερίας.

«Οἱ ποθοῦντες τοῦ θεοῦ Πάσχα μετασχεῖν, οὐκ ἀπ' Αἴγυπτου, ἀλλ' ἐκ Σιών ἀρχομένου, τὴν τῆς ἁμαρτίας ζύμην, ἐξάρωμεν τῇ μετανοίᾳ; περιζώσωμεν τὰς ὀσφύας ἡμῶν, τῇ νεκρώσει τῶν ἡδονῶν, καλλωπίσωμεν τοὺς πόδας, ὑποδήμασι κωλυτικοῖς, ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς, καὶ στηριχθῶμεν, τῇ βακτηρίᾳ τῆς πίστεως· μὴ ζηλώσωμεν τοὺς ἐχθρούς, τοῦ δεσποτικοῦ Σταυροῦ, θεοποιῦντες τὴν γαστέρα, ἀλλ' ἀκολουθήσωμεν, τῷ διὰ νηστείας ἡμῖν, τὴν κατὰ τοῦ διαβόλου νίκην ὑποδείξαντι, Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Οἱ ὕμνοι τῶν Κυριακῶν τῆς περιόδου τοῦ Τριωδίου εἶναι ἐμπνευσμένοι κυρίως ἀπὸ τίς Εὐαγγελικὲς περικοπές.

1. Τῆς Κυριακῆς Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἀπὸ τὴν παραβολὴ τοῦ Κυρίου (Λουκᾶ ιη', 10-14):

«Μὴ προσευξόμεθα φαρισαϊκῶς, ἀδελφοί· ὁ γὰρ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται· ταπεινωθῶμεν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, τελωνικῶς διὰ νηστείας κρᾶζοντες· Ἰλάσθητι ἡμῖν ὁ Θεός, τοῖς ἁμαρτωλοῖς»

«Φαρισαῖος κενοδοξία νικώμενος, καὶ Τελώνης τῇ μετανοίᾳ κλινόμενος, προσῆλθόν σοι τῷ μόνῳ Δεσπότη· ἀλλ' ὁ μὲν καυχῆσάμενος, ἐστερήθη τῶν ἀγαθῶν· ὁ δὲ μὴ φθελγᾶμενος, ἠξιώθη τῶν δωρεῶν. Ἐν τούτοις τοῖς στεναγμοῖς, στήριζόν με Χριστέ ὁ Θεός, ὡς φιλάνθρωπος».

Δοξαστικό

«Παντοκράτορ Κύριε, οἶδα, πόσα δύνανται τὰ δάκρυα. Ἐξεκίαν γὰρ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου ἀνήγαγον· τὴν ἁμαρτωλὸν ἐκ τῶν χρονίων πταισμάτων ἐρόύσαντο· τὸν δὲ Τελώνην, ὑπὲρ τὸν Φαρισαῖον

ἐδικαίωσαν· καὶ δέομαι, σὺν αὐτοῖς ἀριθμήσας· Ἐλέησόν με».

«Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐκ τῶν ἀνομιῶν μου, οὐ δύναμαι ἀτενίσει, καὶ ἰδεῖν τὸν αἰθέρα τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλὰ δέξαι με ὡς τὸν Τελώνην, μετανοοῦντα Σωτῆρ, καὶ ἐλέησόν με».

«Ταῖς ἐξ ἔργων καυχῆσεις, Φαρισαῖον δικαιοῦντα ἑαυτὸν κατέκρινας Κύριε, καὶ Τελώνην μετριοπαθήσαντα, καὶ στεναγμοῖς ἰλασμόν αἰτούμενον, ἐδικαίωσας· οὐ γὰρ προσίεσαι, τοὺς μεγαλόφρονες λογισμούς, καὶ τὰς συντετριμμένας καρδίας, οὐκ ἐξουθενεῖς· διὸ καὶ ἡμεῖς σοὶ προσπίπτομεν, ἐν ταπεινώσει, τῷ παθόντι δι' ἡμᾶς· Παράσχου τὴν ἄφεσιν καὶ τὸ μέγα ἔλεος».

2. Τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου ἀπὸ τὴν παραβολὴ τοῦ Κυρίου (Λουκᾶ ιε', 11-13):

«Εἰς ἀναμάρτητον χώραν, καὶ ζωηρὰν ἐπιστεύθην, γεωσπορήσας τὴν ἁμαρτίαν· τῇ δρεπάνῃ ἐθέρισα, τοὺς στάχους τῆς ἀμελείας, καὶ δραγμάτων ἐστοίβασα, πράξεών μου τὰς θημονίας, ἃς καὶ κατέστρωσα οὐχ ἄλῳ τῆς μετανοίας. Ἄλλ' αἰτῶ σε, τὸν προαιώνιον γεωργὸν ἡμῶν Θεόν· τῷ ἀνέμῳ τῆς σῆς φιλευσπλαγχνίας, ἀπολίμισον τὸ ἄχρῳ τῶν ἔργων μου, καὶ σιτάρχησον τῇ ψυχῇ μου τὴν ἄφεσιν, εἰς τὴν οὐράνιον σου συγκλείων με ἀποθήκη, καὶ σῶσόν με».

«Ἐπιγνώμεν ἀδελφοί, τοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν· τὸν γὰρ ἐκ τῆς ἁμαρτίας, πρὸς τὴν πατρικὴν ἐστίαν, ἀναδραμόντα Ἄσωτον Υἱὸν ὁ πανάγαθος Πατήρ, προὔπαντήσας ἀσπάζεται, καὶ πάλιν τῆς οἰκείας δόξης, χαρίζεται τὰ γνωρίσματα, καὶ μυστικὴν τοῖς ἄνω, ἐπιτελεῖ εὐφροσύνην, θύων τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ἵνα ἡμεῖς ἀξίως πολιτευσώμεθα, τῷ τε θύσαντι φιλανθρώπῳ Πατρί, καὶ τῷ ἐνδόξῳ θύματι, τῷ Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Δοξαστικό

«Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς, διασκορπίσας τὸν πλοῦτον, ἀλόγοις συνβεροσκόμην ὁ τάλας κτήγεσι, καὶ τῆς αὐτῶν ὀρεγόμενος τροφῆς ἐλίμωπτον μὴ χορταζόμενος· ἀλλ' ὑποστρέψας πρὸς τὸν εὐσπλαγχνον Πατέρα, κραυγάζω σὺν δάκρυσι· Δέξαι με ὡς μίσθιον, προσπίπτοντα τῇ φιλανθρωπία σου, καὶ σῶσόν με».

«Πάτερ ἀγαθέ, ἐμακρύνθην ἀπὸ σοῦ, μὴ ἐγκαταλίπης με, μηδὲ ἀχρεῖον δεΐξης τῆς Βασιλείας σου· ὁ ἐχθρὸς ὁ παμπόνηρος ἐγύνωσέ με, καὶ ἦρό μου τὸν πλοῦτον· τῆς ψυχῆς τὰ χαρίσματα, ἀσώτως διεσκόρπισα· ἀναστὰς οὖν, ἐπιστρέψας πρὸς σέ

ἐκβοῶ· Ποίησόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου, ὁ δι' ἐμὲ ἐν Σταυρῷ τὰς ἀχράντους σου χεῖρας ἀπλώσας, ἵνα τοῦ δεινοῦ θηρὸς ἀφαρπάξης με, καὶ τὴν πρώτην καταστολήν ἐπενδύσης με, ὡς μόνος πολυέλεος».

3. Τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρῳ ἀπὸ τὴν περικοπὴν περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως (Ματθαίου κε', 31-46) καὶ τὴν προφητεία τοῦ Δανιήλ ζ', 9-14.

Ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν:

«Ἐθεώρουν ἕως ὅτου οἱ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών, καὶ ἡ θριξὶς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρὸν, ὁ θρόνος αὐτοῦ φλόξ πυρός, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον».

«Ὅταν μέλλῃς ἔρχεσθαι, κρίσιν δικαίαν ποιῆσαι, Κριτὰ δικαιοσύνη, ἐπὶ θρόνου δόξης σου καθεζόμενος· ποταμὸς πύρινος, πρὸ τοῦ σοῦ Βήματος καταπλήττων ἔλκει ἅπαντας, παρισταμένων σοι, τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων, ἀνθρώπων κρινομένων τε, φόβῳ καθ' ἃ ἕκαστος ἔπραξε· τότε ἡμῶν φεῖσαι, καὶ μοίρας καταξίωσον Χριστέ, τῶν σφριζομένων ὡς εὐσπλαγχνος, πίστει δυσωποῦμέν σε».

«Καὶ πολλοὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι ἐξεγερθήσονται, οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον καὶ οὗτοι εἰς ὄνειδισμόν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον» (Δανιήλ ιβ', 2).

«Βίβλοι ἀνοίγησονται, φανερωθήσονται πράξεις, ἀνθρώπων ἐπίπροσθεν, τοῦ ἀστέκτου Βήματος, διηγήσει δέ, ἡ κοιλὰς ἅπασα, φοβερῶ βρούγματι, τοῦ κλαυθμῶνος, πάντας βλέπουσα τοὺς ἁμαρτήσαντας, ταῖς αἰωνιζούσαις κολάσεσι, τῇ κρίσει τῇ δικαίᾳ σου, παραπεμπομένους, καὶ ἄπρακτα, κλαίοντας Οἰκτιρμον· διό σε δυσωποῦμεν ἀγαθέ· Φεῖσαι ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σε, μόνε Πολυέλεε».

«Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτῷ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοιχθήσαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοιχθή, ὃ ἔστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκεν τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν. καὶ εἶ τις οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός» (Ἀποκαλύψεως κ', 11-15).

«Ἥχῃσουσι σάλπιγγες, καὶ κενωθήσονται τάφοι, καὶ ἔξαναστήσεται, τῶν ἀνθρώπων τρέμουσα, φύσις ἅπασα· οἱ καλὰ πράξαντες ἐν χαρῇ χαίρουσι, προσδοκῶντες μισθὸν λήψεσθαι, οἱ ἁμαρτήσαντες, τρέμουσι δεινῶς ὀλολύζοντες, εἰς κόλασιν πεμπόμενοι, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν χωριζόμενοι· Κύριε τῆς δόξης, οἰκτείρησον ἡμᾶς ὡς ἀγαθός, καὶ τῆς μερίδος ἀξίωσον, τῶν ἡγαπηκότων σε».

Δοξαστικὸ

«Ὅταν τίθωνται θρόνοι, καὶ ἀνοίγωνται βίβλοι, καὶ Θεὸς εἰς κρίσιν καθέζηται, ὃ ποῖος φόβος τότε! Ἀγγέλων παρισταμένων ἐν φόβῳ, καὶ ποταμοῦ πυρός ἔλκοντος, τί ποιήσομεν τότε οἱ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις ὑπεύθυνοι ἄνθρωποι; Ὅταν δὲ ἀκούσωμεν καλοῦντος αὐτοῦ, τοὺς εὐλογημένους τοῦ Πατρὸς εἰς βασιλείαν, ἁμαρτωλοὺς δὲ ἀποπέμποντος εἰς κόλασιν, τίς ὑποστήσεται τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἀπόφασιν; Ἀλλὰ μόνε φιλόανθρωπε Σωτήρ, ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων, πρὶν τὸ τέλος φθάσῃ, διὰ τῆς μετανοίας ἐπιστρέψας ἐλέησόν με».

«Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολὰς οὕτω πολιτευθῶμεν πεινώντας διαθρέψομεν, διψῶντας ποτίσομεν, γυμνοὺς περιβαλώμεθα ξένους, συνεισαγάγομεν, ἀσθενοῦντας, καὶ τοὺς ἐν φυλακῇ, ἐπισκεψώμεθα, ἵνα εἴπῃ καὶ πρὸς ἡμᾶς, ὁ μέλλων κρῖναι πᾶσαν τὴν γῆν· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε, τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν».

«Δανιήλ ὁ Προφήτης, ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν γενόμενος, τὸ ἔξουσιαστικὸν Θεοῦ θεωρήσας, οὕτως ἐβόα· Κριτήριον ἐκάθισε, καὶ βίβλοι ἠνεόχθησαν. Βλέπε, ψυχὴ μου, νηστεύεις; τὸν πλησίον σου μὴ ἀθέτει. βρωμάτων ἀπέχη; τὸν ἀδελφόν σου μὴ κατακρίνης, μὴ τῷ πυρὶ παραπεμπομένη, κατακαῆς ὡσεὶ κηρός, ἀλλ' ἀνεμποδίστως εἰσάξῃ σε Χριστός, εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ».

4. Τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἀπὸ τὴν Εὐαγγελικὴν περικοπὴν ποὺ περιέχεται στὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου (Ματθαίου στ', 14-21):

α. περὶ συγχωρητικότητος·

β. περὶ νηστείας·

γ. περὶ ἐλεημοσύνης ποὺ ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος δαπανᾷ ἀπὸ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ του, πλουτίζει σὲ πνευματικὰ ἀγαθὰ καὶ θησαυρούς.

5. Τῆς Κυριακῆς Α' Νηστειῶν ἀπὸ τὴν μνήμη τῶν ἁγίων Προφητῶν Μωσέως, Ἀαρῶν καὶ Σαμουὴλ καὶ τὴν ἀνάμνηση τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων (Ἰωάννου α', 44-52).

«Χαίρετε Προφήται τίμοι, οί τόν νόμον Κυρίου καλῶς διαταξάμενοι, καί τῇ πίστει φανέντες, ἀπόρθητοι στυλοὶ ἀκλινεῖς· ὑμεῖς γάρ καί μεσῖται ὄφθητε τῆς νέας Διαθήκης Χριστοῦ, καί μεταστάντες πρὸς Οὐρανόν, αὐτὸν ἱκετεύσατε, εἰρηνεῦσαι τὸν Κόσμον, καί σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

(Δόξα τῆς Λιτῆς στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς Α΄ Νηστειῶν - Ὁρθοδοξίας).

«Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας, Νόμον ἐδέξατο, καί λαὸν ἐπεσάσατο. Ἡλίας νηστεύσας, οὐρανοὺς ἀπέκλεισε· τρεῖς δὲ Παῖδες Ἀβρααμίοι, τύραννον παρανομοῦντα, διὰ νηστείας ἐνίκησαν. Δι' αὐτῆς καί ἡμᾶς Σωτήρ ἀξίωσον, τῆς Ἀναστάσεως τυχεῖν, οὕτω βοῶντας· Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς».

«Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν ἑαυτοὺς, ἐν ἐλεημοσύναις καί οἰκτιρμοῖς πενήτων, μὴ σαλπίζοντες, μὴ δημοσιεύοντες ἡμῶν τὴν εὐποΐαν, μὴ ἐπιγνώτω ἡ ἀριστερά, τῆς δεξιᾶς τὸ ἔργον, μὴ σκορπίση ἡ κενοδοξία, τὸν καρπὸν τῆς ἐλεημοσύνης, ἀλλ' ἐν κρυπτῷ, τῷ τὰ κρυπτὰ εἰδῶτι κράζωμεν· Πάτερ, ἄφες τὰ παραπτώματα ἡμῶν, ὡς φιλάνθρωπος».

(Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων στήν Ἀκολουθία τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς τῶν Α΄ Νηστειῶν).

«Ἡ παθοκτόνος Νηστεία παροῦσα, τοὺς κακωθέντας ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἰατρεῦειν ἐπαγγέλλεται· ἦν ὡς θεόδοτος βοηθὸν τιμήσωμεν, τὰς θεογράφους πλάκας, διὰ Μωσέως δεξάμενοι· μὴ προκρίνωμεν τὴν συντρίψασαν αὐτὰς ἀκρασίαν, μὴ γενώμεθα μέτοχοι, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσον ἐν τῇ ἐρήμῳ, μὴ σκυθρωπάσωμεν Ἰουδαϊκῶς, ἀλλὰ Ἐκκλησιαστικῶς φαιδρυνθῶμεν· μὴ φαρισαϊκῶς ὑποκριθῶμεν, ἀλλ' Εὐαγγελικῶς καλλωπισθῶμεν, ἐγκανχόμενοι τῷ Σταυρῷ Χριστοῦ, τοῦ λυτρωτοῦ τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

(Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων τοῦ Ὁρθοῦ τῆς Παρασκευῆς τῆς Β΄ Ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν).

6. Τῆς Κυριακῆς Β΄ Νηστειῶν ἀπὸ τῆς μνήμης τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης. Πρὸ τῆς θεσπίσεως τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ (1368) ἐψάλλετο Ἀκολουθία στὸν Ἄσωτο (Λουκᾶ ιε΄, 11-32), διὰ τοῦτο οἱ ὕμνοι ἀναφέρονται στὸν Ἄσωτο.

«Χαλινοὺς ἀποπτύσας τοὺς πατρικούς, ἀστάτη φρενί, τοῖς κτηνώδεσι τῆς ἁμαρτίας, λογισμοῖς συνέζησα, ὅλον μου τὸν βίον δαπανήσας ἀσώτως, ὁ τάλας

ἐγώ, τροφῆς δὲ λειπόμενος, βεβαιούσης καρδίαν, πρὸς καιρὸν λιπαίνουσαν, ἡδονὴν ἐσιτούμην. Ἀλλὰ Πάτερ ἀγαθέ, μὴ κλείσης μοι τὰ φιλάνθρωπα σπλάγχνα, ἀλλ' ἀνοίξας δέξαι με, ὡς τὸν Ἄσωτον Υἱόν, καί σῶσόν με».

(Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων στήν Ἀκολουθία τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς Β΄ Νηστειῶν)

7. Τῆς Κυριακῆς Γ΄ Νηστειῶν πού ἐορτάζουμε τὴν προσκύνηση τοῦ τιμίου καί ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ὅπου προβάλλεται ὡς ὑπόδειγμα ταπεινώσεως γιὰ τοὺς πιστοὺς ἢ ταπεινώση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πού κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο «ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου θάνατου δὲ σταυροῦ» (Πρὸς Φιλιππησίους β΄, 7).

«Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην τῶν κακίστων Φαρισαίων ὁ πάντων Κύριος παραβολικῶς ἐκφεύγειν ταύτην ἐδίδαξε καί μὴ ὑψηλοφρονεῖν, παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, πάντας ἐπαίδευσεν, ὑπογραμμὸς καί τύπος, ὁ αὐτὸς γενόμενος, μέχρι Σταυροῦ καί θανάτου, ἑαυτὸν ἐκένωσεν. Εὐχαριστοῦντες οὖν σὺν τῷ Τελῶνῃ εἴπωμεν, ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν καί ἀπαθῆς διαμείνας Θεὸς τῶν παθῶν ἡμᾶς ῥῦσαι, καί σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

(Δοξαστικὸ τῶν Αἰνῶν τῆς Κυριακῆς Γ΄ Νηστειῶν).

«Σήμερον τὸ Προφητικὸν πεπλήρωται λόγιον· ἰδοὺ γὰρ προσκυνοῦμεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες σου Κύριε, καί ξύλου σωτηρίας γευσάμενοι τῶν ἐξ ἁμαρτίας παθῶν ἐλευθερίας ἐτύχομεν προεσβείας τῆς Θεοτόκου μόνη φιλάνθρωπε».

(Ἰδιόμελο κατὰ τὴν προσκύνηση τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ).

«Ἀτενίσαι τὸ ὄμμα εἰς Οὐρανὸν οὐ τολμῶ ὁ τάλας ἐγώ, ἐκ τῶν πονηρῶν μου πράξεων· ἀλλ' ὡς Τελῶνης στενάξας καραυγάζω σοι. Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μου τῷ ἁμαρτωλῷ. Καί φαρισαϊκῆς ὑποκρίσεως ῥῦσαί με ὡς μόνος εὐσπλαγχνος».

(Ἰδιόμελο Ἀποστίχων τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς Γ΄ Νηστειῶν).

8. Τῆς Κυριακῆς Δ΄ Νηστειῶν ἀπὸ τῆς μνήμης τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου συγγραφέως τῆς Κλίμακος. Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου ὠρίσθη μεταγενέστερα στήν Κυριακὴ αὐτή. Παλαιότερα ἐψάλλετο Ἀκολουθία ἀναφερομένη στήν Παραβολὴ τοῦ περιπεσόντος στοὺς ληστῆς (δηλαδή τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου) (Λουκᾶ ι΄, 25-29), ὅπως μαρτυρεῖ ὁ ἐν συνεχείᾳ σχετικὸς ὕμνος:

«Λησταῖς λογισμοῖς, περιπεσῶν ὁ Ἄδὰμ ἐκλάπη τὸν νοῦν, τραυματισθεὶς τὴν ψυχὴν καὶ ἔκειτο γυμνὸς ἀντιλήψεως οὔτε ἱερεὺς ὁ πρὸ τοῦ νόμου προσέσχεν αὐτῷ· οὔτε Λευΐτης μετὰ νόμου ἐπέιδεν αὐτόν εἰ μὴ σὺ ὁ παραγενόμενος Θεὸς οὐκ ἐκ Σαμαρείας ἀλλ' ἐκ τῆς Θεοτόκου Κύριε δόξα σοι».

(Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς Δ' Νηστειῶν).

«Τῷ τοῖς λησταῖς περιπεσόντι, ὁμοιώθην ἐγώ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, τοῖς πταισίμασί μου περιπεσῶν, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀνηλεῶς κατετρώθην· ἀλλὰ μὴ ἐγκαταλίπης με ἀνιάτρευτον, ὁ οὐκ ἐκ Σαμαρείας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀχράντου Παρθένου παραγενόμενος· Ἰησοῦ τὸ σωτήριον ὄνομα, ἐλέησόν με».

(Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου τῆς Δευτέρας τῆς Ε' Ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν).

«Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν, λησταῖς περιπεσῶν, ἐσυλήθην ὁ τάλας τὸν νοῦν, καὶ δεινῶς πληγωθεὶς, ὅλην μου τὴν ψυχὴν τετρανιάτιστα, καὶ ἔνθεν κεῖμαι γυμνὸς ἀρετῶν, ἐν τῇ τοῦ βίου ὁδῷ· Ἱερεὺς δὲ ἰδῶν με τῷ μῶλωπι ὀδυνώμενον, διὰ τὸ ἀνίατον, παρορῶν, οὐκ ἐπιβλέπει. Λευΐτης δὲ πάλιν, μὴ φέρων τὴν ψυχοφθόρον ἀλγηδόνα, καὶ αὐτὸς κατιδῶν, ἀντιπαρῆλθέ μοι, σὺ δὲ ὁ εὐδοκήσας, οὐκ ἐκ Σαμαρείας, ἀλλ' ἐκ Μαρίας σαρκωθῆναι, Χριστὲ ὁ Θεός, τῇ φιλανθρωπία σου, παράσχου μοι τὴν ἴασιν, ἐπιχέων ἐπ' ἐμέ, τὸ μέγα σου ἔλεος».

(Ἰδιόμελο Στιχηρό τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Τετάρτης Ε' Νηστειῶν)

9. Στὴν Ἀκολουθία τῆς Πέμπτης τοῦ Μεγάλου Κανόνος ποῦ ἀποτελεῖ Ἀδαμαῖο θρηνο (κοινό πανανθρώπινο θρηνο) ἀνακεφαλαιώνεται ὁλόκληρη ἡ Ἁγία Γραφή: Πρόσωπα, γεγονότα, εἰκόνες χρησιμοποιῶνται μὲ παιδαγωγικὸ χαρακτῆρα ὥστε οἱ πιστοὶ νὰ διδαχθοῦν τὸ «κατὰ Θεόν ζῆν». Ἀναφέρει τὸ σχετικὸ ὑπόμνημα ὅτι:

Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἄνδρέας ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης ὁ καὶ Ἱεροσολυμίτης ὀνομαζόμενος σὺν πολλοῖς δὲ ἄλλοις καὶ τὸν Μέγαν Κανόνα συντάξαε, κατάνυξιν ἄπειρον ἔχοντα· πᾶσαν γὰρ Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης ἱστορίαν ἐρανισάμενος καὶ ἀθροίσας τὸ παρὸν ἡρόμοσατο μέλος, ἀπὸ Ἄδὰμ δηλαδὴ μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς Χριστοῦ Ἀναλήψεως καὶ τοῦ τῶν Ἀποστόλων κηρύγματος. Προτρέπεται γοῦν διὰ τούτου πᾶσαν ψυχὴν, ὅσα μὲν ἀγαθὰ τῆς ἱστορίας ζηλοῦν καὶ μιμεῖσθαι πρὸς δύναμιν, ὅσα δὲ τῶν φαύ-

λων ἀποφεύγειν, καὶ αἰεὶ πρὸς Θεὸν ἀνατρέχειν διὰ μετανοίας, διὰ δακρύων καὶ ἐξομολογήσεως, καὶ τῆς ἄλλης δηλονότι εὐαρεστήσεως. Πλὴν εἰς τοσοῦτόν ἐστιν εὐρους καὶ ἐμμελής, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν σκληροτέραν ψυχὴν ἱκανὸς μαλάξαι, καὶ πρὸς ἀνάληψιν ἀγαθοῦ διεγειῖραι εἰ μόνον μετὰ συντετριμμένης καρδίας καὶ προσοχῆς ἀνηκούσης ψάλοιο.

10. Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου στὸν Κανόνα καὶ στοὺς Οἴκους τοῦ Κοντακίου ἐγκωμιάζεται ἡ Παρθένος Μαρία καὶ Θεοτόκος γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους, ὅπως μαρτυροῦνται ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή.

α. Τὴν προσωπικὴ ἀγιότητά Της καὶ τὴν ἐκλογή της ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ διακονήσῃ στό μυστήριον τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ «χαίρε κεχαριτωμένη» (Λουκᾶ α', 28).

β. Τὴν ἐθελουσία συνεργασίας Της στό μυστήριον τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

«Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου γένοιτό μοι» (Λουκᾶ α', 38) καὶ ἡ ὑπακοή Της στό θεῖο θέλημα.

γ. Τὴν κεντρικὴ θέση στὴν κοινότητα τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ (Πράξεων α', 12-14) «σὺν Μαρίᾳμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ».

Ἐκτοτε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Ἀποστόλων παρέμεινε στό κέντρο τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξήρθη ἀπὸ τὴν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας.

11. Τῆς Κυριακῆς Ε' Νηστειῶν οἱ ὕμνοι εἶναι ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὴν μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Ἡ μνήμη ὠρίσθηκε μεταγενεστέρως. Παλαιότερα ἐψάλλετο Ἀκολουθία στὸν πλούσιο καὶ τὸν Λάζαρο (Λουκᾶ ιστ', 19-30) τῆς σχετικῆς παραβολῆς τοῦ Κυρίου, ὅπως μαρτυροῦν οἱ στή συνέχεια ὕμνοι:

«Θαυμαστὴ τοῦ Σωτῆρος, ἡ δι' ἡμᾶς φιλόανθρωπος γνώμη· τῶν μελλόντων γὰρ τὴν γνῶσιν, ὡς παρόντων κεκτημένος, τοῦ Λαζάρου καὶ τοῦ Πλουσίου, τὸν βίον ἐστηλίτευσε· τῶν ἐκατέρων οὖν τὸ τέλος ἐνοπριζόμενοι, τοῦ μὲν φύγωμεν, τὸ ἀπηνῆς καὶ μισάνθρωπον, τοῦ δὲ ζηλώσωμεν, τὸ καρτερὸς καὶ μακρόθυμον, πρὸς τὸ σὺν αὐτῷ τοῦ Ἀβραάμ κόλποις, ἐνθαλόμενοι βοᾶν· Δικαιοκρίτα Κύριε, δόξα σοι».

(Ἰδιόμελο τῶν Ἀποστίχων τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς Ε' Νηστειῶν)

12. Τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου ἐορτάζουμε τὴν ἔγερση τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου τοῦ Χριστοῦ

Λαζάρου του τετραήμερου κατά την ευαγγελική διήγηση του Ίωάννου:

Στά τροπάρια, στίς Ίερές Ἀκολουθίες του Ἐσπερινού, του Ἀποδείπνου καί του Ὁρθρου τῆς ἑορτῆς οἱ ὕμνογράφοι ἐπεξεργάζονται θέματα πού λήφθηκαν ἀπό τήν ἱστορία του θαύματος πού μᾶς ἐξέθεσε ὁ εὐαγγελιστής (Ίωάννου ια΄, 1-45):

«Διά Λαζάρου σε Χριστός, ἤδη σκυλεύει θάνατε· καί πού σου ἄδου τό νίκος; τῆς Βηθανίας ὁ κλαυθμός, νῦν ἐπί σέ μεθίσταται· πάντες κλάδους τῆς νίκης, αὐτῷ ἐπισείωμεν» (Ἐξαποστειλάριον του Ὁρθρου).

Ὁμάδα Τρίτη

Τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας

Οἱ ὕμνογράφοι πού συνέθεσαν τούς ὕμνους τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδος ἀντλήσαν τά θέματά τους ἀπό τά ἀγιογραφικά κείμενα πού ἡ Ἐκκλησία ἐπέλεξε γιά νά ἀποτελέσουν μέσον οἰκοδομῆς, κατηχήσεως, διδασκαλίας γιά τούς πιστούς.

Οἱ ὕμνοι ἀναφέρονται σέ γεγονότα, πρόσωπα καί λόγους του Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Στήν Εἰσήγησή μας δέν θά ἐπεκταθοῦμε σέ βαθειά καί λεπτομερῆ ἀναφορά τῶν θεμάτων του ἀγιογραφικοῦ λόγου πού ἐνέπνευσαν τούς ποιητές, πρῶτα γιά τόν συνεσταλμένο χρόνο του παρόντος Συνεδρίου, ἀλλά καί διότι ἡ ἐπίδραση του ἀγιογραφικοῦ λόγου στόν ποιητή πού συνέθεσε τόν ὕμνο εἶναι εὐδιάκριτος, σαφῆς καί προφανῆς.

Ὡς ἐκ τούτου θά περιορισθοῦμε νά ἀναφέρουμε τήν κεντρική θεματολογία τῶν ἀγιογραφικῶν κειμένων πού διεμόρφωσε τούς ὕμνους χωρίς παραδείγματα.

Κυριακή τῶν Βαΐων

«Τήν λαμπρὰν καί ἔνδοξον πανήγυριν τῆς εἰς Ἱερουσαλήμ εἰσόδου του Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑορτάζομεν»

1. Παλαιδιαθηκικά Ἀναγνώσματα στήν Ἀκολουθία του Ἐσπερινού

α. Γενέσεως μθ΄, 1-2, 8-12: εὐλογία του Ἰούδα ἀπό τόν πατέρα του Ἰακώβ, ὅτι ἀπό τούς ἀπογόνους του θά προέλθει ὁ Ἄρχοντας πού θά διοικήσει τόν λαό ἐξασφαλίζοντας εἰρήνη καί εὐημερία.

β. Σοφονίου γ΄, 14-19: ὁ Θεός ὑπόσχεται τή λύτρωση του αἰχμαλωτισμένου καί ταπεινωμένου λαοῦ Του.

γ. Ζαχαρίου θ΄, 9-15: τά χαρακτηριστικά του βασιλέως Μεσσία καί τό ἔργο του.

2. Καινοδιαθηκικά Ἀναγνώσματα

Ἡ εὐαγγελική περικοπή στήν Ἀκολουθία του Ὁρθρου (Ματθαίου ια΄, 1-11, 15-17) ἀναφέρεται στή θριαμβευτική εἴσοδο του Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ στά Ἱεροσόλυμα πρὸ ἕξι ἡμερῶν του Πάσχα.

Στή θεία Λειτουργία (Ίωάννου ιβ΄, 1-18) τό μέν ἀποστολικό ἀνάγνωσμα περιλαμβάνει προτροπές γιά χριστιανική συμπεριφορά ὡς ἀπαραίτητη προετοιμασία γιά τή βίωση τῶν γεγονότων τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, στό εὐαγγελικό δέ στά διαδραματισθέντα κατά τήν θριαμβευτική εἴσοδο του Κυρίου στά Ἱεροσόλυμα.

3. Ὑμνογραφία

Μεγάλη Δευτέρα

Στήν Ἀκολουθία του Ὁρθρου συμπλέκονται τά θέματα:

α. Τῆς ἱστορίας του Ἰωσήφ του Παγκάλου (Γενέσεως λζ΄ καί ἐξῆς) πού ἀποτελεῖ εἰκόνα του Χριστοῦ «ὅτι καί ὁ Χριστός παρὰ ὁμοφύλων Ἰουδαίων φθονεῖται, καί παρὰ του μαθητοῦ τριάκοντα ἀργυρίους πωρᾶσκειται καί εἰς τόν ζοφῶδη καί σκοτεινόν λάκκον, ἐγκλείεται· κάκειθεν αὐτεξουσίως ἀναρραγείς, βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου, κατά τῆς ἀμαρτίας δηλαδή πάσης, καί κατά κράτος ταύτην νικά, του κόσμου παντός ἄρχει καί φιλανθρωπῶς ἐξωνεῖται ἡμᾶς διὰ τῆς μυστικῆς σιτοδοσίας, ὡς ἑαυτὸν ὑπέρ ἡμῶν δούς καί ὅτι τρέφει ἡμᾶς οὐρανίῳ ἄρτῳ τῆ αὐτοῦ ζωφόρου σαρκί».

β. Τῆς ξηρανθείσης συκῆς (Ματθαίου κα΄, 18-31) γιά τήν ἀκαρπία της.

γ. Του διαλόγου του Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετά τῶν Ἀρχιερέων καί Πρεσβυτέρων, ὅπου ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐρωτᾶται: «ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καί τίς σοι ἔδωκε τήν ἐξουσίαν ταύτην;» καί ἀπαντᾷ μέ τήν παραβολή τῶν δύο υἱῶν καί τήν παραβολή τῶν κακῶν γεωργῶν του ἀμπελῶνος.

Στήν Ἀκολουθία του Ἐσπερινού μετά τῆς Προηγιασμένης τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται:

α. Στήν ἐπισήμανση του Κυρίου γιά νά μήν πλανηθοῦν οἱ μαθητές Του.

β. Στήν προφητεία γιά τήν καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ καί τῆς συντελείας του αἰῶνος.

Μεγάλη Τρίτη

Ἡ μνήμη τῆς τῶν δέκα Παρθένων παραβολῆς (Ματθαίου κε', 1-13).

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ἀναγιγνώσκεται τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα (Ματθαίου κβ', 15-κγ', 39) μὲ τὰ ἐξῆς θέματα:

α. Ἐρώτηση Φαρισαίων καὶ Ἡρωδιανῶν περὶ καταβολῆς φορολογίας «ἔξεστι δοῦναι Κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ»; «Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ».

β. Ἐρώτηση Σαδδουκαίων ἀμφισβητούντων τὴν πίστη στὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν.

γ. Ἐρώτηση τοῦ νομικοῦ περὶ τῆς μείζονος ἐντολῆς.

δ. Ἐρώτηση τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς Φαρισαίους περὶ τοῦ τίνος υἱὸς εἶναι ὁ Μεσσίας.

ε. Ταλανισμὸς Γραμματέων καὶ Φαρισαίων διὰ τῶν «Οὐαί», «Ἰδοὺ ἀφίεται ὁ οἶκος ἡμῶν ἔρημος» πού καταλήγει μὲ τὴν ἐγκατάλειψη τῆς Ἰσραηλιτικῆς κοινότητος ἀπὸ τὸν Θεὸ ἐφ' ὅσον οἱ Ἰσραηλίτες ἀπερριψαν καὶ ἐναντιώθηκαν στὸ ἀπεσταλμένο τοῦ Θεοῦ Μεσσία.

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ Προηγιασμένης ἀναγιγνώσκεται ἡ περικοπὴ Ματθαίου κδ', 36-κε', 2 πού ἀναφέρεται στὰ θέματα:

Τοῦ τέλους τοῦ κόσμου καὶ τῆς παρουσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ παρότρυνση τοῦ Κυρίου «Γίνεσθε φρόνιμοι».

Τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ,
Παραβολὴ τοῦ πιστοῦ καὶ φρονίμου δούλου,
Παραβολὴ τῶν δέκα Παρθένων,
Παραβολὴ τῶν ταλάντων,
Τῆς μελλούσης καὶ τελικῆς κρίσεως.

Μεγάλη Τετάρτη

Τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριο μὲ μῦρο πόρνης γυναικός.

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ἀναγιγνώσκεται ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ (Ἰωάννου ιβ', 17-50) πού περιέχει τὰ θέματα:

Τὸ αἶτημα τῶν Ἑλλήνων νά συναντηθοῦν καὶ νά γνωρίσουν τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἡ τελευταία ὁμιλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στοὺς Ἰουδαίους.

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ Προηγιασμένης ἀναγιγνώσκεται ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μὲ τὸ περιστατικὸ τῆς γυναίκας πού ἄλειψε μὲ μῦρο τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό (Ματθαίου κστ', 6-16).

Μεγάλη Πέμπτη

«Τέσσερά τινα ἐορτάζομεν τὸν ἱερὸν νιπτῆρα, τὸν μυστικὸν δειπνον (δηλαδή τὴν παράδοσιν τῶν καθ' ἡμᾶς φρικτῶν Μυστηρίων) τὴν ὑπερφυᾶ Προσευχήν καὶ τὴν Προδοσίαν αὐτήν».

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ἀναγιγνώσκεται ἡ περικοπὴ (Λουκᾶ κβ', 1-39).

Στὴν θεία Λειτουργία τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα περιλαμβάνει τίς περικοπές: Ματθαίου κστ', 1-20· Ἰωάννου ιγ', 3-17· Ματθαίου κστ', 21-39· Λουκᾶ κβ', 43-45· Ματθαίου κστ', 40-κζ', 2.

Ἡ ὑμνογραφία ἀντλεῖ τὰ θέματά της ἀπὸ τίς εὐαγγελικὲς περικοπές.

Μεγάλη Παρασκευὴ

«Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ τὰ ἅγια καὶ σωτήρια καὶ φρικτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτελοῦμεν τοὺς ἐμπνυσμούς, τὰ ῥαπίσματα, τὰ κολαφίσματα, τὰς ὕβρεις, τοὺς γέλωτας, τὴν πορφυρᾶν χλαῖναν, τὸν κάλαμον, τὸν σπόγγον, τὸ ὄξος, τοὺς ἥλους, τὴν λόγχην, καὶ πρὸ πάντων τὸν σταυρὸν καὶ τὸν θάνατον, ἃ δι ἡμᾶς ἐκὼν κατεδέξατο· ἔτι δὲ καὶ τὴν τοῦ εὐγνώμονως ληστοῦ τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ σωτήριο ἐν τῷ Σταυρῷ ὁμολογίαν».

Οἱ 12 Εὐαγγελικὲς περικοπές τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου ἀναφέρουν τὰ γεγονότα τῶν Ἀχράντων Παθῶν τοῦ Κυρίου πού σχολιάζονται στὰ Ἀντίφωνα, στοὺς Μακαρισμούς, στὸν Κανόνα καὶ στὰ στιχηρὰ τῶν Αἵνων, στὰ Ἀπόστιχα καὶ στὰ Δοξαστικά.

1° Ἰωάννου ιγ', 31 - ιη' 1·

2° Ἰωάννου ιη', 1 - 28·

3° Ματθαίου κστ', 57 - 75·

4° Ἰωάννου ιη', 28 - ιθ' 16·

5° Ματθαίου κζ', 3 - 32·

6° Μάρκου ιε', 16 - 32·

7° Ματθαίου κζ', 33 - 54·

8° Λουκᾶ κγ', 32 - 49·

9° Ἰωάννου ιθ', 25 - 37·

10° Μάρκου ιε', 43 - 47·

11° Ἰωάννου ιθ', 33 - 42·

12° Ματθαίου κζ', 62 - 66.

Στίς Ἀκολουθίες τῶν Μεγάλων καὶ Βασιλικῶν Ὁρῶν τὰ ἀναγνώσματα ἀναφέρονται:

Στὴν Πρώτη: τὸ Ἀποστολικὸ Πρὸς Γαλάτας στ', 14-18 πού ἡ ἄρση τοῦ σταυροῦ στὴ ζωὴ του εἶναι τὸ καύχημά του· Εὐαγγελικὸ ἡ περικοπὴ Ματθαίου κζ', 1-56 πού περιλαμβάνει τὰ γεγονότα ἀπὸ τὴ σὺλ-

ληψη του Ἰησοῦ ἕως τὸν θάνατο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ

Στὴν Τρίτη: τὸ Ἀποστολικὸ *Πρὸς Ῥωμαίους ε'*, 6-10 ὑμνεῖ τὴν ἐξ ἄκρας ἀγάπης θυσία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ· Τὸ Εὐαγγελικὸ ἢ περικοπὴ *Μάρκου ιε'*, 16-41, πού ἱστορεῖ τὰ γεγονότα τῆς σταυρώσεως.

Στὴν Ἑκτη: τὸ Ἀποστολικὸ *Πρὸς Ἑβραίους β'*, 11-18 πού ἐκθέτει τὴν διδασκαλία τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὴν ταυτότητα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι εἶναι γνήσιος ἄνθρωπος πού μεταδίδει στοὺς πιστοὺς τὴν πνευματικὴ ἐλευθερία τους καὶ ὅλα τὰ ἄλλα δωρήματα τῆς ἐνανθρωπήσεως· Εὐαγγελικὸ ἢ περικοπὴ *Λουκᾶ κγ'*, 32-49 πού περιλαμβάνει γεγονότα τῆς σταυρώσεως.

Στὴν Ἑνάτη: τὸ Ἀποστολικὸ *Πρὸς Ἑβραίους ι'*, 19-31· τὸ Εὐαγγελικὸ ἢ περικοπὴ *Ἰωάννου ιθ'*, 23-37 ἐπίσης ἱστορεῖ τὰ γεγονότα στὴν σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Στὰ ἐπιλεγέντα καινοδιαθηκικά κείμενα στηρίζεται ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸ μυστήριο τῆς θυσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Στὸν Μέγα Ἑσπερινό: τὸ Ἀποστολικὸ *Α' Πρὸς Κορινθίους α'*, 18-β', 2 ὁμιλεῖ γιὰ τὸν λόγο τοῦ Σταυροῦ καὶ τὴν δύναμή του· Τὸ Εὐαγγελικὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς περικοπές *Ματθαίου κζ'*, 1-38· *Λουκᾶ κγ'*, 39-43· *Ματθαίου κζ'*, 39-54· *Ἰωάννου ιθ'*, 31-37· *Ματθαίου κζ'*, 35-61.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι παρατηροῦμε τόσο στὶς Εὐαγγελικὲς περικοπές τοῦ Ὁρθοῦ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ὅσο καὶ σ' αὐτές τῶν Μεγάλων Ὁρῶν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐκθέτει τὴν μαρτυρία ὅλων τῶν Μαθητῶν καὶ ἰδιαίτερος τῶν Εὐαγγελιστῶν γιὰ τὸ πάθος τοῦ Κυρίου. Γι' αὐτὸ δὲν ἀποφεύγει νὰ θυμίζει μὲ τὴν ἀνάγνωση τῶν περικοπῶν ἔστω κι ἂν ἐπαναλαμβάνει τὰ ἴδια γεγονότα ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ μαρτυρία ὅλων τῶν Ἀποστόλων, ὅλων τῶν Εὐαγγελιστῶν.

Μέγα Σάββατο

«Τὴν θεόσωμον ταφὴν καὶ τὴν εἰς Ἄδου Κάθοδον τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζομεν, δι ὧν τῆς φθορᾶς τὸ ἡμέτερον γένος ἀνάκληθὲν, πρὸς αἰωνίαν ζωὴν μεταβέβηκε».

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθοῦ: στὸ Ἀποστολικὸ ἀπὸ τὴν *Πρὸς Κορινθίους Α'*, ε', 6-8 καὶ τὴν *Πρὸς Γαλάτας γ'*, 13-14 ἀναπτύσσεται ἡ διδασκαλία ὅτι ὁ καθαρὸς καὶ ἅγιος Κύριος Ἰησοῦς Χριστός μεταδίδει σ' ὅλους τοὺς πιστοὺς τὴν ἀγιότητά Του ὅπως τὸ προζύμι στὴν ζύμη· Εὐαγγελικὸ ἢ περικοπὴ τοῦ Ματ-

θαίου κζ', 62-66 πού ἀναφέρεται στὴ φρούρηση τοῦ τάφου τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Στὴ θεία Λειτουργία: τὸ Ἀποστολικό: *Πρὸς Ῥωμαίους στ'*, 3-11· στὸ Εὐαγγελικὸ ἢ περικοπὴ *Ματθαίου κη'*, 1-20 ἀναφέρεται στὴν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καὶ στὴν ἐμφάνιση τοῦ ἀναστάντος στὶς Μυροφόρες καὶ στοὺς Ἀποστόλους.

Ἡ Ὑμνογραφία μὲ ὅλη τὴν τέχνη τοῦ λόγου ὑμνεῖ καὶ σχολιάζει τὰ γεγονότα, ὅπως παρεδόθησαν ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή μὲ ἀκρίβεια, συνέπεια καὶ εὐλάβεια καὶ βοηθοῦν τοὺς πιστοὺς νὰ εἰσδύσουν στὸ βάθος τῶν γεγονότων ἐρμηνεύοντας καὶ σχολιάζοντας καὶ ὀδηγώντας τοὺς πιστοὺς στὴν κατανόηση τοῦ νοήματος τῶν σωτηρίων ἔργων τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁμάδα Τέταρτη

Ἀνάσταση - Ἀνάληψη - Πεντηκοτή

Ἡ Ἀνάσταση

τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐρίσκει τὴν βάση καὶ στὸ κέντρο τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ καθενὸς πιστοῦ, τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, τῆς μαρτυρίας, τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς διακονίας τῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου.

Τὸ Πάσχα, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, θεωρεῖται ἡ κορυφαία ἐορτὴ «*ἐορτὴ ἐορτῶν*» καὶ «*πανήγυρις πανηγύρεων*».

Ἡ Ὑμνογραφία μὲ ὅλους τοὺς ἤχους καὶ ὅλους τοὺς τρόπους ἐξυμνεῖ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὰ κείμενα τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὑπενθυμίζουν τὰ γεγονότα.

Ἐορτάζουμε τὸ Πάσχα στὶς τρεῖς διαστάσεις του. Τὸ ἐτήσιο Πάσχα, τὸ ἐβδομαδιαῖο Πάσχα καθ' ἑκάστη Κυριακὴ, καὶ τὸ αἰώνιο Πάσχα τῶν ἐσχάτων.

Πυρῆνας αὐτῆς τῆς ἐορτῆς εἶναι τὰ ἀγιογραφικά κείμενα ὡς ἐξῆς:

Γιὰ τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Πάσχα ἢ περικοπὴ *Ματθαίου κη'*, 1-20, πού περιλαμβάνει τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἐμφάνισή Του στοὺς Μαθητὲς Του στὴν Γαλιλαία.

Οἱ Ἀκολουθίες τοῦ Ὁρθοῦ τῶν Κυριακῶν κατὰ τοὺς καθωρισμένους ἤχους ἀποτελοῦν ὑπομνήματα στὰ εὐαγγελικά κείμενα τῶν 11 ἐωθινῶν εὐαγγελικῶν ἀναγνωσμάτων.

Τό ιστορικό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τῶν μετὰ ἀπὸ αὐτὴ ἐμφανίσεων Του πρὸς τοὺς Μαθητὲς Του περιέχεται στό τέλος τῶν τεσσάρων Εὐαγγελίων (*Ματθαίου κη΄*, 1-20. *Μάρκου ιστ΄*, 1-20. *Λουκᾶ κδ΄*, 1-53. *Ἰωάννου κ΄*, 1 κα΄, 25). Σύνομη περίληψη τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου εὐρίσκουμε στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων καί στήν *Πρὸς Κορινθίους Α΄* ἐπιστολή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (*Πράξεων α΄*, 1-5. *Πρὸς Κορινθίους ιε΄*, 1-7).

Ἀπὸ τό ιστορικό αὐτό ἀγιολογικό ὕλικό πού ἀναφέρεται στήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ Ἐκκλησία μας καθόρισε νά διαβάζονται κάθε Κυριακή πρωί στόν Ὁρθρο οἱ σχετικές ἀφηγήσεις τῶν ἱερῶν Εὐαγγελιστῶν. Γιά τόν σκοπό αὐτό τίς διαίρεσε σέ ἕνδεκα μέρη (περικοπές) τήν κάθε μία ἀπό τίς ὁποῖες διαβάζουμε κάθε Κυριακή μέ τή σειρά.

Αὐτές οἱ ἕνδεκα εὐαγγελικές ἀφηγήσεις γιά τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ὀνομάζονται στήν λειτουργική γλώσσα τῆς Ἐκκλησίας μας «Ἐωθινά Εὐαγγέλια», ἐπειδή διαβάζονται στήν ἑωθινή, τήν πρωινή ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου. Σ' αὐτήν τήν σειρά δέν περιλαμβάνεται μόνο τό πρῶτο μέρος τῆς διηγήσεως τοῦ εὐαγγελιστοῦ *Ματθαίου* (*κη΄*, 1-15) πού διαβάζεται τό πρωί τοῦ Μεγάλου Σαββάτου στόν Ἑσπερινό τοῦ Ἁγίου Πάσχα καί (σύμφωνα μέ τό Τυπικό τῆς Κωνσταντινουπόλεως) τή νύκτα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου στήν τελετή τῆς Ἀναστάσεως.

Τά «Ἐωθινά» διαβάζονται ἀπό τόν Ἱερέα ὄχι ἀπὸ τήν Ὁραία Πύλη ὅπως γίνεται μέ τά ἄλλα Εὐαγγέλια ἀλλά μέσα ἀπὸ τό Ἅγιο Βῆμα (Ἱερόν) στό δεξιό μέρος τῆς Ἁγίας Τραπέζης πού ἀναπαριστάνει τόν Τάφο τοῦ Κυρίου. Διότι τό πρῶτο χαρμόσυνο μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως Του ἀκούσθηκε ἀπὸ τό στόμα τοῦ λαμπροφόρου Ἀγγέλου μέσα ἀπὸ τόν Τάφο τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμέσως μετὰ τήν ἀνάγνωση τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἔξω ἀπὸ τόν χοροστατοῦντα Ἀρχιερέα ἢ ἀπὸ τόν προεστῶτα Ἱερέα λέγεται τό «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι Προσκυνήσωμεν ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν, Τὸν μόνον ἀναμάρτητον...»

Ἡ σειρά τῆς ἀναγνώσεως τῶν «Ἐωθινῶν εὐαγγελίων» ἀρχίζει ἀπὸ τόν Ὁρθρο τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πάντων καί συνεχίζεται ὅλες τίς ἐπόμενες δέκα Κυριακές καί ὅταν συμπληρωθεῖ, θά ἐπαναληφθεῖ πάλι ἀπὸ τήν ἀρχή καί τίς ἐπόμενες ἕνδεκα Κυ-

ριακές καί οὕτω καθεξῆς, μέχρι τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν (τῆς προηγούμενης Κυριακῆς τῶν Βαΐων). Στήν συνέχεια ἀναφέρονται τά δώδεκα Ἐωθινά καί τό περιεχόμενό τους.

1° *Ματθαίου κη΄*, 16-20.

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ ἀναστάντος Κυρίου στοὺς Μαθητὲς Του ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Γαλιλαίας, ἡ διακήρυξη τῆς ἐξουσίας Του «ἐν οὐρανῷ καί ἐπὶ γῆς», ἡ ἐντολή τοῦ κηρύγματος «εἰς πάντα τὰ ἔθνη» καί ἡ σύσταση τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος.

2° *Μάρκου ιστ΄*, 1-8.

Ἡ ἐπίσκεψη τῶν Μυροφόρων γυναικῶν στόν τάφο τοῦ Κυρίου «*διαγενομένου τοῦ Σαββάτου*» καί ἡ πρὸς αὐτές ἀναγγελία τῆς Ἀναστάσεως ἀπὸ τόν Ἄγγελο.

3° *Μάρκου ιστ΄*, 9-20.

Συντομότατη ἐξιστόρηση τῶν ἐμφανίσεων τοῦ ἀναστάντος Κυρίου: Στή Μαρία Μαγδαληνή, σέ δύο μαθητὲς «*περιπατοῦντας*» καθ' ὁδόν καί πρὸς τοὺς «*ἕνδεκα*». Τελευταῖες συστάσεις πρὸς τοὺς μαθητὲς. Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου.

4° *Λουκᾶ κδ΄*, 1-12.

Ἐπίσκεψη τῶν Μυροφόρων γυναικῶν στόν τάφο τοῦ Κυρίου «*διαγενομένου τοῦ Σαββάτου*» καί ἡ πρὸς αὐτές ἀναγγελία τῆς Ἀναστάσεως ἀπὸ τόν Ἄγγελο. Ἀναγγελία πρὸς τοὺς Μαθητὲς πού δυσπιστοῦσαν. Ἐπίσκεψη τοῦ Πέτρου στόν τάφο τοῦ Κυρίου ὁ ὁποῖος «*παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα*» καί ἐπέρχεται «*θαυμάζων τὸ γεγονός*».

5° *Λουκᾶ κδ΄*, 12-35.

Ἐπίσκεψη τοῦ Πέτρου στόν τάφο τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος «*παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα*» καί ἐπέρχεται «*θαυμάζων τὸ γεγονός*». Πορεία δύο Μαθητῶν στοὺς Ἐμμαούς καί καθ' ὁδόν ἐμφάνιση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σάν ἄγνωστος συνοδοιπόρος τους. Φιλοξενία Του στοὺς Ἐμμαούς καί ἀναγνώριση κατὰ τήν ὥρα τοῦ δείπνου μετὰ ἀπὸ τό ὁποῖο «*αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν*». Ἐπιστροφή τῶν δύο Μαθητῶν στήν Ἱερουσαλήμ καί ἀναγγελία τοῦ γεγονότος στοὺς ἕνδεκα καί τοὺς «*σύν αὐτοῖς*» λέγοντες ὅτι «*ἠγέρθη ὁ Κύριος καί ὤφθη Σίμωνι*».

6° *Λουκᾶ κδ΄*, 36-53.

Συνέχεια τῆς προηγούμενης ἀφηγήσεως. Ἐμφάνιση τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς ἕνδεκα καί τοὺς λοιπούς, τοὺς ὁποῖους προκαλεῖ νά Τόν ψηλαφήσουν καί ἐνώπιον τῶν ὁποῖων τρώγει, γιά νά τοὺς πείσει ὅτι εἶναι

πραγματικά ζωντανός Τελευταίος παραγγελίες προς τους Μαθητές. Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου.

7° Ἰωάννου κ', 1-20.

Ἐπίσκεψη τοῦ Πέτρου καί τοῦ Ἰωάννου στό μνημεῖο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπου βλέπουν «τὰ ὀθόνια κείμενα καί τὸ σουδάριον» χωριστά «έντετυλιγμένα εἰς ἓνα τόπον».

8° Ἰωάννου κ', 11-18.

Ἐμφάνιση τοῦ ἀναστάντος Κυρίου στή Μαρία τῆ Μαγδαληνῆ πού ἔκλαιγε ἐνώπιον τοῦ κενοῦ τάφου, διότι δέν βρῆκε τόν Ἰησοῦ. Ἡ Μαγδαληνῆ τόν θεωρεῖ ἀρχικά ὡς τόν κηπουρό ἀλλ' Ἐκεῖνος τήν καλεῖ μέ τὸ ὄνομά της καί τότε Τόν ἀναγνωρίζει.

9° Ἰωάννου κ', 19-31.

Ἐμφάνιση τοῦ Κυρίου τὸ βράδυ τῆς Ἀναστάσεως στους Μαθητές Του «τῶν θυρῶν κεκλεισμένων». Χορήγηση τῆς ἐξουσίας τοῦ δεσμεῖν καί λύειν τίς ἁμαρτίες. Δυσπιστία τοῦ Θωμᾶ. Δεύτερη ἐμφάνιση «μεθ' ἡμέρας ὀκτώ» καί πρόσκληση τοῦ Θωμᾶ νά ψηλαφίσει τίς πληγές τοῦ Ἰησοῦ. Ὁμολογία τοῦ Θωμᾶ καί μακαρισμός τῶν πιστευσάντων χωρὶς νά δοῦν.

10° Ἰωάννου κα', 1-14.

Ἐμφάνιση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παρά τήν θάλασσα τῆς Τιβεριάδος πρὸς ἑπτὰ μαθητές πού ἄδικα ἔχουν κοπιάσει ὅλη τήν νύκτα νά ψαρέψουν ψάρια. Τὸ θαῦμα τῶν «ἐκατὸν πενήκοντα τριῶν μεγάλων ἰχθύων» καί τὸ ἔτοιμο στήν παραλία πρόγευμα.

11° Ἰωάννου κα', 14-25.

Συνέχεια τῆς προηγούμενης ἀφηγήσεως. Ἡ τριπλή ἐρώτηση τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τόν Πέτρο ἐάν τόν ἀγαπᾶ, καί ἡ τριπλή ἀπάντησή του. Ἀποκατάσταση τοῦ Πέτρου στό ἀποστολικό ἀξίωμα καί πρόρρησις τοῦ μαρτυρικοῦ τέλους του. Ἐκδήλωση ἐνδιαφέροντος τοῦ Πέτρου γιὰ τόν Ἰωάννη. Ἐπίλογος τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου.

Ὅπως βλέπει κανεὶς ἡ κατάταξη τῆς σειρᾶς τῶν «Ἑωθινῶν Εὐαγγελίων» δέν ἀκολουθεῖ τήν ἱστορική χρονολογική σειρά τῶν γεγονότων πού ἀφηγοῦνται, ταξινομήθηκαν μέ τήν σειρά πού ἔχουν στήν Καινή Διαθήκη οἱ τέσσερις εὐαγγελιστές, δηλαδή μία ἀφήγηση τοῦ Ματθαίου, δύο τοῦ Μάρκου, τρεῖς τοῦ Λουκᾶ καί πέντε τοῦ Ἰωάννου.

Στήν βάση αὐτῶν τῶν «Ἑωθινῶν Εὐαγγελίων» ἔχουν συνταχθεῖ τὰ λεγόμενα «Ἑωθινὰ Δοξαστικά» καί τὰ ἀντίστοιχά τους «Ἐξαποστειλάρια» τῶν Κυριακῶν πού ψάλλονται τὰ μέν πρῶτα μετά τὰ «Στιχηρά» τροπάρια τῶν Αἰνῶν στό τέλος τοῦ Ὁρθρου

(πρὶν ἀπό τή «Δοξολογία»), τὰ δέ δεύτερα πρὶν ἀπό τούς «Αἶνους». Εἶναι καί αὐτὰ ἔνδεκα σύμφωνα μέ τόν ἀριθμὸ τῶν «Ἑωθινῶν Εὐαγγελίων», τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν περιληπτικὴ παράφραση, τὰ μέν «Δοξαστικά» σέ διαφοροετικὸ μέτρο καί σέ ἄλλη μουσικὴ τὸ καθένα, τὰ δέ «Ἐξαποστειλάρια» στό ἴδιο μέτρο καί τὴν ἴδια μουσικὴ ὅλα.

Τὰ «Ἑωθινὰ Δοξαστικά» εἶναι ποιήματα τοῦ βυζαντινοῦ αὐτοκράτορα Λέοντος ΣΤ' τοῦ Σοφοῦ (886-912), μαθητοῦ τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου. Τὰ δέ «Ἐξαποστειλάρια» εἶναι ἔργο τοῦ γιοῦ του Κωνσταντίνου Ζ' τοῦ Πορφυρογέννητου (913-959), γνωστοῦ στή βυζαντινὴ ἱστορία ὡς μεγάλου προστάτου τῶν γραμμάτων, τῶν ἐπιστημῶν καί τῶν τεχνῶν.

Στὰ ἔνδεκα Ἐξαποστειλάρια καί τὰ ἔνδεκα Δοξαστικά τῶν Αἰνῶν τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου τῶν Κυριακῶν σχολιάζονται θεολογικῶς τὰ εὐαγγελικά κείμενα πού ἀρδεύουν τὴ θεία λατρεία τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναστάσεως.

Τὰ Παλαιοδιαθηκικά Ἀναγνώσματα τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μετά τῆς θείας Λειτουργίας:

1° Γενέσεως α', 1-13: δημιουργία 1ης, 2ης καί 3ης ἡμέρας.

2° Ἡσαΐου ξ', 1-16: ἡ δόξα τῆς νέας Ἱερουσαλήμ, δηλαδή τῆς Ἐκκλησίας.

3° Ἐξόδου ιβ', 1-11: ἡ θυσία τοῦ ἀμνοῦ γιὰ τὴν σωτηρία τῶν πρωτοτόκων.

4° Ἰωνᾶ α', 1- δ', 11: τὸ σημεῖο Ἰωνᾶ.

5° Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ε', 10-15: ὁ ἐορτασμός τοῦ Πάσχα στήν Ἱεριχώ.

6° Ἐξόδου ιγ', 20-ιε', 19: ἡ ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καί ἡ θαυμαστὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

7° Σοφονίου γ', 8, 9-15: ἡ ἄφηση τῶν ἁμαρτιῶν θά φέρει εἰρήνην εὐδοκίμηση καί ἀσφάλεια στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ.

8° Βασιλειῶν Γ', ιε', 8-24: ὁ προφήτης Ἡλίας στὰ Σαρεπτά.

9° Ἡσαΐου ξα', 10-ξβ' 5: ὁ Θεὸς σωτήρας καί ἡ νέα σχέση μέ τὸν λαὸ Του.

10° Γενέσεως κβ', 1-18: ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ.

11° Ἡσαΐου ξα', 1-10: ἡ ἀποστολή τοῦ Μεσσία.

12° Βασιλειῶν Δ', 4, 8-37: ἡ ἀνάσταση τοῦ νέου τῆς Σωμαντισσῆς.

13° Ἡσαΐου ξγ', 11-ξδ', 5: ἡ ἀναζήτηση τῆς προσηλασίας καί τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ.

14° *Ἱερεμίου λη'*, 31-34: ἡ υπόσχεση γιὰ σύνταξη νέας διαθήκης μέ τόν λαό Του.

15° *Δανιήλ γ'*, 1-23: προσευχή Ἀζαρίου καί Ὕμνος Τριῶν Παίδων 1-65.

Στήν θεία Λειτουργία ἀναγιγνώσκονται ἀποστολική περικοπή ἀπό τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων πού ἀναφέρεται στήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καί εὐαγγελική περικοπή πού ἀναφέρονται στήν προαιώνια ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ Λόγου καί στή θεότητά Του.

Ἀνάληψη ἐκ δεξιῶν καθέδρα
Ἡ ἄνοδος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
στόν οὐρανό καί ἡ δόξα Του

1. Παλαιοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

Σ' αὐτά ἀναφέρονται τά ἀναγνώσματα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: Τό πρῶτο *Ἡσαΐου β'*, 2-3, ἔχει θέμα τό παγκόσμιο βασίλειο τοῦ Μεσσίου. Τό δεύτερο, *Ἡσαΐου ξβ'*, 10-ξγ', 3, 7-9, ἔχει θέμα τόν διακαή πόθο καί ζήλο τοῦ δούλου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ τήν τελειοποίηση τῆς Σιών δηλαδή γιὰ τήν τελειοποίηση τῆς Ἐκκλησίας μέ τή χορηγία τοῦ ἁγίου Πνεύματος· τό τρίτο, *Ζαχαρίου ιδ'*, 1, 4, 8-11, ὁ Θεός θά ἔλθει νά κατοικήσει ἀνάμεσα στό λαό Του καί θά ἐξασφαλίσει σ' αὐτόν σταθερότητα καί μονιμότητα κατοικίας. Αὐτά ὡς χαρακτηριστικά ἀνήκουν στήν Ἐκκλησία τοῦ Μεσσίου.

2. Καινοδιαθηκικά ἀναγνώσματα

Τό ἀποστολικό ἀναφέρει τήν ἐκλογή τῶν ἑπτὰ Διακόνων (*Πράξεων στ'*, 1-12). Τό εὐαγγελικό ἀναφέρει τήν ἐμφάνιση τοῦ ἀναστάντος Κυρίου στούς ἕνδεκα Μαθητές καί στήν Ἀνάληψή Του (*Λουκᾶ κδ'*, 36-53).

3. Ἡ Ὑμνογραφία

Οἱ Ὕμνοι τῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τοῦ Ὁρθοῦ τῆς ἑορτῆς ὑμνοῦν, κηρύττουν καί σχολιάζουν τό γεγονός θεολογικά.

Ὁμάδα Πέμπτη

Οἱ Ὕμνοι τῶν Κυριακῶν
τοῦ Πεντηκοσταρίου

Εἶναι ἐπιρρασμένοι ἀπό τίς ἀναγιγνωσκόμενες εὐαγγελικές περικοπές στήν θεία Λειτουργία Κυριακή τοῦ Θωμᾶ.

Τό ἀποστολικό ἀναφέρει τά θαύματα τῶν Ἀποστόλων, τό κήρυγμά τους καί τήν ἀντίδραση τῶν Ἀρχιερέων (*Πράξεων ε'*, 12-20).

Τό Εὐαγγελικό (*Ἰωάννου κ'*, 19-31) ἀναφέρει τήν ἐμφάνιση τοῦ Κυρίου στούς μαθητές Του τήν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως καί τήν μεθ' ἡμέρας ὀκτώ.

Ὕμνοι

«*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, τῶν Μαθητῶν συνηθροισμένων, εἰσῆλθες ἄφνω παντοδύναμε, Ἰησοῦ, ὁ Θεός ἡμῶν, καί στάς ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἰρήνην δούς, ἐπλήρωσας ἁγίου Πνεύματος· προσμένειν τε προσέταξας, καί μηδαμοῦ χωρίζεσθαι ἀπό Ἱερουσαλήμ, ἕως οὔ ἐνδύσωνται τήν ἐξ ὑψους δύναμιν· διό βοῶμέν σοι· ὁ φωτισμός, καί ἡ ἀνάστασις, καί ἡ εἰρήνη ἡμῶν, δόξα σοι».*

«*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ, τῆς Ἑγέρσεώς σου Κύριε, ὄφθης τοῖς Μαθηταῖς σου ἐν τόπῳ οὔ ἦσαν συνηγμένοι, καί φωνήσας αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν, τῷ ἀπιστοῦντι Μαθητῇ, τάς χεῖρας ὑπέδειξας, καί τήν ἄχραντον πλευράν· ὁ δὲ πεισθεὶς ἐβόα σοι· ὁ Κύριός μου καί ὁ Θεός μου, δόξα σοι».*

Κυριακή τῶν Μυροφόρων

Τό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα (*Πράξεων στ'*, 1-7) ὁμιλεῖ γιὰ τήν ἐκλογή τῶν ἑπτὰ (7) Διακόνων.

Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα (*Μάρκου ιε'*, 43-ιστ', 8) ἀναφέρεται στήν ἀποκαθίλωση τοῦ Παναγίου Σώματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τήν ταφή Του.

«*Ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἡ Μαγδαληνὴ καί ἡ ἄλλη Μαρία, ζητοῦσαι τὸν Κύριον, καί τὸν Ἄγγελον εἶδον ὡσεὶ ἀστραπὴν, καθεζόμενον ἐπὶ τὸν λίθον, καί λέγοντα αὐταῖς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν τεθνεώτων; ἀνέστη καθὼς εἶπεν, ἐν Γαλιλαίᾳ αὐτὸν εὐρήσατε, Πρὸς ὃν βοήσωμεν· ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Κύριε δόξα σοι».*

Κυριακή τοῦ Παραλύτου

Τό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα (*Πράξεων θ'*, 32-43) ἀναφέρει τήν ἀνάσταση τῆς Ταβιθά ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Πέτρο.

Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα (*Ἰωάννου ε'*, 1-15) ἀναφέρεται στήν θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ.

«*Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη ἐβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τήν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ἄγγελος γάρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος*

ἐμβάς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς ἐγένετο ᾧ δῆποτε κατείχετο νοσήματι. ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιπάτει. ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράβαττον. ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσε ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὗρισκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοι τι γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ».

Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς

Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα (Πράξεων ιδ', 6-18) ἱστορεῖ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ ἀποστόλου Παύλου στὴ Λυκαονία.

Τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα (Ἰωάννου ζ', 14-30) ἐξιστορεῖ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ στὸν Ἱερό Ναό κατὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

«Μεσοῦσης τῆς Ἑορτῆς, διδάσκοντός σου Σωτῆρ, ἔλεγον οἱ Ἰουδαῖοι· Πῶς οὗτος οἶδε γράμματα, μὴ μεμαθηκώς; ἀγνοῦντες, ὅτι σὺ εἶ ἡ σοφία ἢ κατασκευάσασα τὸν κόσμον· Δόξα σοι».

Κυριακὴ τῆς Σαμαρειτίδος

Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα (Πράξεων ια', 19-30) ἀναφέρεται στὰ διατρέξαντα στὴν Ἀντιόχεια.

Τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα (Ἰωάννου δ', 5-12) ἀναφέρεται στὸν διάλογο τοῦ Κυρίου μετὰ τῆ Σαμαρειτίδα.

«Ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπέστη, ἡ πηγὴ τῶν θαυμάτων, ἐν τῇ ἕκτῃ ὥρᾳ τῆς Εὐᾶς ζωορῆσαι καρπὸν· ἡ γὰρ Εὐᾶ ἐν ταύτῃ ἐξεληλύθει ἐκ τοῦ Παραδείσου, ἀπάτη τοῦ ὄφεως. Ἦγγικεν οὖν ἡ Σαμαρεῖτις ἀντλήσαι ὕδωρ·

ἦν ἰδὼν ἔφη ὁ Σωτῆρ· Δός μοι ὕδωρ πιεῖν, καὶ γὰρ ὕδατος ἀλλομένου ἐμπλήσω σε, καὶ εἰς τὴν πόλιν δραμοῦσα ἢ σώφρων, τοῖς ὄχλοις ἀνήγγειλεν εὐθύς· Δεῦτε, ἴδετε Χριστὸν τὸν Κύριον, τὸν Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Κυριακὴ τοῦ Τυφλοῦ

Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα (Πράξεων ιστ', 16-34) ἐξιστορεῖ τὰ γεγονότα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ τῶν συνεργατῶν του στοὺς Φιλίππους τῆς Μακεδονίας.

Τὸ εὐαγγελικὸ (Ἰωάννου θ', 1-38) ἐξιστορεῖ τὴν θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ.

Ἦμνογραφία

«Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ, εὔρες ἄνθρωπον Τυφλὸν ἐκ γενετῆς, καὶ ἐκθαμβοὶ γεγονότες οἱ Μαθηταί, ἐπηρώτων σε, λέγοντες· Διδάσκαλε, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; Σὺ δὲ Σωτῆρ μου ἐβόας αὐτοῖς· Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ἐν αὐτῷ, ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἃ οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, πτύσας χαμαί, καὶ πηλὸν ποιήσας, ἐπέχρισας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, λέξας πρὸς αὐτόν· Ὑπαγε, νίψαι εἰς τὸ Σιλωὰμ τὴν κολυμβήθραν, ὁ δὲ νιψάμενος, ὑγιῆς ἐγένετο, καὶ ἐβόα πρὸς σέ· Πιστεύω, Κύριε, καὶ προσεκύνησέ σοι· Διὸ βοῶμεν καὶ ἡμεῖς· Ἐλέησον ἡμᾶς».

Πέμπτη τῆς Ἀναλήψεως

Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα (Πράξεων α', 1-12) ἀναφέρεται στὴν ἀνάληψη τοῦ Κυρίου.

Τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα (Λουκᾶ κδ', 36-53) ἀναφέρεται στὴν ἐμφάνιση τοῦ Κυρίου καὶ στὴν Ἀνάληψή Του.

Ἦμνογραφία

«Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν μὴ χωρισθεῖς, γλυκύτατε Ἰησοῦ, καὶ τοῖς ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος συναναστραφεῖς, σήμερον ἀπ' ὄρους τῶν Ἐλαιῶν ἀνελήφθης ἐν δόξῃ· καὶ τὴν πεσοῦσαν φύσιν ἡμῶν συμπαθῶς ἀννιψώσας, τῷ Πατρὶ συνεκάθησας. Ὅθεν αἰ οὐράνια τῶν ἀσωμάτων τάξεις, τὸ θαῦμα ἐκπληττόμενοι, ἐξίσταντο θάμβει· καὶ τρόμῳ συνεχόμενοι, τὴν σὴν φιλανθρωπίαν ἐμεγάλυνον. Μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπὶ γῆς, τὴν πρὸς ἡμᾶς σου συγκατάβασιν, καὶ τὴν ἀφ' ἡμῶν Ἀνάληψιν δοξολογοῦντες, ἱκετεύομεν λέγοντες· ὁ τοὺς μαθητὰς καὶ τὴν τεκοῦσάν σε Θεοτό-

κον, χαρᾶς ἀπείρου πλήσας ἐν τῇ σῇ Ἀναλήψει, καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον, τῶν ἐκλεκτῶν σου τῆς χαρᾶς, εὐχαῖς αὐτῶν, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος».

«Ὅτε ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεός, τῶν Μαθητῶν ὁρώντων, αἱ νεφέλαι ὑπελάμβανόν σε μετὰ σαρκός, πύλαι ἐπήρθησαν αἱ οὐράναι, ὁ χορὸς τῶν Ἀγγέλων ἔχαιρεν ἐν ἀγαλλιάσει, αἱ ἀνώτεροι δυνάμεις ἔκραζον, λέγουσαι· Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐκπληττόμενοι ἔλεγον· Μὴ χωρισθῆς ἡμῶν, ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ἀλλὰ πέμψον ἡμῖν τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, τὸ ὀδηγοῦν καὶ στηρίζον τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Πεντηκοστή

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἐσπερινοῦ

1. Στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ τὰ Παλαιοδιαθηκικά Ἀναγνώσματα

α. Ἡ χορήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς Πρεσβυτέρους τῶν Ἰσραηλιτῶν (Ἀριθμῶν ια´, 16-17, 24-29).

β. Ἡ χορήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους (Ἰωήλ β´, 23-γ´, 5).

γ. Ἡ ἀνακαίνιση τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Ἰεζεκιήλ λστ´, 24-28).

2. Στὴν θεία Λειτουργία

Στὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα ἐξιστορεῖται τὸ γεγονός τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Πράξεις β´, 1-11).

Στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα (Ἰωάννου ζ´, 37-52, η´, 12) ἀναφέρεται ἡ ὁμιλία τοῦ Κυρίου γιὰ τὴ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

3. Οἱ ὕμνοι

«Γλώσσαις ἀλλογενῶν, ἐκαινούργησας Χριστέ τοὺς σοὺς Μαθητάς, ἵνα δι’ αὐτῶν σε κηρύξωσι, τὸν ἀθάνατον Λόγον καὶ Θεόν, τὸν παρέχοντα ταῖς ψυχᾶς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος».

«Ἐν τοῖς Προφήταις ἀνήγγειλας ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας, καὶ ἐν Ἀποστόλοις ἔλαμψε, Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ χάρις τοῦ Πνεύματός σου· σὺ εἶ Θεὸς πρῶτος, σὺ καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν».

«Δεῦτε λαοί, τὴν τρισυπόστατον Θεότητα προσκυνήσωμεν, Υἱὸν ἐν τῷ Πατρὶ, σὺν ἁγίῳ Πνεύματι· Πατὴρ γὰρ ἀχρόνως ἐγέννησεν Υἱόν, συναΐδιον καὶ σύνηθρονον, καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐν τῷ Πατρὶ, σὺν

Υἱῷ δοξαζόμενον, μία δύναμις, μία οὐσία, μία Θεότης, ἣν προσκυνοῦντες πάντες λέγομεν· Ἅγιος ὁ Θεός, ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας δι’ Υἱοῦ, συνεργία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ἅγιος ἰσχυρός, δι’ οὗ τὸν Πατέρα ἐγνώκαμεν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπεδήμησεν ἐν κόσμῳ, Ἅγιος ἀθάνατος, τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, τὸ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπανόμενον, Τριάς ἁγία, δόξα σοι».

«Ὁ ἐν Προφήταις λαλήσας, καὶ διὰ νόμον κηρυχθεὶς, πρῶτον τοῖς ἀτελέσι, Θεὸς ἀληθὴς ὁ Παράκλητος, τοῖς τοῦ Λόγου ὑπηρέταις καὶ μάρτυσι, γνωρίζεται σήμερον».

«Ἐπιπαλάζοντος πάλαι πυρίνου ἄρματος, ὁ ζηλωτῆς καὶ πυρίπνους χαίρων ὀχοῦμενος, τὴν νῦν ἐκλάμψασαν ἐπίπνοιαν ἐδήλου, ἐξ ὕψους Ἀποστόλοις, ὑφ’ ἧς καταλαμφθέντες, τὴν Τριάδα πᾶσιν ἐγνώρισαν».

«Γλώσσαις ποτὲ συνεχύθησαν, διὰ τὴν τόλμαν τῆς πυργοποιΐας, γλώσσαις δὲ νῦν ἐσοφίσθησαν, διὰ τὴν δόξαν τῆς Θεογνωσίας. Ἐκεῖ κατεδίκησε Θεὸς τοὺς ἀσεβεῖς τῷ παισίματι, ἐνταῦθα ἐφώτισε Χριστὸς τοὺς ἀλείεις τῷ Πνεύματι. Τότε κατειργάσθη ἡ ἀφωνία, πρὸς τιμωρίαν ἄρτι καινουργεῖται ἡ συμφωνία, πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

5. Ἡ Ὑμνογραφία ἐρμήνευσε τὰ σύμβολα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὡς εἰκόνες γεγονότων τῆς Καινῆς Διαθήκης:

α. Τὴν Νομοδοσίαν τοῦ Σινᾶ συνέδεσε μετὰ τὴν Πεντηκοστή.

β. Τὸν ἐπὶ Νῶε κατακλυσμό μετὰ τὴν καθαρτικὴν δύναμιν τοῦ Βαπτίσματος.

γ. Τὴν σύγχυση τῶν γλωσσῶν στὴ Βαβέλ μετὰ τὴν γλωσσολαλίαν τῆς Πεντηκοστῆς.

δ. Τὴν ἐκλογήν δικαστῶν ἀπὸ τὸν Μωυσῆ μετὰ τοὺς Ποιμένες καὶ Διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας.

ε. Ὁ Ἰωσήφ ὁ Πάγκαλος θεωρεῖται τύπος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

στ. Τὸ σημεῖο Ἰωνᾶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ:

«Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισομένων ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρὰ ἐστὶ· σημεῖον ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου» (Λουκᾶ ια´, 29).

ζ. Τὴ θεοφάνειαν στὸν Μωυσῆ μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν.

η. Τὴν προφητείαν τοῦ Ἰωήλ μετὰ τὴν καθόδον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

θ. Τὴν καιόμενη καὶ μὴ φλεγόμενη βάτο στό Σινᾶ μέ τό μυστήριό τῆς ἀφθόρου συλλήψεως, κήσεως καὶ τόκου τῆς Παρθένου Μαρίας:

«Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου, τῆς χάριτος ἐλθούσης· ὡς γάρ ἡ βάτος οὐκ ἐκαίετο καταφλεγόμενη, οὕτω Παρθένος ἔτεκες, καὶ Παρθένος ἔμεινας· ἀντιστίλου πυρός, δικαιοσύνης ἀνέτειλεν Ἥλιος, ἀντι Μουσέως, Χριστός, ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

ι. Τὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης μέ τὴν ἀειπαρθενία τῆς Θεοτόκου.

«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, τῆς ἀπειρογάμου νύμφης εἰκὼν διεγράφη ποτέ. Ἐκεῖ Μουσῆς διαιρέτης τοῦ ὕδατος, ἐνθάδε Γαβριὴλ ὑπηρετῆς τοῦ θαύματος. Τότε τὸν βυθὸν ἐπέξυσε ἀβρόχως Ἰσραὴλ, νῦν δὲ τὸν Χριστὸν ἐγέννησεν ἀσπόρως ἡ Παρθένος. Ἡ θάλασσα, μετὰ τὴν πάροδο τοῦ Ἰσραὴλ, ἔμεινε ἀβατος, ἡ ἄμειπτος, μετὰ τὴν κήσιν τοῦ Ἐμμανουήλ, ἔμεινε ἀφθορος, ὁ ὢν, καὶ προὐν, καὶ φανείς ὡς ἄνθρωπος Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς».

ια. Τὸν κατακλυσμὸ μέ τό Βάπτισμα (Πρὸς Ἑβραίους).

ιβ. Ὅλα τὰ τῆς λατρείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μέ τὴν ἁγιαστικὴ δύναμη τῆς Ἐκκλησίας.

ιγ. Ἡ πορεία τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τῆ γῆ τῆς Αἰγύπτου πού ζοῦσαν αἰχμάλωτοι στοὺς Αἰγυπτίους εἰκονίζει τὴν πνευματικὴ πορεία τῶν πιστῶν ἀπὸ τῆ δουλεία τῶν παθῶν στὴν πνευματικὴ ἐλευθερία τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ:

«Οἱ ποθοῦντες τοῦ θεοῦ Πάσχα μετασχεῖν, οὐκ ἀπ' Αἰγύπτου, ἀλλ' ἐκ Σιών ἀρχομένου, τὴν τῆς ἁμαρτίας ζύμην, ἐξάρωμεν τῇ μετανοίᾳ, περιζώσωμεν τὰς ὀσφύας ἡμῶν, τῇ νεκρώσει τῶν ἡδονῶν, κλωπίσωμεν τοὺς πόδας, ὑποδήμασι κωλυτικοῖς, ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς, καὶ στηριχθῶμεν, τῇ βακτηρίᾳ τῆς πίστεως, μὴ ζηλώσωμεν τοὺς ἐχθρούς, τοῦ δεσποτικοῦ Σταυροῦ, θεοποιοῦντες τὴν γαστέρα, ἀλλ' ἀκολουθήσωμεν, τῷ διὰ νηστείας ἡμῶν, τὴν κατὰ τοῦ διαβόλου νίκην ὑποδείξαντι, Σωτηρί τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

(Ἰδιόμελον τῶν Ἀποστίχων τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Πέμπτης τῆς Α' Ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν)

«Οὔτω δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμένα, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσίν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσίν ὑμῶν· καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς· πάσχα ἐστὶ Κυρίῳ» (Ἐξόδου ιβ', 11).

ιδ. Στό Δοξαστικό τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Πέμπτης ἐρμηνεύεται ἡ Προφητεία τοῦ Ἡσαΐου περὶ τοῦ Μεσσίου:

«Ὁν ἐκήρυξεν Ἀμὼν Ἡσαΐας, ἔρχεται ἐπὶ σφαγὴν ἐκούσιον, καὶ τὸν κῶτον δίδωσιν εἰς μάστιγας, τὰς σιαγόνας εἰς ραπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπον οὐκ ἀπεστράφη, ἀπὸ αἰσχύνῃς ἐμπτυσμάτων, θανάτῳ δὲ ἀσχήμονι καταδικάζεται, πάντα ὁ ἀναμάρτητος ἐκούσιως καταδέχεται, ἵνα πᾶσι δωρηῆται τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν».

«Πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν, ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ· ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφρονος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα» (Ἡσαΐου μγ', 6-7).

ιε. Καὶ ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐου περὶ τοῦ Ἀμνοῦ τοῦ Θεοῦ πού θυσιάστηκε γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου.

«Τὸν κῶτόν μου ἔδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ραπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνῃς ἐμπτυσμάτων» (Ἡσαΐου μ', 6).

«Ἀλλὰ τιμῶ αἷματι ὡς ἀμνοῦ ἀμόμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ» (Α' Πέτρου α', 19).

«Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, ἃ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν» (Ἀποκαλύψεως ε', 6).

ιστ. Ὁ Λόγος τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς Ἀποστόλους «ἐγὼ εἰμί ἡ ἄμπελος ὑμεῖς τὰ κλήματα» σχολιάζεται στό «καὶ νῦν» τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Πέμπτης.

«Μυσταγωγῶν σου Κύριε τοὺς Μαθητάς, ἐδίδασκας λέγων. ὦ φίλοι, ὁρᾶτε, μηδεὶς ὑμᾶς χωρίσει μου φόβος· εἰ γὰρ πάσχω, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ Κόσμου· μὴ οὖν σκανδαλίξεσθε ἐν ἐμοί· οὐ γὰρ ἤλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν μου, λύτρον ὑπὲρ τοῦ Κόσμου. Εἰ οὖν ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἐμὲ μιμεῖσθε· ὁ θέλων πρῶτος εἶναι, ἔστω ἔσχατος, ὁ δεσπότης, ὡς ὁ διάκονος· μείνατε ἐν ἐμοί, ἵνα βότρυν φέρητε· ἐγὼ γὰρ εἰμι τῆς ζωῆς ἡ ἄμπελος».

Σ' αὐτὸν ἔχουν ἐνταχθεῖ οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ:

«Ἐάν ἀγαπᾷτε με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσατε» (Ἰωάννου α', 15).

«Ὡσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονησάσθαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Ματθαίου κ', 28).

«Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰωάννου ιε', 14).

«Ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε» (Ἰωάννου ιγ', 15).

«Ὅς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος» (Ματθαίου κ', 27).

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργὸς ἐστι» (Ἰωάννου ιε', 1).

ιζ. Ἡ ἀνάληψη τοῦ Προφήτου Ἡλίας μετὰ τὴν Κἀθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ὅπως ὑμνολογεῖται στὸ πρῶτο Τροπάριο τῆς ἐνάτης ὠδῆς τοῦ πεζοῦ Κανόνος τῆς Πεντηκοστῆς:

«Ἐπιπαφλάζοντος πάλαι πυρίνου ἄρματος, ὁ ζηλωτῆς καὶ πυρίπνου χαίρων ὀχούμενος, τὴν νῦν ἐκλάμψασαν ἐπίπνοιαν ἐδήλου, ἐξ ὕψους Ἀποστόλοις, ὑφ' ἧς καταλαμφθέντες, τὴν Τριάδα πᾶσιν ἐγνώρισεν».

6. Ἡ Ἁγία Γραφή μαρτυρεῖ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἢ Ἐκκλησιαστικὴ Ὑμνογραφία τὰ ὑμνεῖ «Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα Σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων Σου».

Ὁ λόγος τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὑπαγορεύει στὴν ὕμνογραφία καὶ τὴν ὑμνολογία νὰ ἐξυμνήσῃ τὰ θαυμαστά ἔργα τοῦ Κυρίου Παντοκράτορος ἀπὸ τὴν πρώτη ἐντολὴ Του ὡς καὶ τὰ τὰ ἔργα τῆς αἰωνιότητος.

«Ὁ τῶν αἰῶνων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σώζων τῷ ἐλέει σου, τῷ ἀπέιρω Οἰκτίρμων, πάντας τοὺς λατρεύοντας, σοὶ τῷ μόνῳ Δεσπότη, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ Λυτρωτά· Εὐφορον πᾶσι, τὸ ἔτος χορήγησον» (Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου).

«Ὁ τοῦ φωτὸς διατιμήσας τὸ πρωτόγονο χάος ὡς ἐν φωτὶ τὰ ἔργα ὑμνεῖ σε Χριστὲ τὸν Δημιουργὸν ἐν τῷ φωτὶ σου τὰς ὁδοὺς ἡμῶν εὐθύνον».

(Εἰρμός τῆς δ' ὠδῆς τοῦ Κανόνος τῆς Μεταμορφώσεως).

Τὰ φωταγωγικά τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὑμνοῦν τὸν ἐξαποστέλλοντα τὸ φῶς τοῦ κόσμου.

Στὴν Εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ δοξολογεῖται ὁ Δημιουργὸς Θεὸς γιὰ τὰ δημιουργήματά Του σύμφωνα μετὰ τὴν ἀγιογραφικὴ διδασκαλία.

Βεβαίως ὁ Θεὸς ὑμνεῖται πρῶτα γιὰ τὴν δημιουργία τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ στὴ συνέχεια γιὰ τὴν ἀναδημιουργία καὶ τὴν ἀφθαρσία.

Μέ τὸ μυστήριον τῆς θείας Οἰκονομίας ἀποκατέστησε τὴν διασαλευθεῖσα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ἐνόητα, ἄρμονία καὶ τάξη τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ μετὰ τὴ θεία παρέμβαση ὀδηγήθηκαν τὰ δημιουργήματα στὴν ἐκπλήρωση τοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας τους.

7. Θαυμαστές σωτηριώδεις ἐπεμβάσεις εἴτε στὴν ζωὴ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ εἴτε σὲ πρόσωπα - Ἡ παρέμβαση τοῦ Θεοῦ στὴν Ἱστορία.

Στὴν Ἁγία Γραφή ἔχουν καταγραφεῖ οἱ σωτηριώδεις παρεμβάσεις τοῦ Θεοῦ τόσο στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ὅσο καὶ στὴν προσωπικὴ ἱστορία τοῦ καθενὸς ἀνθρώπου. Ἡ δὲ ὑμνογραφία ἐπαινεῖ τὸν Κύριον τῆς δόξης «ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων» (Εὐχὴ τῆς ἁγίας Ἀναφορᾶς).

«Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον εὐρομεν πίστιν ἀληθῆ ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες, αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν».

Στὴν θεία Λειτουργία ἀνακεφαλαιώνονται συνοπτικὰ ὅλες οἱ δωρεές τοῦ Θεοῦ στὴ ζωὴ μας ἄφεση ἁμαρτιῶν, κάθαρση ἀπὸ τὰ πάθη, υἰοθεσία, δόξα καὶ κληρονομία αἰωνίων ἀγαθῶν.

8. Θρησκευτικὲς καὶ ἐκκλησιαστικὲς προσωπικότητες ποὺ προβάλλονται στὴν Ἁγία Γραφή.

Ἡ ὑμνολογία ἔχει ἐνσωματώσει τοὺς ἐπαινετικούς λόγους τῆς Ἁγίας Γραφῆς γιὰ τοὺς κορυφαίους τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

α. Γιὰ τὴν Μητέρα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοὺς χαρακτηρισμοὺς:

Τὸ «Χαῖρε Κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σοῦ» (Λουκᾶ α', 28).

Τὸ τῆς Ἐλισάβετ «εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί» (Λουκᾶ α', 42).

β. Γιὰ τὸν Ἰωάννη τὸν Προδρομὸ καὶ Βαπτιστὴ (Ματθαίου ια', 11 καὶ Λουκᾶ ζ', 28).

γ. Γιὰ τοὺς Ἀποστόλους:

Τὸν ἀπόστολο Πέτρο ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ: (Ματθαίου ιστ', 18 καὶ Ἰωάννου κα', 15-16):

«Σὺ ἐπαξίως πέτρα προσηγορεύθης, ἐν ἧ τὴν ἀκράδαντον πίστιν ὁ Κύριος, τῆς Ἐκκλησίας ἐκράτουνεν, ἀρχιποιμένα, τῶν λογικῶν προβάτων ποιήσας σε, ἐντεῦθεν κλειδοῦχόν σε, τῶν οὐρανίων πυλῶν, ὡς ἀγαθὸς ἐγκατέστησεν, ἀνοίγειν πᾶσι, τῆς μετὰ πίστεως προσεδρεύουσιν. Ὅθεν ἀξίως κατηξίωσαι, σταυ-

ρωθῆναι καθὼς ὁ Δεσπότης σου, ὃν ἰκέτετε σῶσαι, καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν» (Στιχηρὸ τῶν Αἰνῶν).

Γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο τὴν κλήση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου δι' ὀράματος στίς πύλες τῆς Δαμασκοῦ (Πράξεων θ', 1-17):

«Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθεὶς, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, ὅτε τὸ ἐπίγειον σκότος ἡμαύρωσε, τοὺς ὀφθαλμοὺς σου τοῦ σώματος, τῆς ἀσεβείας, δημοσιεῦον τὴν σκυθρωπότητα, τότε τὸ οὐράνιον, φῶς περιήστραψε, σῆς διανοίας τὰ ὄμματα, τῆς εὐσεβείας ἀνακαλύπτον τὴν ὠραιότητα· ὅθεν ἐπέγνωσ τὸν ἐξάγοντα, φῶς ἐκ σκότους Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὃν ἰκέτετε σῶσαι, καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν» (Στιχηρὸ τῶν Αἰνῶν).

Τοὺς ἀγῶνες του ὅπως ἐκεῖνος τοὺς ἀναφέρει στίς Πράξεις:

«Τὰ κατὰ πόλιν δεσμὰ καὶ τὰς θλίψεις σου, τίς διηγῆσεται, ἔνδοξε Ἀπόστολε Παῦλε; ἢ τίς παραστήσει τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς κόπους σου, οὓς ἐκοπίασας ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πάντας κερδήσης, καὶ Χριστῷ προσαγάγῃς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ ταύτην αἶτησαι, φυλάττειν τὴν καλὴν σου ὁμολογίαν, μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς, Παῦλε Ἀπόστολε, καὶ διδάσκαλε τῶν Ἐκκλησιῶν» (Στιχηρὸν Ἰδιόμελον).

Γιὰ τὸν ἀπόστολο Ἰωάννη τὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ «βοανεργές» (Μάρκου γ', 17):

«Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς, τὸν θεμέλιον τῶν θείων λόγων, τὸν ἀρχηγὸν τῆς θεολογίας, καὶ κήρυκα πρώτιστον, τῆς ἀληθοῦς δογματικῆς Θεοῦ σοφίας, τὸν ἡγαπημένον Ἰωάννην καὶ Παρθένον, μερόπων γένος κατὰ χρέος εὐφημήσωμεν· οὗτος γάρ, ἄληκτον ἔχων τὸ Θεῖον ἐν ἑαυτῷ, τό, Ἐν ἀρχῇ μὲν ἔφησεν ὁ Λόγος·

αὐθὶς τε τὸ πρὸς τὸν Πατέρα ἀχώριστον, καὶ τὸ ἴσον μετὰ ταῦτα, τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας, δεικνύων ἡμῖν δι' αὐτοῦ, τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς Ἁγίας Τριάδος, δημιουργόν τε ὄντα σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ ζῶν φέροντα, καὶ φῶς ἀληθινόν, τὸν αὐτὸν ἔδειξεν ἡμῖν. Ὡ θάυματος ἐκστατικῷ καὶ πράγματος σοφιστικῷ! ὅτι πλήρης ὦν τῆς ἀγάπης, πλήρης γέγονε καὶ τῆς θεολογίας, δόξη καὶ τιμῇ καὶ πίστει, θέμεθλος ὑπάρχων, τῆς ἀκραφνοῦς ἡμῶν πίστεως, δι' ἧς τύχομεν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως» (Δοξαστικὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ).

Ἀπὸ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆ συμπεριφορᾶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ τό στιχηρὸ:

«Θεολογῶν ἐβρόντησας, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ πρὸς Θεὸν ὁ Λόγος ἦν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος, Ἀπόστολε Ἰωάννη· τοῦ Χριστοῦ γὰρ τῷ στήθει, ἐπιπεσὼν κἀκεῖθεν δέ, πλήρης θεολογίας, ρεῖθρον ζωῆς, μάκαρ ἀρυσάμενος Θεολόγε, τὴν κτίσιν ἄρδεις ἅπασαν, ἥτις σὲ καὶ γεραίρει» (Ἐξαποστειλάριον).

«Βροντῆς υἱὸς γενόμενος, βροτοῖς ἐθεολόγησας, τό, ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, Ἀπόστολε Ἰωάννη, ἐπιπεσὼν τῷ στήθει γάρ, πιστῶς τῷ τοῦ Δεσπότη σου, κἀκεῖθεν ἀρυσάμενος, θεολογίας τὰ ρεῖθρα, τὴν κτίσιν πᾶσαν ἀρδεύεις» (Ἐξαποστειλάριον).

Γιὰ τὸν Προφήτη Δανιὴλ τὸν χαρακτηρισμὸ του ὡς «ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν» (Δανιὴλ θ', 23· ι', 11, 19) ἢ «ὁ ἀνὴρ ὁ ἀγαπητός».

«Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, λίθον ἄνευ χειρὸς τμηθέντα, θεωρήσας σε Κύριε, βρέφος ἄνευ σπορᾶς, τεχθῆναι προηγόρευσε, σὲ τὸν ἐκ Παρθένου σαρκωθέντα Λόγον, τὸν ἀναλλοίωτον Θεόν, καὶ Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Άριθμ. 4094/2704/20.12.2017

**Ἐσωτερικός Κανονισμός
φοιτήσεως τῶν σπουδαστῶν τοῦ Ἐργαστηρίου Ἀγιογραφίας
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Δικηγορικῶν Γλυφάδας
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας,
Βουλιαγμένης καί Βάρης**

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν:

1. τὸ ἄρθρον 29 παραγρ. 1 ἔδαφ. β' τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

2. τὴν ὑπ' ἀριθ. 1049/11.8.2017 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης κ. Παύλου,

3. τὴν ὑπ' ἀριθμ. 40/13.12.2017 γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καί

4. τὴν ἀπὸ 15.12.2017 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Ἀποφασίζει

ἐγκρίνει τὸν Ἐσωτερικό Κανονισμό φοιτήσεως τῶν σπουδαστῶν τοῦ Ἐργαστηρίου Ἀγιογραφίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Δικηγορικῶν Γλυφάδας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης, ὡς ἑξῆς:

**Ἐσωτερικός Κανονισμός
φοιτήσεως τῶν σπουδαστῶν τοῦ Ἐργαστηρίου
Ἀγιογραφίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως
τῆς Θεοτόκου Δικηγορικῶν Γλυφάδας
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ,
Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης**

Ἄρθρον 1

Τὸ Ἐνοριακὸν Ἐργαστήριον Ἀγιογραφίας λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1986 ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Κωνσταντίνου Στρατηγοπούλου καὶ τὴν εὐγενικὴν προσφορὰν ἐθελοντῶν Ἀγιογράφων, ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης κ. Παύλου, μὲ σκοπὸν τὴν ἐκμάθησιν τῆς Ἱερᾶς Τέχνης τῆς Ἀγιογραφίας, ἀλλὰ καὶ τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν τῶν σπουδαστῶν καὶ τὴν

μύσιν των εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν μὲσφ ἀσκήσεως διὰ τῆς προσευχῆς.

Οἱ κάτωθι κανόνες ἔχουν τεθῆ διὰ τὴν καλυτέραν διεξαγωγὴν τῶν μαθημάτων καὶ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Σχολῆς.

1. Ἡ εἰσαγωγή τῶν ὑποψηφίων πρωτοετῶν σπουδαστῶν γίνεται κατόπιν γραπτῶν ἐξετάσεων εἰς τὸ Σχέδιον. Εἰς τὴν ἔναρξιν ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους τελεῖται Ἀγιασμός παρουσίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

2. Τὸ ὄριον τῶν ἀπουσιῶν εἶναι 6, ἡ ὑπέρβασις αὐτῶν ὑποχρεώνει τὸν σπουδαστὴν εἰς ἐπανάληψιν τοῦ ἔτους.

3. Προσέλευσις σπουδαστοῦ μετὰ τὸ πέρασ τοῦ μισαώρου, ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τοῦ μαθήματος, προσμετρεῖται ἀπουσία.

4. Οἱ σπουδασταὶ ὀφείλουσι νὰ προσέρχωνται εἰς τὰ μαθήματα μὲ τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ τὰ σύνεργα Ἀγιογραφίας διαφορετικῶς θεωροῦνται ἀπόντες.

5. Οἱ σπουδασταὶ ὀφείλουσι νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ τοῦ ἔργου τῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν μαθήματος, ὑπὸ τὴν παρακολούθησιν καὶ ἀρωγὴν τοῦ ἐκάστοτε διδάσκοντος, εἰς ἕτερον δὲ περίπτωσιν ὁ διδάσκων δύναται νὰ ἀποβάλλῃ τὸν σπουδαστὴν ἀπὸ τὸ μάθημα.

6. Οἱ σπουδασταὶ ὀφείλουσι νὰ παρουσιάζουν τὸ ἔργο τους ὠλοκληρωμένον εἰς τὸ πέρασ τῶν μαθημάτων, μὲ τὸν ἐκάστοτε διδάσκοντα. Εἰς ἄλλην περίπτωσιν, ὁ σπουδαστὴς δὲν δικαιούται προαγωγῆς καὶ ὀφείλει νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἔτος.

7. Διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν σπουδαστῶν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσίας τῶν εἰκόνων, αἱ ὁποῖαι ἐδιδάχθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, καθὼς καὶ ἡ παρουσίας ὄλων τῶν σχεδίων, τὰ ὁποῖα πραγματοποιήθησαν, ὡς διαγωνισμὰ ἐντὸς τῆς Σχολῆς, καὶ εἶναι: α) Διὰ τοὺς δευτεροετῆς 15, β) Διὰ τοὺς τριτοετῆς 10, γ) Διὰ τοὺς τεταρτοετῆς 8, δ) Διὰ τοὺς πεμπτοετῆς 8.

8. Τὰ διαγωνίσματα τῶν σχεδίων πραγματοποιοῦνται ἐντὸς τῆς Σχολῆς καὶ παραμένουν μέχρι τῆς ὀλοκληρώσεως των καὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ σπουδαστοῦ. Ὁ σπουδαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ διαγωνίσματα εἰς ὅσα ἔτη δύναται καὶ ἐπιθυμεῖ. Εἰς καμμίαν περι-

πτωσιν ὁ σπουδαστής δέν λαμβάνει μετ' αὐτοῦ τό ἔργον του, μέχρι τῆς προαγωγῆς του.

9. Ὁ σπουδαστής, πού θά γίνη ἀντιληπτός νά σχεδιάζη ἢ νά ἀγιογραφεῖ διά μή θεμιτῶν τρόπων, δέν γίνεται πλέον δεκτός εἰς τήν Σχολήν.

10. Δέν δίδονται βεβαιώσεις παρακολουθήσεως μαθημάτων εἰς οὐδέν ἔτος.

11. Μόνον κατά τήν ὀλοκλήρωσιν ὄλων τῶν ἐτῶν καί παράδοσιν ὄλων τῶν ἔργων πτυχίου παρέχεται εἰς τόν σπουδαστήν (ἐφ' ὅσον ἐγκριθῆ ἀπό ἅπαντας τοὺς διδάσκοντας ἢ ἀποφοίτησις) βεβαίωσις ἀπό τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλευαγμένης καί Βάρης.

ἄρθρον 2

Ἐκ τῆς παρούσης Ἀποφάσεως δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλευαγμένης καί Βάρης ἢ τῆς Ἑνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Δικηγορικῶν Γλυφάδας.

Ἡ παροῦσα ἀπόφασις νά δημοσιευθῆ στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στό περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀθῆναι, 15.12.2017

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 89/145/19.1.2018

Τροποποιήσις Κανονισμοῦ
 συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος
 ἐνισχύσεως καί ἐπιμορφώσεως τοῦ εὐαγοῦς κλήρου
 τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης “Ὁ Καλός Ποιμὴν”

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκουσα ὑπ’ ὄψιν:

1) τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 καί 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τοῦ ἀρθροῦ 68 παρ. 1 τοῦ Ν. 4235/2014,

2) τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ποιμανούσης Ἐκκλησίας πρὸς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, τὰς ἀπορροεύσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν Νόμων τοῦ Κράτους,

3) τὰς ὑφισταμένας κοινωνικάς, ποιμαντικάς καί πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης,

4) τὴν ὑπ’ ἀριθ. 1381/29.12.2017 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερρών καί Νιγρίτης κ. Θεοφίλου,

5) τὴν ἀπὸ 9.1.2018 γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

6) τὴν ἀπὸ 10.1.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Ἀποφασίζει

τροποποιεῖ τὸν Κανονισμόν συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «Ἰδρυμα ἐνισχύσεως καί ἐπιμορφώσεως τοῦ εὐαγοῦς κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης “Ὁ Καλός Ποιμὴν”», (Β’ 3724/23.10.2017), ὡς ἑξῆς:

Τροποποιήσις Κανονισμοῦ
 συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ
 ἰδρύματος ἐνισχύσεως καί ἐπιμορφώσεως

τοῦ εὐαγοῦς κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
 Σερρών καί Νιγρίτης “Ὁ Καλός Ποιμὴν”

Ἄρθρον 1

1. Ἡ παράγραφος β’ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Κανονισμοῦ συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης μὲ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἰδρυμα ἐνισχύσεως καί ἐπιμορφώσεως τοῦ εὐαγοῦς κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης “Ὁ Καλός Ποιμὴν”» (Φ.Ε.Κ. Β’ 3724/2017), ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«β) Ἡ παροχή παντός εἴδους οικονομικῆς βοήθειας πρωτίστως στοὺς κληρικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης καί ἀκοιούθως, ἐφ’ ὅσον ὑπάρχει ἡ δυνατότης, καί στοὺς ἐκκλησιαστικούς ὑπαλλήλους αὐτῆς, τακτικούς ἢ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, πού χρειάζονται στήριξη, μὲ κοινωνικά καί οικονομικά κριτήρια».

Ἄρθρον 2

1. Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στὸ περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως δὲν προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ ἰδρύματος ἢ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης.

Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ νά δημοσιευθῇ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθήνα, 10 Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 5762/149/19.1.2018

Κανονισμός Συστάσεως και Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν
«Κωνσταντοπούλειον Ἰδρυμα Φιλανθρωπίας καὶ Εὐποιῆς
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν:

1. τὰ ἄρθρα 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146), καὶ τὸ ἄρθρο 68 παρ. 1, ὑποπαρ. 5 τοῦ Ν. 4235/2014,
2. τὴν πρόνοιαν τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τοῦ κατὰ Χριστὸν βίου τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος, διὰ παντός χρηστοῦ καὶ προσφόρου μέσου, ἡ ὁποία ἀπορρέει ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον, τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας καὶ τοὺς νόμους,
3. τὰς ὑφισταμένες κοινωνικάς, ποιμαντικάς καὶ πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας,
4. τὴν ὑπ' ἀριθ. 623/13.12.2017 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσόστομου,
5. τὴν ἀπὸ 4.1.2018 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ
6. τὴν ἀπὸ 9.1.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Ἀποφασίζει

συνιστᾷ ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κωνσταντοπούλειον Ἰδρυμα φιλανθρωπίας καὶ εὐποιῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας» ἡ λειτουργία, διοικήσεις καὶ διαχειρίσεις τοῦ ὁποίου θὰ διέπονται ὑπὸ τοῦ ἐπόμενου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός Συστάσεως καὶ Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν
«Κωνσταντοπούλειον Ἰδρυμα
Φιλανθρωπίας καὶ Εὐποιῆς
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας»

Ἄρθρον 1
Τίτλος - ἔδρα

1. Εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Μεσσηνίας συνιστᾶται ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξαρτημένη ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χα-

ρακτῆρος, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Κωνσταντοπούλειον Ἰδρυμα Φιλανθρωπίας καὶ Εὐποιῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας», τὸ ὁποῖον θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ τούτου.

2. Ἔδρα τοῦ Ἰδρύματος εἶναι τὰ γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας εἰς τὴν Καλαμάταν.

Ἄρθρον 2
Σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος

Ὁ Σκοπὸς τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ κάλυψη φιλανθρωπικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν ἀναγκῶν ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῆς Μεσσηνίας. Εἰδικότερα:

- α) Ἡ παροχὴ οικονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.
- β) Ἡ παροχὴ οικονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ἀπόρων Μεσσηνίων Φοιτητῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.
- γ) Ἡ κάλυψις τυχόν ἀναγκῶν τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (ἔκτακτα ἐπιδόματα, κ.ἄ.).
- δ) Ἡ κάλυψις ἐξόδων τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας πού μεταβαίνουν ἐκτός τῆς ἐπαρχίας διὰ λόγους ὑγείας.
- ε) Ἡ χορήγησις ἐπιδομάτων εἰς νέους, μαθητάς, σπουδαστάς καὶ φοιτητάς.
- στ) Ἡ ὑλικὴ ἐνίσχυσις στελεχῶν καὶ συνεργατῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑποψηφίων Κληρικῶν, Ἀναγνωστῶν καὶ Ἱεροπαίδων.
- ι) Ἡ ἐξασφάλισις πόρων πρὸς ἐνίσχυσιν πολυτέκνων ἱερατικῶν οικογενειῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, ὡς καὶ πρὸς οικονομικὴν συνδρομὴν αὐτῶν εἰς εἰδικὰς περιστάσεις.
- κ) Ἡ ἀνέγερσις κτιρίου γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 3
Διοίκησις τοῦ Ἰδρύματος

1. Τὸ Ἰδρυμα διοικεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπαρτιζομένου ἐκ τοῦ Μητροπολίτου ὡς Προέδρου, τοῦ ἐκάστοτε Πρωτοσυγκέλλου ἢ τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου ὡς Ἀντιπροέδρου καὶ ἐτέ-

ρων τριών μελών, έξ ευυπολήπτων Χριστιανών τῆς ἐπαρχίας ἡμῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τους διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆ προτάσει τοῦ Μητροπολίτου ἐπὶ τριετῆ θητεία. Παρατιούμενα ἢ ἐλλείποντα δι' οἰονδήποτε λόγον μέλη τοῦ Συμβουλίου ἀντικαθίστανται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου. Τὰ μέλη δύνανται νά ἐπαναδιορισθοῦν καί πέραν τῶν δύο θητειῶν.

2. Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται νά ἀπαλλαγῆ τῶν καθηκόντων του πρό τῆς λήξεως τῆς θητείας του μέ ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. κατόπιν σοβαροῦ τινος λόγου: σοβαρό πρόβλημα υγείας, ἀδικαιολόγητος ἀπουσία ἐκ τριῶν συνεχόμενων συνεδριάσεων, ἄρνησις ὑπογραφῆς πρακτικῶν, μὴ συνεργασιμότητα μετὰ τῶν υπολοίπων μελῶν καί δὴ καί τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ., τέλεισι ἀξιοποίνου πράξεως, παράβασις τοῦ καθήκοντος ἐχευθείας, παραβίασις τῆς ἀρχῆς προστασίας προσωπικῶν δεδομένων τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. καί τῶν ὑπὸ συζήτησιν προσωπικῶν καταστάσεων καί λοιπῶν θεμάτων, συμπεριφορά μὴ συνάδουσα μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος, τοῦ χριστιανικοῦ ἠθους καί τῆς ἀρετῆς τῆς φιλάνθρωπιᾶς.

3. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ἱδρύματος κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ Συνεδρίαν ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ τὸν γραμματέα καί τὸν ταμίαν αὐτοῦ.

4. Τό Συμβούλιον συνεδριάζει τῆ ἐγγράφῳ προσκλήσει τοῦ Προέδρου ἢ τῆ αἰτήσει τουλάχιστον τριῶν μελῶν αὐτοῦ. Ἀπαρτία ὑπάρχει εἰς τὰς συνεδριάσεις παρισταμένων τριῶν τουλάχιστον μελῶν τοῦ Συμβουλίου. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καί ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ἄρθρον 4

Ἄρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ἱδρύματος ἔχει τὰς κάτωθι ἀρμοδιότητας:

α) Διοικεῖ καί διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν τοῦ Ἱδρύματος καί ἀποφασίζει διὰ πᾶν μέτρον, τὸ ὁποῖον συμβάλλει εἰς τὴν εὐρυθμὸν λειτουργίαν αὐτοῦ.

β) Ἀποφασίζει διὰ πᾶν θέμα ἀφορῶν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

γ) Καταρτίζει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καί Ἀπολογισμόν αὐτοῦ καί ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸν Μητροπολιτικόν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

δ) Ἀποφασίζει διὰ πᾶν ἕτερον θέμα, τὸ ὁποῖον δέν προβλέπεται εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν.

ἄρθρον 5

Ἐπιχρεώσεις τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ.

Ὁ οἰκείος Μητροπολίτης ἀσκεῖ τὴν ἀνωτάτην κανονικὴν ἐποπτεῖαν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱδρύματος.

Α. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἔχει τὶς ἐξῆς ἐπιχρεώσεις:

1. Ἔχει τὴν εὐθύνην τοῦ συντονισμοῦ τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. πρὸς ὑλοποίησιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱδρύματος.

2. Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἱδρυμα ἐνώπιον πάσης ἀρχῆς καί εἰς ὅλας τὰς σχέσεις αὐτοῦ μετ' ἄλλων Ἱδρυμάτων, ὀργανισμῶν ἢ ἰδιωτῶν καί συναλλήσεται μετ' αὐτῶν.

3. Λαμβάνει γνώσιν ὄλων τῶν εἰσερχομένων καί ἐξερχομένων ἐγγράφων τοῦ Ἱδρύματος καί συνυπογράφει μετὰ τοῦ ταμίου τὰ Γραμμάτια Εἰσπράξεων καί τὰ Ἐντάγματα Πληρωμῶν.

4. Συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. εἰς συνεδριάσεις, προεδρεύει καί διευθύνει τὰς ἐν αὐτῷ συζητήσεις καί ὑπογράφει ἅπασαν τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ἱδρύματος.

Β. Ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀναπληροῖ τὸν Πρόεδρον ὡσάκις ἀπουσιάζει εἰς ὅλας τὰς ἀρμοδιότητας αὐτοῦ καί ἐνεργεῖ κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Προέδρου. Συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. καί προεδρεύει αὐτοῦ ἀπουσιάζοντος ἢ κωλυομένου τοῦ Προέδρου.

Γ. Ὁ γραμματεὺς τηρεῖ τὰ Πρακτικά Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ. συντάσσει καί συνυπογράφει μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. ἅπαντα τὰ ἔγγραφα, εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν καί ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρον περὶ αὐτῆς, φυλάσσει τὴν σφραγίδα τοῦ Ἱδρύματος καί μεριμνᾷ διὰ τὴν ὀρθὴν λειτουργίαν τῆς Γραμματείας αὐτοῦ.

Δ. Ὁ ταμίας τηρεῖ τὰ σχετικὰ βιβλία καί συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καί Ἀπολογισμόν τοῦ Ἱδρύματος, τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει πρὸς ψήφισιν εἰς τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐν συνεχείᾳ διαβιβάζει τούτους εἰς τὸ Μητροπολιτικόν Συμβούλιον πρὸς ἔγκρισιν.

Ε. Αἱ εἰσπραττόμεναι εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Ἱδρύματος κατατίθενται εἰς τραπεζικόν λογαριασμόν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἱδρύματος. Τό χρηματικόν ποσόν, τὸ ὁποῖον δύναται νά φέροι εἰς χεῖρας του ὁ ταμίας καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἀναλήψεις χρημάτων γίνονται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ἄρθρον 6

Πόροι καί διάθεσις αὐτῶν

1. Οἱ πόροι τοῦ Ἱδρύματος εἶναι οἱ ἐξῆς:

α) Ἡ καταλειφθεῖσα κινητὴ καί ἀκίνητος περιουσία διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13.109/4.9.2010 δημόσιας διαθήκης τοῦ διαθέτη Νικολάου Κωνσταντοπούλου νομίμως δημοσιευθείσης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 86/16.2.2017 πρακτικοῦ δημοσιεύσεως δημόσιας διαθήκης τοῦ Εἰρηνοδικείου Καλαμάτας.

β) Ἐκ τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς περιουσίας τοῦ Ἱδρύματος.

γ) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ οἰουδήποτε φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (ὀνομαστικά ἢ ἀνώνυμοι).

δ) Κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις, κοινοτικά ἐπιχορηγήσεις ὡς καί πᾶσα ἄλλη νόμιμος ἐπιχορήγησις.

ε) Δωρεαί, προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ, κληρονομία καί κληροδοσία παντός φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου.

στ) Πάσα έτερα πρόσδος προερχομένη εξ οιασδήποτε νομίμου πηγής ως και μελληοντικώς όρισθησομένη.

2. Διάθεσις τών πόρων:

α) Οί άνωτέρω πόροι διατίθενται διά τούς σκοπούς τούς άναγραφομένους εις τό Άρθρον 2 του παρόντος Κανονισμού.

β) Η κατανομή και διάθεσις τών πόρων άπόκειται εις τήν διακριτικήν ευχέρειαν του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρον 7 Τηρούμενα βιβλία

Τό Ίδρυμα έχει ιδίαν διαχειρίσιν, τηρεί δέ τά Διαχειριστικά Βιβλία αυτού, συμφώνως πρός τό σύστημα τηρήσεως τών Λογιστικών Βιβλίων τών Έκκλησιαστικών Νομικών προσώπων, θεωρημένων υπό της Ίερās Μητροπόλεως ητοι:

- α) Βιβλίον Πράξεων Διοικητικού Συμβουλίου
 - β) Βιβλίον Πρωτοκόλλου
 - γ) Βιβλίον Ταμείου
 - δ) Βιβλίον κινήτης και άκινήτου περιουσίας
 - ε) Γραμμάτια Εισπράξεων και Έντάλματα Πληρωμών
- Η διαχείρισις διεξάγεται διά διπλοτύπων Γραμματίων Εισπράξεων και Ένταλμάτων πληρωμών, θεωρημένων υπό της Ίερās Μητροπόλεως Μεσσηνίας και είναι έκτελεστέα έφ' όσον φέρουν άπαραιτήτως τήν ύπογραφήν του Προέδρου ή του Άντιπροέδρου και του ταμίου του Ίδρύματος.

ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 8 Σφραγίς

Τό Ίδρυμα έχει ιδίαν κυκλικήν σφραγίδα μέ τόν τίτλον: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΠΟΙΙΑΣ» και ή όποία έχει εις τό κέντρον τό σημεϊον του σταυρου.

Άρθρον 9 Κατάργησις του Ίδρύματος

1. Τό Ίδρυμα διαλύεται ή καταργείται κατόπιν άποφάσεως της Διαρκούς Ίερās Συνόδου επί της σχετικής προτάσεως του οικείου Μητροπολίτου. Τυχόν άπόφασις του Δ.Σ. του Ίδρύματος δύναται νά ύποκαταστήσει τήν πρό-

τασιν του Μητροπολίτου, έφ' όσον λαμβάνεται προεδρεύοντος του Μητροπολίτου και μέ θετικήν ύπερ της διαλύσεως ψήφον αυτού. Η άπόφασις της Δ.Ι.Σ. είναι δημοσιευτέα εις τήν Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και εις τό Περιοδικόν «Έκκλησία».

2. Μετά τήν κατάργησιν του Ίδρύματος πών κινήτων ή άκινήτων περιουσιακών αυτού στοιχείων, άκόμη και χρηματικών, περιέρχεται αυτοδικαίως χωρίς καμμίαν άλλην διαδικασίαν εις τό νομικόν πρόσωπον της Ίερās Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

Άρθρον 10 Τροποποίησις του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών Κανονισμός τροποποιείται κατόπιν άποφάσεως της Διαρκούς Ίερās Συνόδου επί της σχετικής προτάσεως του οικείου Μητροπολίτου. Τυχόν άπόφασις του Δ.Σ. του Ίδρύματος δύναται νά ύποκαταστήσει τήν πρότασιν του Μητροπολίτου, έφ' όσον λαμβάνεται προεδρεύοντος του Μητροπολίτου και διά θετικής ύπερ της τροποποιήσεως ψήφου αυτού. Η άπόφασις της Δ.Ι.Σ. είναι δημοσιευτέα εις τήν Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και εις τό Περιοδικόν «Έκκλησία».

Άρθρον 11 Ίσχύς του παρόντος Κανονισμού

Ο παρών Κανονισμός ισχύει άπό της δημοσιεύσεως αυτού εις τήν Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και εις τό επίσημον Δελτίον της Έκκλησίας της Ελλάδος Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άρθρον 12 Κάλυψις δαπάνης

Έκ τών διατάξεων του Κανονισμού τούτου δέν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του Προϋπολογισμού του νομικού προσώπου της Ίερās Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

Η άπόφασις αυτή νά δημοσιευθή εις τήν Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άθηναι, 9.1.2018

† Ο Άθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς
Ο Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 2/150/19.1.2018

Κανονισμός αριθμ. 302/2018
«Περί Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν:

1. τὸ ἄρθρο 43 παραγρ. 3 τοῦ ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146),
2. τὴν ὑπ' ἀριθμ. 182/19.12.2017 Εἰσήγησιν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων,
3. τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2/2018 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
4. τὴν ἀπὸ 9.1.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Ἀποφασίζει

τροποποιεῖ καὶ ἀντικαθιστᾷ τὸν Κανονισμό 191/2009 (Φ.Ε.Κ. 218/29.10.2009) τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν», ὡς ἑξῆς:

Κανονισμός ἀριθμ. 302/2018
«Περί Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄
ΦΟΡΕΥΣ, ΣΚΟΠΟΣ, ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

Ἄρθρον 1

1. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος χορηγεῖ ὑποτροφίας (κατ' ἄρθρον 43 παρ. 3 τοῦ ν. 590/1977). Αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Ὑποτροφίαι χορηγοῦνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ καθαρῶς ἐκκλησιαστικοῦ σκοποῦ, ἥτοι: α) κατάρτισιν καὶ ἐπιμόρφωσιν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ β) σύσφιγξιν καὶ προαγωγὴν τῶν διορθοδόξων καὶ διαχριστιανικῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Κεφ. Β', ἄρθρον 19, παρ. 4 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 160/2004 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ΦΕΚ 100/τ.Α'/20.5.2004).
2. Ἐκκλησιαστικαὶ Ὑποτροφίαι διεπόμεναι ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ εἶναι αἱ χορηγούμεναι: α) ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ β) ὑπὸ τῶν Νομικῶν Προσώπων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων ἢ Ἱερῶν Μονῶν ἢ Ἐνοριῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
3. Ἐκκλησιαστικαὶ Ὑποτροφίαι χορηγοῦνται: α) εἰς Ἑλληνας Ὀρθοδόξους διὰ μεταπτυχιακὰς θεολογικὰς

σπουδὰς εἰς τὸ ἐξωτερικόν ἢ διὰ σπουδὰς εἰς τομεῖς ζωτικῶν διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ β) εἰς ἀλλοδαποὺς ὀρθοδόξους ἢ καὶ μὴ ὀρθοδόξους, διὰ προπτυχιακὰς ἢ μεταπτυχιακὰς Θεολογικὰς σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 2

Τὰ θέματα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποτροφιῶν ἀποτελοῦν τομέα δραστηριότητος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων (ἄρθρον 19 κεφ. Β' παρ. 4 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 160/2004 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ΦΕΚ 100/τ.Α'/20.5.2004). Διὰ τὴν ἀντιμέτωπισιν ὄλων τῶν σχετικῶν θεμάτων συνιστᾶται παρὰ τῆς Συνοδικῆς ταύτης Ἐπιτροπὴ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφιῶν (ἄρθρ. 10 παρ. 3 καὶ 4 τοῦ ν. 590/1977).

α) Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφιῶν συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων καὶ ἀνά δύο (2) Μελῶν τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως, ὀριζομένων ὑπὸ τῶν Προέδρων αὐτῶν.

β) Τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν (1) ἐκ τῶν ἀρχιερατικῶν Μελῶν αὐτῆς, τὸ ἔχον πρεσβεῖα ἀρχιερωσύνης.

γ) Χρὲν Γραμματέως τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιῶν ἐκτελεῖ ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῆς εἰδικοῦ Συνεργάτου.

Ἔργον τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιῶν εἶναι: α) Ἡ ἔκδοσις προκηρύξεως περὶ χορηγήσεως Ὑποτροφιῶν, τὸ σχέδιον τῆς ὁποίας ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. β) Ἡ συγκέντρωσις τῶν ὑποβαλλομένων πρὸς χορήγησιν ἢ παράτασιν ὑποτροφίας Αἰτήσεων. γ) Ἡ ἐξέτασις καὶ γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν, ὡς εἴρηται, Αἰτήσεων εἰς τακτὴν Συνεδρίαν. δ) Ἡ διατύπωσις γνώμης ἐπὶ τῶν προσώπων εἰς τὰ ὁποῖα θὰ χορηγηθοῦν αἱ ὑποτροφίαι. ε) Ἡ ἐξέτασις καὶ γνωμοδότησις περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ λόγων διὰ παράτασιν ἢ διὰ διακοπὴν αὐτῆς. στ) Ἡ ὑποβολὴ πρὸς τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον τῶν εἰσηγήσεων τῆς ἐπὶ τῶν προδιαληφθέντων ζητημάτων πρὸς ἔγκρισιν. ζ) Ἡ ἐν γένει ἐξέτασις παντός θεματός σχετιζομένου μὲ ὑποτροφίας καὶ ὑποτρόφους καὶ ἢ ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγήσις πρὸς τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον πρὸς ρύθμισίν του.

Άρθρον 3

Ο αριθμός των υπό της Εκκλησίας της Ελλάδος χορηγούμενων υποτροφιών καθορίζεται συνολικώς εις εκατόν (100), ἤτοι:

α) Πεντήκοντα (50) εις Ἑλληνας: κληρικούς ἢ υποψηφίους κληρικούς ἢ λαϊκούς (ἄρρενας ἢ θήλεις).

β) Πεντήκοντα (50) εις ἀλλοδαπούς: κληρικούς ἢ λαϊκούς (ἄρρενας ἢ θήλεις).

Αἱ ὡς ἄνω υποτροφίαι κατανέμονται ὡς ἐξῆς:

A. ΕΙΣ ΕΛΛΗΝΑΣ:

α) Τριάκοντα (30) υποτροφίαι εις κληρικούς ἢ υποψηφίους κληρικούς ἢ λαϊκούς ἄρρενας ἢ θήλεις διὰ μεταπτυχιακὰς θεολογικὰς σπουδὰς εις τὴν ἀλλοδαπὴν.

Δέκα (10) υποτροφίαι εις κληρικούς ἢ υποψηφίους κληρικούς ἢ λαϊκούς ἄρρενας ἢ θήλεις διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς εις τὴν ἀλλοδαπὴν, ἐπὶ συγκεκριμένων θεματικῶν ἐνοτήτων, ὀριζομένων ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιών.

β) Δέκα (10) υποτροφίαι εις κληρικούς ἢ υποψηφίους κληρικούς ἢ λαϊκούς ἄρρενας ἢ θήλεις διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς εις ζωτικὸς τομεῖς τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσεως τῆς Ἐκκλησίας, εις τὴν ἀλλοδαπὴν, κατόπιν προτάσεως τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφιών καὶ ἐγκρίσεως τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

B. ΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ:

α) Τεσσαράκοντα πέντε (45) υποτροφίαι εις προερχομένους ἐκ τῶν Πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, διὰ Θεολογικὰς ἢ μεταπτυχιακὰς Θεολογικὰς σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι.

β) Πέντε (5) υποτροφίαι εις προερχομένους ἐξ ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν διὰ Θεολογικὰς ἢ μεταπτυχιακὰς Θεολογικὰς σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ ΕΙΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

Άρθρον 4

1. Αἱ ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος χορηγούμεναι υποτροφίαι εις Ἑλληνας προκηρύσσονται κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἐκάστου ἔτους διὰ σχετικοῦ δημοσιεύματος εις τὸ Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», εις τὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εις τὸ Διαδίκτυον, εις δύο ἡμερησίας ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν πανελληνίου κυκλοφορίας καὶ διὰ Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου πρὸς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις.

2. Ἡ διάρκεια ἐκάστης χορηγούμενης υποτροφίας ὀρίζεται δι' ἐν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ἤτοι διὰ δέκα μῆνας ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι 31ης Ἰουλίου.

3. Ἡ ἀνανέωσις υποτροφίας γίνεται πάντοτε ἠτιολογημένως, κατόπιν ἀξιολογήσεως τῆς πορείας τῶν σπουδῶν τοῦ ἔχοντος τὴν υποτροφίαν δεόντως πιστοποιουμένης.

4. Διὰ τὴν ἀνανέωσιν ἀπαιτεῖται κατ' ἔτος σχετικὴ βεβαίωσις ἤθους καὶ προόδου σπουδῶν τοῦ ἔχοντος τὴν υποτροφίαν, ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Ἰδρύματος, εις τὸ ὁποῖον σπουδάζει ὁ ὑπότροφος.

5. Παρατεινομένης τῆς υποτροφίας, ἡ χρηματικὴ ἐπιχορήγησις τοῦ ὑποτρόφου δὲν διακόπεται κατὰ τοὺς μεταξὺ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἐτῶν παρεμβαλλομένους δύο θερινούς μῆνας.

Άρθρον 5

Ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις χορηγήσεως υποτροφίας εις Ἑλληνας διὰ σπουδὰς εις τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι:

α) Ἡ συγκατάθεσις τοῦ οικείου Ἀρχιερέως μέ συστατικὸν ἔγγραφον αὐτοῦ περὶ τῆς χρηστοθείας τοῦ υποψηφίου καὶ προκειμένου περὶ τῆς ἐθειλογικῆς προσφορᾶς του εις τὴν Ἐκκλησίαν.

β) Βεβαίωσις δύο Καθηγητῶν τοῦ αἰτοῦντος περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ικανότητος τοῦ υποψηφίου.

γ) Ἀντίγραφον Πτυχίου Α.Ε.Ι. ἢ Τ.Ε.Ι. μέ βαθμὸν ἄριστα ἢ ἴλιαν καλῶς.

δ) Βεβαίωσις Α.Ε.Ι. ἢ Τ.Ε.Ι. εις τὴν ὁποίαν νὰ ἐμφαίνεται ἢ κατ' ἔτος ἀναλυτικὴ ἐπίδοσις καὶ βαθμολογία αὐτοῦ.

ε) Ἡλικία οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν 40 ἐτῶν. Εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις ἢ Δ.Ι.Σ. δύναται νὰ μεταθέτῃ καὶ πέραν τῶν 40 ἐτῶν τὸ ὄριον ἡλικίας τοῦ υποψηφίου.

στ) Ἐγγραφοῦ δὴλωσις ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ὁ υποψήφιος θὰ τεθῇ εις τὴν διάθεσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἵνα ὑπηρετήσῃ ὡς αὕτη ἠθέλη ὀρίσει τουλάχιστον ἐπὶ 2ετίαν. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν εις τὴν Ἐκκλησίαν ὀφείλει οὗτος νὰ καταβάλλῃ τὸ δαπανηθὲν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν υποτροφίαν του ποσόν.

ζ) Ἐπαρκὴς γνῶσις τῆς γλώσσης τῆς χώρας, εις τὴν ὁποίαν ὁ υποψήφιος ἐπιθυμῇ νὰ σπουδάσῃ, ἀποδεικνυομένης διὰ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ.

η) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως.

θ) Βιογραφικὸν σημείωμα.

ι) Βεβαίωσις Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου εις τὸ ὁποῖον ὁ υποψήφιος προτίθεται νὰ σπουδάσῃ, ὅτι γίνεται ὑπ' αὐτῆς δεκτός.

ια) Αἴτησις τοῦ υποψηφίου πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον μετὰ δύο (2) προσφάτων φωτογραφιῶν.

ιβ) Ἡ περίοδος καταθέσεως τῶν δικαιολογητικῶν εις τὴν Ὑποεπιτροπὴν Ὑποτροφιών τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀρίζεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἕως 30ῆς Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους.

Άρθρον 6

1. Ὁ ὑπότροφος ὀφείλει νὰ ἐνημερώνῃ ἐκάστοτε τὴν ἀρμοδίαν Ὑποεπιτροπὴν Ὑποτροφιών, διὰ τὴν ἀκριβῆ διεύθυνσιν τῆς μονίμου κατοικίας τοῦ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν σχετικὴν μεταβολὴν.

2. Ὁμοίως ἔχει χρέος, εις τὸ τέλος ἐκάστου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους νὰ πληροφορῇ ἐγγράφως τὴν Ὑποεπι-

ροπὴν Ὑποτροφῶν περὶ τῶν σπουδῶν αὐτοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν ἐν τῷ Ι.Κ.Υ. ἰσχυόντων.

3. Ὁ ὑπότροφος περατῶν τὰς σπουδὰς αὐτοῦ καὶ ἐπιστρέφων εἰς Ἑλλάδα καταθέτει εἰς τὴν Ὑποεπιτροπὴν Ὑποτροφῶν ἀντίγραφον τῶν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ κτηθέντων τίτλων του.

4. Οἱ κληρικοί ὑπότροφοι δὲν δύνανται νὰ ἀποσπῶνται καὶ νὰ ὑπηρετοῦν κατὰ τὸν χρόνον τῶν σπουδῶν τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὡς ἐφημέριοι εἰς Ἑλληνικὰς Κοινότητες, διὰ νὰ μὴ παρεμποδίζονται εἰς τὰς σπουδὰς των.

5. Οἱ κληρικοί ὑπότροφοι δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν διὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν τῶν ἐκπαιδευτικῆν ἀδειαν, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν λαμβάνουν καὶ τὰς ἐν Ἑλλάδι ἀποδοχὰς των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑΙ Εἰς ἈΛΛΟΔΑΠΟΥΣ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ἄρθρον 7

1. Σκοπὸς τῶν εἰς ἀλλοδαποὺς χορηγουμένων ὑποτροφῶν εἶναι ἡ διευκόλυνσις τῶν Ὀρθοδόξων Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἀλλῶν χριστιανικῶν Ὁμοθγιῶν νὰ δημιουργήσουν ἐλληνομαθεῖς λειτουργοὺς - στελέχη πρὸς σύσφιγξιν τῶν σχέσεων αὐτῶν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

2. Αἱ ὑποτροφίαι αὐταὶ χορηγοῦνται εἰς κληρικούς ἢ λαϊκοὺς, ὑποδεικνυομένους ὑπὸ τῶν Προκαθημένων τῶν Ἐκκλησιῶν των.

3. Αἱ ἐν λόγῳ ὑποτροφίαι, χορηγοῦνται μόνον διὰ Θεολογικὰς σπουδὰς, προπτυχιακὰς ἢ μεταπτυχιακὰς.

4. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἡ ΔΙΣ δύνανται νὰ χορηγήσῃ ὑποτροφίαν διαρκείας ἐνός (1) ἔτους καὶ εἰς ἀλλοδαποὺς καθηγητὰς διὰ σοβαρὰν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν ἐπὶ θεολογικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων ἢ διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης.

ἄρθρον 8

Οἱ ὑποψήφιοι ἀλλοδαποὶ ὑπότροφοι ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλουν εἰς τὴν Ὑποεπιτροπὴν Ὑποτροφῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τῆς χώρας αὐτῶν, τὰ κάτωθι δικαιολογητικά ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἕως 30ῆς Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους: α) Αἴτησιν μετὰ βιογραφικοῦ σημειώματος, διαλαμβάνοντος περὶ τῆς ἰθαγενείας, τόπου καὶ χρόνου γεννήσεως, σπουδῶν, ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ τυχόν ἐκκλησιαστικῆς ἢ ἐπιστημονικῆς δραστηριότητος αὐτῶν καὶ δύο (2) προσφάτων φωτογραφιῶν. β) Στατικὸν γράμμα τοῦ Προκαθημένου τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ἐξῆς προέρχοντα. γ) Τίτλους σπουδῶν ἐν φωτοαντιγράφῳ. δ) Πιστοποιητικὸν ὑγείας, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῶν ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς χώρας αὐτῶν. ε) Ὑπεύθυνον Δήλωσιν, ὅτι δὲν ἔχουν λάβει, δὲν λαμβάνουν καὶ

δὲν θὰ λάβουν ἑτέραν ὑποτροφίαν ἐξ οἰασδήποτε ἀλλῆς πηγῆς κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν.

ἄρθρον 9

1. Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαποὶ ὑπότροφοι διαμένουν εἰς ἐκκλησιαστικὰ ἰδρύματα (οἰκοτροφεῖα κ.λπ.). Ἐάν εἶναι ἔγγαμοι, ἡ Ἱερά Σύνοδος δύνανται, προτάσει τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφῶν, νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ὑποτροφίαν νύξημένην κατὰ τὸ ἡμισυ.

2. Ἡ κάθε ὑποτροφία χορηγεῖται δι' ἓν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ἦτοι: ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι 31ης Ἰουλίου, ἀλλὰ δύνανται νὰ παραταθῇ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 § 3-6 διαλαμβανόμενα, προκειμένου δὲ περὶ σπουδῶν μεταπτυχιακῶν τὴν τριετίαν. Εἰδικῶς διὰ τὴν ὑποβολὴν διδακτορικοῦ διπλώματος ἐπὶ ἐν εἰσέτι ἔτος, κατόπιν βεβαιώσεως τοῦ καθηγητοῦ μετὰ τοῦ ὁποίου ἐργάζεται ὁ ὑποψήφιος.

3. Παρατεινομένης τῆς χορηγήσεως τῆς ὑποτροφίας εἰς ἀλλοδαπὸν ὑπότροφον, συνεχίζεται ἡ καταβολὴ τῆς χρηματικῆς ἐπιχορηγήσεως καὶ κατὰ τοὺς μεταξύ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἐτῶν παρεμβληθόμηνους δύο θερινοὺς μῆνας: Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου.

4. Τέλος, παρέχεται ἡ δυνατότης παρατάσεως τῆς χορηγήσεως τῆς ὑποτροφίας εἰς τε τοὺς Ἑλληνας καὶ εἰς τοὺς Ἀλλοδαποὺς ὑποτρόφους μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς τριετίας ἢ πενταετίας διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν ἐπὶ δύο εἰσέτι ἔτη, μόνον εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν, δὲν ἠδυνήθησαν οὗτοι ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτῶν, νὰ ὀλοκληρώσουν τὰς σπουδὰς των. Περαιτέρω παράτασις δὲν δύνανται νὰ γίνῃ δεκτὴ.

5. Ἡ ὑποτροφία διακόπτεται ἐφ' ὅσον:

α) Ὁ ὑπότροφος δὲν παρουσιάζει πρόοδον εἰς τὰς σπουδὰς του.

β) Ὁ ὑπότροφος δὲν ἐπιδεικνύῃ τὸ πρέπον ἦθος.

γ) Ὁ ὑπότροφος διαπιστωθῇ ὅτι λαμβάνει ὑποτροφίαν καὶ παρ' ἀλλῆς τινὸς πηγῆς.

δ) Ὁ ὑπότροφος φοιτᾷ καὶ εἰς ἀλλὴν Σχολήν.

ε) Ὁ ὑπότροφος δὲν τηρεῖ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

στ) Ἀνακληθῆ δι' οἰονδήποτε λόγον ἢ λήξῃ ἄνευ περαιτέρω ἀνανεώσεως ἢ χορηγηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς ἄδεια παραμονῆς τοῦ ὑποτρόφου εἰς τὴν ἡμεδαπὴν.

ἄρθρον 10

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναλαμβάνει πρόνοιαν διὰ τὰ ἔξοδα ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ἀλλοδαπῶν ὑποτρόφων Αὐτῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐν Ἑλλάδι παραμονῆς αὐτῶν, κατὰ τὸ ὅποιον οὗτοι διδάσκονται τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν καὶ δὲν δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἰατροφαρμακευτικῆς προστασίας, τὴν ὁποῖαν δικαιοῦνται οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι Κρατικὰ Πανεπιστήμια φοιτηταί.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναλαμβάνει τὰς ἐκάστοτε κατά νόμον δαπάνας τῶν ἀλλοδαπῶν ὑποτρόφων Αὐτῆς διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης εἰς τὰ σχετικὰ τμήματα τῶν κρατικῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

3. Εἰς τοὺς ἐπιτυχῶς περατώσαντας τὰς ἐν Ἑλλάδι σπουδὰς αὐτῶν ἀλλοδαποὺς ὑποτρόφους, κατόπιν αἰτήσεώς τους, χορηγεῖται χρηματικὸν ποσὸν ὑποτροφίας δύο μηνῶν, διὰ τὴν κάλυψιν ἐξόδων ἐπιστροφῆς τους εἰς τὴν πατρίδα τους.

4. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπιδίδει τὴν ἀπόφασιν χορηγήσεως τῆς ὑποτροφίας εἰς ἐτησίαν ἐκδήλωσιν, ὀριζομένην ὑπὸ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄ ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ἄρθρον 11

1. Τὸν κατάλογον τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀλλοδαπῶν ὑποψηφίων ὑποτρόφων συντάσσει ἡ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφῶν κατὰ μῆνα Μάιον καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνός διὰ τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων εἰς τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον πρὸς ἔγκρισιν.

2. Αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου κοινοποιοῦνται εἰς τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν, ἀρμοδίαν οὖσαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

3. Οἱ ἐπιλεγέντες ὑποτρόφοι ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι πρὸ τοῦ μηνός Αὐγούστου ἂν θὰ κάμουν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης ὑποτροφίας.

4. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὑπότροφοι, Ἑλλῆνες ἢ Ἀλλοδαποὶ δὲν δηλώσωσι, ὅτι θὰ κάμουν χρῆσιν τῆς ὑποτροφίας, αἱ ὑποτροφίαι τῶν δύνανται νὰ χορηγηθοῦν εἰς ἄλλους.

ἄρθρον 12

Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Ὑποτροφῶν:

α) Διατηρεῖ Ἀρχεῖον δι' ὅλους τοὺς ὑποτρόφους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

β) Παρακολουθεῖ τὴν προσφορὰν τῶν ὑποτρόφων Αὐτῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς τοῦτο.

γ) Ἐρευνᾷ περιοδικῶς περὶ τῆς ἐξελιξέως αὐτῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἂν ὑπηρετοῦν εἰς διαφόρους τομεῖς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ

δ) Προκειμένου περὶ Ἀλλοδαπῶν ἀπευθύνῃ διακριτικὰ ἐρωτήματα πρὸς τὰς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχὰς τοῦ τόπου καταγωγῆς αὐτῶν περὶ τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας των.

ἄρθρον 13

Τὸ εἰς τοὺς Ἑλλῆνας καὶ τοὺς Ἀλλοδαποὺς ὑποτρόφους χορηγούμενον μηνιαίως χρηματικὸν ποσὸν καθο-

ρίζεται εἰς τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους ὑπὸ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατόπιν εἰσηγήσεως τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφῶν, ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε τιμαριθμικῶν ἀναπροσαρμογῶν.

ἄρθρον 14

Λοιπὰ θέματα ὑποτρόφων ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τυχόν μὴ εἰδικῶς ρυθμιζόμενα ὑπ' αὐτοῦ, κανονίζονται δι' Ἀποφάσεων τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, μετὰ γνώμην τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὑποτροφῶν.

ἄρθρον 15

1. Αἱ ὑπὸ ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων (Ἱερῶν Μητροπόλεων ἢ Ἱερῶν Μονῶν) ὑποτροφίαι, ἀναγνωρίζονται ὡς ὑποτροφίαι ἐκκλησιαστικαί, ἐφ' ὅσον πληροῦν τοὺς ὅρους τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, προκειμένου εἴτε περὶ Ἑλλήνων ὀρθοδόξων, εἴτε καὶ Ἀλλοδαπῶν ὑποτρόφων.

2. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς οἱ ὑπότροφοι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, τυγχάνουν ἀπὸ τῆς Ὑπηρεσίαν Ὑποτροφῶν παντός ἄλλου κατὰ νόμον δικαιώματος τῇ αἰτήσει των.

ἄρθρον 16

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καταργεῖται ἐξ ὀλοκλήρου ὁ ὑπ' ἀριθ. 191/2009 Κανονισμὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ΦΕΚ.218/τχ.Α'/-29.10.2009).

ἄρθρον 17

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ἄρθρον 18

Ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Κανονισμοῦ τούτου δὲν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πέραν τῆς ἤδη ἐγγεγραμμένης εἰς τὸν τρέχοντα προϋπολογισμό.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς νὰ δημοσιευθεῖ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθήνα, 9.1.2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀναρτήθηκε στὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 31.1.2018

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Ἀνδρέου Σκάλλας Ἐρεσοῦ,
Ἁγίας Παρασκευῆς Σταυροῦ,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καστορίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως Θεοτόκου Οἰνόνης,
Ἀγίου Ἀθανασίου Μελισσοτόπου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Βέργας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 14ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καί τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀμπελοκήπων,
Ἀγίου Νικολάου Ἀξιῶ Ἱεροκρήνης,
Ἀγίων Πάντων Ἱεροκρήνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικάς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νεαπόλει τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως
ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων καί Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Νικολάου Κοζάνης (Μητροπολιτικός),

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικήν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 18ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Σερβίων καί Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων καί Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Παντελεήμονος Καλαμιᾶς,

Ἀγίου Γεωργίου Κήπου,

Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Καπνοχωρίου,

Ἁγίου Γεωργίου Λυγερῆς,
Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Μηλέας,
Ἁγίου Γεωργίου Νεραΐδας,
Ἁγίου Νικολάου Πύργου,
Ἁγίου Νικολάου Προσηλίου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Ρυακίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κοζάνη τῆ 18ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Σερβίων καί Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νικαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καί τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Παναγίας Βλαχερνῶν Κερασινίου,

Ἁγίου Σπυρίδωνος Αἰγάλεω,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νικαίᾳ τῆ 28ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Νικαίας ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερρῶν καί Νιγρίτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καί 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Δημητρίου Σερρῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σέρραις τῆ 18ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Σερρῶν καί Νιγρίτης ΘΕΟΛΟΓΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Σπυρίδωνος Βονίτσας,

Ἱ. Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Νεοχωρίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Πόλει Μεσολογγίου τῆ 5ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας ΚΟΣΜΑΣ

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καί τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Παναγίας τῆς Δεξιᾶς Θεσσαλονίκης,

Παναγίας τῆς Ἀχειροποιήτου Θεσσαλονίκης,

Ἁγίας Τριάδος Θεσσαλονίκης

τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Θεσσαλονίκη τῆ 29ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως Θεοτόκου Λαγκαδᾶ,

Προφήτου Ἡλίου Ἀσσήρου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά

καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαγκαδᾷ τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης ΙΩΑΝΝΗΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενάς ὀργανικές θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Γεωργίου Νεοκάστρου,
Ἀγίων Ταξιάρχων Λιμνίτσας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Γεωργίου Ναυπάκτου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικήν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τά ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Λευκάδος καί Ἰθάκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίων Μηνᾶ, Βίκτωρος καί Βικεντίου Λευκάδος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικήν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τά ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Ἐν Λευκάδι τῇ 8ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Λευκάδος καί Ἰθάκης ΘΕΟΦΙΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἰωαννίνων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενάς ὀργανικές θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίας Ἀναστασίας ἐνορίας Ἀγίας Ἀναστασίας Ἰωαννίνων,
Ἀγίας Παρασκευῆς ἐνορίας Ἀετόπετρας Ἰωαννίνων,
Κοιμήσεως Θεοτόκου ἐνορίας Ἀναργύρων Ἰωαννίνων,
Ἀγίου Νικολάου ἐνορίας Ποτιστικῶν Ἰωαννίνων,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 22ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Ἰωαννίνων ΜΑΞΙΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σιδηροκάστρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενάς ὀργανικές θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀγγίστρου,
Ἀγίας Τριάδος Παλαιᾶς Καστανούσσης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σιδηροκάστρῳ τῇ 8ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Σιδηροκάστρου ΜΑΚΑΡΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Πολυανῆς καί Κιλκισίου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καί τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Κιλκίς
(Μητροπολιτικός),

Ἀγίου Δημητρίου Κιλκίς,
Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἀγίου Ἀθανασίου Θεσσαλονίκης,
καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακο-
νικάς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ.
230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καί Διακόνων»
προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς
μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν
ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κιλκίς τῆ 2ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Πολυανῆς καί Κιλκισίου ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ἀναρτήθηκε στὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 10.1.2018

**Ἱερά Μητρόπολις
Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας,
Βουλιαγμένης καί Βάρης**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2
τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ.
230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἐφημε-
ρίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς
κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν
Ναῶν

Ἀγίου Ἰωάννου Βούλας,

Ἀγίου Παύλου - Ἀγίου Δημητρίου Ἄνω Γλυφάδας,
καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά
καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω
κενῶν θέσεων.

Ἐν Βούλῃ τῆ 9ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης
καί Βάρης ΠΑΥΛΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Καθαβρύτων καί Αἰγιαλείας**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2
τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ.
230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἐφημε-
ρίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς
κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν
Ναῶν

Ἀγίας Παρασκευῆς Δ.Κ. Παρασκευῆς
Δήμου Αἰγιαλείας,

Ἀγίας Τριάδος Δ.Κ. Ζαρούχλης Δήμου Αἰγιαλείας,
καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά
καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω
κενῶν θέσεων.

Ἐν Αἰγίῳ τῆ 11ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Καθαβρύτων καί Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2
τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ.
230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἐφημε-
ρίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς
κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν
Ναῶν

Ζωοδόχου Πηγῆς Νεοχωρίου,

Ἀγίου Δημητρίου Λοξάδας,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά
καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω
κενῶν θέσεων.

Ἐν Καρδίτῃ τῆ 9ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων
ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2
τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ.
230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἐφημε-
ρίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς
κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν
Ναῶν

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κορρησίας νήσου Κέας,

Ἀγίας Τριάδος Ἀθαδινοῦ, νήσου Ἄνδρου,

Ἰγναπτιῆς Κτικάδου, ἱεράς νήσου Τήνου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά
καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω
κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἐρμούπολει Σύρου τῆ 21ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Σύρου ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Νικολάου Ἐρμουπόλεως
νήσου Σύρου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἐρμουπόλει Σύρου τῆ 21ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Σύρου ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καὶ τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀργοστολίου,
Ταξιάρχων πόλεως Ἀργοστολίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῆ 12ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Κεφαλληνίας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κορίνθου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Παντελεήμονος Ἀθαμάνου,
Μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου Ἀθμυρῆς
Ἁγίου Νικολάου Ἄνω Τρικάλων,
Ἁγίου Δημητρίου Βελίνας,
Ἁγίας Τριάδος Γαλιατᾶ,
Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Δενδροῦ,
Ἁγίου Δημητρίου Ἐξαμιλιῶν,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Εὐαγγελιστρίας,
Ἁγίου Γεωργίου Δάφνης,

Ἁγίας Κυριακῆς Ζεμενοῦ,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Θαλεροῦ,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Θροφαρίου,
Ἁγίας Τριάδος Καλυβίων,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καστρακίου,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καστανέας,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κιλένιας,
Ἁγίου Νικολάου Κάτω Λουτροῦ,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κάτω Ταρσοῦ,
Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Κεγχρεῶν,
Ἁγίου Γεωργίου Κλημεντίου,
Ἁγίου Γεωργίου Κουτσομαδίου,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Κορφωτίστου,
Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κουτσίου,
Ἁγίας Τριάδος Λαγκαδεῖων,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Λαλιωτίου,
Ἁγίου Νικολάου Λυκοποριάς,
Ἁγίου Ἰωάννου Μαפוῦ,
Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Μεσ. Τρικάλων,
Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Παναριτίου,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Πελλήνης,
Παμμεγίστων Ταξιάρχων Περαχώρας,
Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Πιτσαδεῖων,
Ἁγίου Ἀθανασίου Πύργου,
Ἰγναπαντῆς τοῦ Κυρίου Ροζενῶν,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σουληναρίου,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σαρανταπήκου,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σουλήου,
Ἁγίου Γεωργίου Σοφιανῶν,
Ἁγίου Ἀθανασίου Στυλίων,
Ἁγίου Ἀθανασίου Τιτάνης,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Φενεοῦ,
Ἁγίου Νικολάου Χαλκείου,
Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χελυδορέου,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ψαρίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 27ῃ Δεκεμβρίου 2016

† Ὁ Κορίνθου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἐπισκοπῆς Εὐρυτανίας,
Ἁγίου Νικολάου Κάτω Ποταμιᾶς Εὐρυτανίας,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-

σιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καρπεννησίῳ τῆ 10ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Καρπεννησίῳ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις Παραμυθίας,
Φιλιατῶν, Γηρομερίου καὶ Πάργας**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καὶ τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καὶ 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἰ. Ναοῖς

Ἀγίου Δονάτου Παραμυθίας,

Ἀγίας Τριάδος Φιλιατῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνησθέντος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῆ 15ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν, Γηρομερίου καὶ Πάργας ΤΙΤΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις Γουμενίσσης,
Ἀξιουπόλεως, καὶ Πολυκάστρου**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως Θεοτόκου Κούπας,

Ἀγίου Πέτρου καὶ Παύλου Πενταπόλεως,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνησθέντος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Γουμενίσσῃ τῆ 12ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Δράμας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς

κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Νικολαίου Δεδρακίων,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καλλικάρπου,

Ἀγίου Δημητρίου Καπνοφύτου,

Ἀγίου Μηνᾶ Καρποφόρου,

Ἀγίων Πέτρου καὶ Παύλου Κρήνης,

Υψώσεως Τιμίου Σταυροῦ Μαρμαριάς,

Ἀγίου Γεωργίου Μαυροκορδάτου,

Ἀγίου Γεωργίου Παπάδων,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Περιστεριάς,

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Πολυνερίου,

Ἀγίου Γεωργίου Πρασινάδας,

Ἀγίων Θεοδώρων Πρινοδόφου,

Προφήτου Ἡλίου Πηγῶν,

Ἀγίου Παντελεήμονος Πολυσύκου,

Ἀγίου Γεωργίου Πυξαρίου

Ἀγίου Παντελεήμονος Τερψιθέας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνησθέντος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Δράμᾳ τῆ 12ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Δράμας ΠΑΥΛΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις Κηφισίας,
Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ**

Κληῖσις

Ἀριθ. Πρωτ. 8

Ἐν Κηφισίᾳ τῆ 12ῃ Ἰανουαρίου 2018

Πρὸς

τὸν Πανοσ/τον Ἀρχιμανδρίτην

κ. Βαρθολομαῖον Τσιούμαν,

κατὰ κόσμον Χρῆστον, τοῦ Κωνσταντίνου,

Κληρικόν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ.

(*νῦν ἀγνώστου διαμονῆς*)

Καλεῖσαι, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Χαραλάμπη Θεοδώση, ἐνεργούντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνφωδᾷ τῆ ὑπ' ἀριθμ. 883/14.12.2017 ἐντολῆ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, τῆ 12ῃ Μαρτίου ἡμέρα Δευτέρα καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινήν, ἵνα ἀποδοχθῆς ἐπὶ ἀποδιδομένων σοι κατηγοριῶν, αἵτινες κρίνεται σκόπιμον ὅπως μὴ ἀναγραφῶσιν εἰς τὴν παρούσαν κληῖσιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καὶ μὴ ἐμφανίσεώς σου τῆ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Ἀνακριτὴς

Πρωτ. Χαραλάμπης Θεοδώσης

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Τιμόθεος Κατάρης

Ἀναρτήθηκε στὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 17.1.2018

Ἱερά Μητρόπολις Λαρίσης καί Τυρνάβου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Βησσαρίωνος Ἐλευθερῶν,
Ζωοδόχου Πηγῆς Ἐλατείας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 17ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Λαρίσης καί Τυρνάβου ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλευθερουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἀγίου Ἐλευθερίου Ἐλευθερουπόλεως,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νομομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἐλευθερουπόλει τῇ 29ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Ἐλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καί τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Ἀγίου Δημητρίου Ἐλασσῶνος,
Εἰσοδίων Θεοτόκου Ἐλασσῶνος,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικάς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νομομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἐλασσῶνι τῇ 22ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Ἐλασσῶνος ΧΑΡΙΤΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀσπροκάμπου,
Ἀγίου Νικολάου Παρασκευῆς Μεσολάκκου,
Ἀγίας Παρασκευῆς Μικροῦ Σειρηνίου,
Ἀγίου Νικολάου Καλοχίου,
Ἀγίου Νικολάου Δήμητρας,
Ἀγίου Γεωργίου Κατάκαλης,
Ἀγίου Νικολάου Φελλίου,
Προφήτου Ἡλιοῦ Αἰμιλιανοῦ,
Ἀγίου Γεωργίου Ἐλευθεροχωρίου,
Ἀγίου Ἀθανασίου Δεσπότη,
Ἀγίας Τριάδος Καρπεροῦ,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Κνίδης,
Ἀγίου Νικολάου Ἐξάρχου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Δαφνερῶν,
Ἀγίου Δημητρίου Βάρνης,
Ἀγίου Νικολάου Σαρακήνας,
Ἀγίου Νικολάου Παλιουριάς,
Ἀγίου Ἀθανασίου Ἀγάπης,
Ἀγίας Τριάδος Μικροκλειςσοῦρας,
Ἀγίου Δημητρίου Διπόρου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Σαμαρίνας,
Ἀγίου Νικολάου Καλλιθέας,
Ἀγίου Ἀθανασίου Ἀθανασίου Πριονίων,
Ἀγίου Γεωργίου Λάβδας,
Ἀγίου Γεωργίου Περιβοθίου,
Ἀγίου Νικολάου Κοσματίου,
Ἀγίου Γεωργίου Τρικώμου,
Ἀγίου Νικολάου Σμίξης,
Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Φιλιππαιῶν,
Ἀγίου Ἀθανασίου Κυδωνιῶν,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Ροδιάς,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Κυρακαλῆς,
Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀλατόπετρας,
Ἀγίου Δημητρίου Προσβόρου,
Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Λόχμης,
Ἀγίου Δημητρίου Κοκκινιάς,
Ἀγίου Νικολάου Λειψίου,
Ἀγίου Γεωργίου Νέας Τραπεζούντας,
Ἀγίου Γεωργίου Κληματακίου,
Ἀγίου Χαραλάμπους Κάστρου,
Ἀγίου Ἀθανασίου Σπηλαίου,
Ἀγίου Ἀθανασίου Ἐλάτου,
Ἀγίου Ἀθανασίου Ἐλευθέρου Α΄,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-

σιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Γρεβενοῖς τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Γρεβενῶν ΔΑΒΙΔ

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς

πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Γεωργίου Βαροσίου Γρεβενῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Γρεβενοῖς τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 2017

† Ὁ Γρεβενῶν ΔΑΒΙΔ

Ἀναρτήθηκε στὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 24.1.2018

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλευθερουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Νικολάου Ἐλευθερουπόλεως,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἐλευθερουπόλει τῇ 22ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Ἐλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Γεωργίου Νεαπόλεως,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σιατίστη τῇ 22ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίας Τριάδος Ἀθιάκμονα Βοῖου Κοζάνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Σιατίστη τῇ 22ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν, Γηρομερίου καὶ Πάργας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καὶ τῶν ἀρθρῶν 4,5,7 καὶ 20 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Ἁγίου Δονάτου Παραμυθίας,

Ἁγίας Τριάδος Φιλιατῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάθλων ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν, Γηρομερίου καὶ Πάργας ΤΙΤΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Δημητρίου Μαυρομματίου Παμίσου, καθοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καλαμάτῃ τῇ 29ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καί Σταγῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καί τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Παναγίας Ἐπισκέψεως Τρικάλων,
Ἁγίας Παρασκευῆς Τρικάλων,

καθοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Τρικάλοις τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 2017

† Ὁ Τρίκκης καί Σταγῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καί Σταγῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Παναγίας Ἐπισκέψεως Τρικάλων,
Ἁγίου Ἀθανασίου Μπάρας Τρικάλων,
Ἁγίου Οἰκουμένου Χαϊδεμένου,
Ἁγίου Νικολάου Πύλης,
Ἁγίου Γεωργίου Γριζάνου,
Ἁγίου Κωνσταντίνου Διασέλλου,
Ἁγίων Ἀναργύρων Λιθῆ,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Μεσοχώρας,
Ἁγίας Παρασκευῆς Ἄετοῦ,
Ἁγίου Γεωργίου Κορυφῆς,
Ἁγίου Νικολάου Παχτουρίου,
Ἁγίου Νικολάου χωρίου Ἁγίου Νικόλαου (Καμναί)
Ἁγίας Παρασκευῆς χωρίου Ἁγία Παρασκευή
(Τζιούρτζια),
Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀθαμανίας,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Γαρδικίου,
Προφήτου Ἡλίου Δέσης,
Ἁγίων Ἀποστόλων Δροσοχωρίου,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Ν. Πεύκης,

καθοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Τρικάλοις τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 2017

† Ὁ Τρίκκης καί Σταγῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

**Ἱερά Μητρόπολις
Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καί 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἁγίου Ἀθανασίου Ροῦμ Παλαμᾶ,

καθοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τήν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 30ῃ Ἰανουαρίου 2018

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων
ΤΙΜΟΘΕΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Σύνοδος
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ

τῆς 9.1.2018 καί τῆς 10.1.2018

καί ἡ διακήρυξη γιά τό ζήτημα τῶν Σκοπίων

Συνήλθε ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 161ης Συνοδικῆς Περιόδου, γιά τόν μήνα Ἰανουάριο, ὑπό τήν προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου.

Κατά τή χθεσινή καί σημερινή Συνεδρία:

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἔντονης διπλωματικῆς κινητικότητας πού ὑπάρχει γιά τό θέμα τῶν Σκοπίων, καί ἐν συνεχείᾳ τῆς ἀπό 15.12.2017 Ἀνακοίνωσής Της περί τῆς σχισματικῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων ἡ Δ.Ι.Σ. συμμεριζόμενη τήν ἀγωνία τῶν Ἱεραρχῶν πού διαποιμαίνουν τίς Ἱερές Μητροπόλεις στήν περιοχή τῆς Μακεδονίας, ἀλλά καί τοῦ λαοῦ, μέ Ἀπόφασή Της ὑπενηθμίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει μαρτυρήσει μέ τόν λόγο καί τό αἷμα κλήρου καί λαοῦ τήν ἐλληνικότητα τῆς Μακεδονίας ἀπό ἀρχαιοτάτων χρόνων, γι' αὐτό καί δέν μπορεῖ νά ἀποδεχθεῖ τήν ἀπονομή τοῦ ὄρου «Μακεδονία» ἢ παραγώγου του ὡς συστατικοῦ ὀνόματος ἄλλου Κράτους, τό ὁποῖο θά ἔχει ἐπιπτώσεις καί στήν ὀνομασία τῆς σχισματικῆς αὐτοαποκαλούμενης ἐκκλησίας τῆς «Μακεδονίας». Ἀναμένει δέ ἀπό τήν ὑπεύθυνη Ἑλληνική Κυβέρνηση, ἡ ὁποία διαχειρίζεται τό θέμα, νά κατανοήσει τήν ἀνησυχία Της, πού εἶναι καί ἀνησυχία τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐλληνισμοῦ.

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε νά συγκληθεῖ ἐκτάκτως ἡ Ίερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν Τετάρτη 7 καί Πέμπτη 8 Φεβρουαρίου ἐ.ἔ.

Ἐπίσης ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε ὁμοφώνως νά ἀπονεύσει τόν Μεγαλόσταυρο τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου στόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμο, κατά τήν πρώτη ἡμέρα τῆς Συνεδριάσεως τῆς Ἱεραρχίας, δηλαδή τήν 7η Φεβρουαρίου, ἡμέρα τῆς συμπληρώσεως 10 ἐτῶν ἀπό τῆς Ἐκλογῆς τοῦ Μακαριωτάτου, ὡς Προκαθημένου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκολούθως ἐνέκρινε τίς προτάσεις: τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περί διοργανώσεως τῆς «Ἑβδομάδος Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς», κατά τήν περίοδο ἀπό 25ης Φεβρουαρίου ἕως καί 3ης Μαρτίου ἐ.ἔ. καί τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καί Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου ἐπί τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑβδομάδος τῶν Ἱερατικῶν Κλήσεων τήν Γ' Ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν, ἀπό Δευτέρας 5ης Μαρτίου ἕως καί τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, 11ης Μαρτίου ἐ.ἔ.

Τέλος, ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος κατήρτισε τόν Προκαταρκτικό Πίνακα ὑποψηφίων κληρικῶν πρὸς ἐγγραφὴν στόν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεία ἐκλογίμων, ἐνέκρινε ἀποσπάσεις κληρικῶν καί ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Ἱεράς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ ἔκτακτη Σύγκληση τῆς ΔΙΣ τῆς 26.1.2018

Συνήλθε τήν Παρασκευή, 26 Ἰανουαρίου 2018, σέ ἔκτακτη Συνεδρία ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου.

Ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπό τόν Μακαριώτατο Πρόεδρο γιά τά διατρέξαντα ἀπό τήν προηγουμένη Συνεδρία Της, τοῦ μηνός Ἰανουαρίου, ἕως σήμερα, σχετικά μέ τό θέμα τῆς ὀνομασίας τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων καί ἰδιαιτέρως τήν ἐκκλησιαστική του παράμετρο, γιά τό ὁποῖο εἶχε ἐκδώσει τό ἀπό 10.1.2018 σχετικό Ἀνακοινωθέν Της.

Ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος παρατηρεῖ ὅτι ὀρισμένοι οὔτε ἀνέγνωσαν ὀρθά τό γράμμα, οὔτε ἀντελήφθησαν οὐσιαστικά τό πνεῦμα τῆς ξεκάθαρης θέσης Της, περί τῆς μὴ ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ὄρου «Μακεδονία» ἢ παραγώγου του, ὡς συστατικοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων, πού ἄλλωστε θά εἶχε ἐπιπτώσεις καί στήν ὀνομασία τῆς σχισματικῆς αὐτοαποκαλούμενης ἐκκλησίας τῆς «Μακεδονίας». Μίας θέσης, τήν ὁποία πρώτη ἡ ἴδια, μέ πλήρη συναίσθηση τῆς ἱστορικῆς Της εὐθύνης, διετύπωσε μέ τόσο σαφῆ καί κατηγορηματικό τρόπο, συμμεριζόμενη ἀπόλυτα τήν εὐλογη ἀγωνία

καί τῶν Ἱεραρχῶν, πού διαποιμαίνουσι τίς Ἱερές Μητροπόλεις στήν Μακεδονία μας, ἀλλά καί τίς δικαιολογημένες ἀνψυχίες τοῦ κυρίαρχου Λαοῦ καί σύσσωμου τοῦ Οἴκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ, σέ ἓνα ἐξαιρετικά εὐαίσθητο ἐθνικό θέμα. Γιατί στό ὄνομα «Μακεδονία» περικλείονται καί κορυφώνονται οἱ ἀλυτρωτικές διαθέσεις τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων.

Ἐκφράζει τήν λύπη καί τήν πικρία Ἦς, διότι κάποιοι ἠθελήμενα παρερμήνευσαν τή νηφάλια καί ἐνωτική ἐπισήμανση τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου Ἦς, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνόμου περὶ τῆς ἀνάγκης ἀντιμετώπισης τοῦ ὅλου ζητήματος μέ ὄρους ἐθνικῆς συναίνεσης, συνενόησης καί ὁμοψυχίας, στήν διάρκεια τῆς ἐνημέρωσής του ἀπό τόν Πρωθυπουργό, γιά τήν πορεία τῶν διαπραγματεύσεων σχετικά μέ τήν ὀνομασία τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων, τήν Πέμπτη 18 Ἰανουαρίου ἐ.ἔ., στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν, κατόπιν πρωτοβουλίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καί τήν ταυτόχρονη ἐνημέρωσή Του ἀπό τόν Μακαριώτατο, γιά τήν ἐκκλησιαστική διάσταση τοῦ θέματος.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, πρωτοπόρος διαχρονικά στούς ἀγῶνες τοῦ Ἔθνους, θεωρεῖ ὅτι κάθε ἔκφραση ὑπερασπίσεως τῶν δικαίων τῆς Μακεδονίας μας εἶναι ἐπαινετή, ἀρκεῖ αὐτή νά εἶναι γνήσια, ἀνιδιοτελής καί πηγαία, καί πάντα στό πνεῦμα νόμιμης καί δημοκρατικῆς ἐκδήλωσης. Ὡς ἐκ τούτου, στό πλαίσιο τῆς ἐλευθερίας ἐκφράσεως τῶν Κληρικῶν καί Λαϊκῶν μελῶν Ἦς, σέβεται τό δικαίωμα αὐτῶν νά πράττουν κατά συνείδηση, μέ σύνεση καί ὑπευθυνότητα.

Στά ἄκριτα μάλιστα συμπεράσματα καί τίς ἐκ τοῦ πονηροῦ εὐκολες ἀποφάνσεις ὄσων συνειδητά δέν ἀντιλαμβάνονται τίς προθέσεις Αὐτῆς καί τοῦ Προέδρου Ἦς, ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ρητά δηλώνει ὅτι δέν μετέχει σέ πολιτικές διεργασίες καί μεθοδεύσεις, οὔτε ἀποδέχεται νά παίξει ὁ οἰοσδήποτε πολιτικά παίγνια εἰς βάρος Ἦς.

Μόνη Ἦς ἱερή εὐθύνη εἶναι νά διακονεῖ τήν ἐνότητα ὄλων τῶν Ἑλλήνων ἀδιακρίτως.

Ἄλλωστε, στά ἐθνικά θέματα δέν χωροῦν μικροκομματικές ἢ μικροπολιτικές προσεγγίσεις καί ἐρμηνεῖες.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε ὡσαύτως ὅπως τό Σάββατο τῆς Τυρινῆς, 17 Φεβρουαρίου, τελέσει Συνοδική Θεία Λειτουργία καί Ἱερό Μνημόσυνο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τοῦ ἥρωα τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος Παύλου Μελά καί ὄλων τῶν

Μακεδονομάχων, στόν τόπο ὅπου ἡρωικῶς ἔπεσαν, τήν Στάτιστα (σημερινό χωριό Μελάς) τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Μήνυμα Χριστουγέννων 2017

Τέκνα καί ἀδελφοί μου ἐν Χριστῷ,

Χριστός γεννᾶται, δοξάσατε·

Σχεδόν ἀπροσδόκητα, τό σκοτάδι, πού θέλει νά ἐπιβληθεῖ στή ζωή τῶν ἀνθρώπων, αἰφνιδιάζεται ἀπό τίς καμπάνες τῶν Χριστουγέννων. Συναγερμένος ἤρεμος πού διαπερνᾷ τίς αἰσθήσεις καί ξεσηκώνει νηφάλια τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων προσκαλεῖ στήν ἐπανάσταση τῆς ἐλπίδας. Πρόκληση γιά ἀντίσταση στίς πολύπλευρες μορφές σκλαβιάς τοῦ πνεύματος καί τῆς καταδυνάστευσης τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων. Πορεία χωρίς φῶς.

Καί ἰδοῦ! Μέσα στίς ἀπειλές τῶν πολέμων, τή δυστυχία τῆς φτώχειας καί τῆς προσφυγιάς, τίς ἀπειλές τῶν τρομοκρατῶν ἢ τήν ἀπολυταρχία τῶν ἰσχυρῶν τοῦ κόσμου, ἓνας ψίθυρος γιορτινῶς ξεχειλίζει ἀπό τίς ἐκκλησίες. Καί ὀρθώνεται, συνεχῶς τρανούμενος, καθῶς οἱ ἄνθρωποι ἐνώνονται στήν χριστουγεννιάτικη λειτουργία σέ παιάνας θριαμβευτικούς, ὅτι: «*Χριστός ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε.*»

Εἴμαστε καλεσμένοι νά ἀπαντήσουμε, ἀντιστεκόμενοι στήν παρακμή τοῦ πολιτισμοῦ, πού συνεπάγεται τήν ἀπαξίωση τοῦ ἀνθρώπου. Ἐναντίωση στόν εὐτελισμό τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ σέ καταναλωσιμο εἶδος. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ πλασμένος κατ' εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, νά πάψει νά γίνεται θυσία στόν βωμό τοῦ πλοῦτου καί τῆς ἀλαζονείας.

Εἴμαστε καλεσμένοι νά κάνουμε τή ζωή τοῦ κόσμου φωτεινή, σπριζόμενη στήν ἀγάπη καί τήν ἀλληλοκατανόηση. Αὐτό τό στάδιο προηγεῖται στή διαμόρφωση τῆς πολιτικῆς ἢ ἄλλων μορφῶν παρεμβάσεως γιά νά γίνει ὁ κόσμος καλύτερος. Νά ξαναεστιασθοῦμε στήν ἀπελευθέρωση ἀπό τίς πολλαπλές βίαιες ἀπειλές τοῦ σκοτούς, πού ξεκινᾷ ἀπό τήν μοναδική ἐπιλογή ἐπιστροφῆς στήν πηγή τοῦ φωτός: «*Φῶς ἐκ Φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.*»

Πρέπει νά ξαναθυμηθοῦμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι ἀναλώσιμο εἶδος, πορευόμενος πρὸς τό πούθενά, ἀλλά εἶναι «*εἰκόνα τοῦ Θεοῦ*», πορευόμενος πρὸς τό «*καθ' ὁμοίωσίν Του*». Δηλαδή αὐτός πού ἀντανακλᾷ γύρω του καί στήν οἰκουμένη τό φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Αΐφνης, τὰ σήμαντρα, οἱ καμπάνες καί τὰ κάλαντα, οἱ ὕμνωδιές καί τὸ ἀγαλλίαμα τῆς γιορτῆς ρίχνει τὸ φῶς παντοῦ καί κάνει τὴν καταστροφικότητα καί τὴν ἀπαισιοδοξία, πού κρύβονται στὰ πάθη καί τὴν ἁμαρτία, ὅπου δέν βρίσκουν σκοτάδι νά κρυφτοῦν. «Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίῃ εἶδε φῶς μέγα» (Ματθ. 4, 16).

Ὁ δρόμος πού ἀνοίγεται μπροστά μας εἶναι ὄντως δύσκολος. Ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νά ἀναλάβει τίς εὐθύνες τῆς. Νά εἶναι φορέας αὐτῆς τῆς εἰρηνικῆς ἐπανάστασης πού συντρίβει τὸν βράχο. Νά ἀπελευθερώσει ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ σπήλαια σὴ λυπηρότητα τῆς φάτνης, ὅπου διαχέεται τὸ φῶς τῆς σωτηρίας διότι «*Ἀσπὴρ σε ὑπέδειξεν, ἐν Σπηλαίῳ χωροῦμενον τὸν ἀχώρητον*».

Ὅσο ἐπίπνο, μαρτυρικό, διωγμένο καί περιφρονημένο εἶναι αὐτὸ πού καλοῦμαστε νά πράξουμε ὁ καθένας ἀπὸ τὴ θέση του καί ὅλοι μαζί ὡς πιστοὶ τῆς τρισηλίου Θεότητος, εἶναι καιρὸς νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι ὁ Χριστὸς γεννᾶται ὡς βρέφος στὶς καρδιές μας.

Πρέπει νά ἐπιτρέψουμε νά μεγαλώσει ὁ Χριστὸς μέσα μας. Νά εἶναι Αὐτὸς τὸ πρότυπο τῆς ὁμορφιάς καί τῆς μεγαλωσύνης τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι Χριστόμορφες καί φωταγωγοῦσες εἰκόνες τοῦ Θεοῦ θὰ δημιουργήσουν ἕναν ἄλλο τρόπο ζωῆς τοῦ κόσμου.

Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία δέν ἔχει ἔργο τὴν ἐξάσκηση ἐπιμέρους πολιτικῆς ἀλλὰ καλεῖται νά διαμορφώσει πολίτες μέ ἥθος. Καί ἐκεῖνοι, μετὰ, ξέχουν τί πρέπει νά κάνουν. Δέν εἶναι φορέας τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἀποψῆς πού διαιρεῖ καί βασιλεύει, δίνοντας σὸ σκοτὸς τὴ δύναμη. Καθῆκον εἶναι προφητικά νά ὀδηγεῖ ὡς ἀστέρας σὴ πηγή τοῦ φωτός. Γιατί: «*Ἡ γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως. Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο. Σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καί σὲ γιγνώσκουν ἐξ ὕψους ἀνατολήν*».

Οἱ χριστουγεννιάτικες καμπάνες σημαίνουν τὴν πάντοτε καί ἐντελῶς ἀπόλυτη κυριαρχία τοῦ φωτός ἀπέναντι σὸ σκοτάδι. Καί ἐπιβάλλονται σὸν τρόπο, νά ὑποχωρήσει μπροστά σὴν ταπεινὴ ἀγάπη πού γεννιέται σὴ φάτνη, διότι «*ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλει τὸν φόβον*» (Α' Ἰωάν. 4, 19).

Ἄν σήμερα τὰ Χριστούγεννα τὰ γιορτάζουμε μέσα σὲ διαταραγμένους καιροὺς εἶναι πρῶτα ἀπὸ ὅλα ἕνα κάλεσμα σὴν ἀναγέννηση ἑνὸς ἐκάστου καί ὅλων μαζί.

Ἄδελφοί μου, Χριστὸς γεννᾶται!

Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε!

Εἶναι καιρὸς νά σκεφτοῦμε πάλι τί εἶχαμε, τί χάσαμε καί τί μᾶς πρέπει. Τὸ μέλλον ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ξανά, τὴν προσφορὰ ἑνὸς ὁράματος. Μιᾶς κατεύθυνσης ζωῆς ἐλπιδοφόρας καί φωτισμένης.

Ἄς τὸν ὑποδεχτοῦμε λοιπὸν σὴ ζωὴ μας ἐπιτρέποντας νά γεννηθεῖ σὴς φάτνης τῶν καρδιῶν μας.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος

*Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος σὸν Πρόεδρο
τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας*

Τὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλο ἐπισκέφθηκε σὴς 19.1.2018 τὸ ἀπόγευμα ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κατέφθασε σὸ Προεδρικό Μέγαρο σὴς 18:00 συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιμανδρίτη Συμεῶν Βολιώτη.

Ὁ κ. Παυλόπουλος καλωσόρισε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο τονίζοντας πὸς «*συνθιτισμένη ἐγρήγορησῃ ὑπάρχει γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ ὅποια ἀφοροῦν σὸν τόπο καί γιὰ τὰ ἐθνικά μας θέματα*» καί παράλληλα ἐξῆρε τὴ στάση τῆς Ἐκκλησίας καί σὴ θέματα αὐτά.

Μία στάση πού, ὅπως εἶπε ὁ Πρόεδρος, ἔχει ὡς βασικὸ στόχο, χωρὶς νά ἀναμιγνύεται σὴ ζητήματα πολιτικῆς, νά εὐνοεῖ τὴ συναίνεση, κάτι τὸ ὅποιο εἶναι πολὺ σημαντικό, καί ἰδίως αὐτὲς τίς ὥρες. «*Καί ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ νά εὐνοεῖ –βεβαίως– τὴν ἐκφραση ὅλων τῶν ἀπόψεων, ὅπως ταιριάζει σὸν τόπο μας. Ἐναν τόπο, ὅπου ἡ Ὁρθοδοξία δίνει καί τὸν τόνο τοῦ Πολιτισμοῦ*» τόνισε ὁ κ. Παυλόπουλος.

Ὁ Πρόεδρος ἐπισήμανε ἐπίσης πὸς δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι ἕνα κομμάτι τοῦ Πολιτισμοῦ μας καί τοῦ κοινοῦ μας εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ὀφείλεται σὴ Χριστιανικὴ Διδασκαλία, ἡ ὅποια ἀποπνέει πολιτισμὸ ἀρχῶν, τὸν ὅποιο καθένας πού ὑπερασπίζεται τίς θέσεις του δέν πρέπει νά τὸν ξεχνᾶει.

Ἐπογοράμμισε ἀκόμη ὅτι ἀποτελεῖ πηγή ἐμπνευσης καί γιὰ τὰ θέματα αὐτά, καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέ τίς ἀποφάσεις καί τὴν πορεία τῆς, ἔχει ἀποδείξει ὅτι εἶναι ἄξια ἐκπρόσωπος καί φορέας αὐτοῦ ἀκριβῶς τοῦ πολιτισμοῦ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀνέφερε ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ ἔχει καί ἄλλες παραμέτρους, καί μία ἀπὸ αὐτὲς εἶναι ἡ ἐκκλησιαστικὴ, γιὰ τὴν ὅποια ἤθελε νά ἐνημερώσει σχετικά τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας.

Ἀπαντώντας, ὁ κ. Παυλόπουλος τόνισε: «Πολύ περισσότερο δέ, ὅταν ἡ στάση πού ἔχετε πάρει καί γιά τό θέμα τό Ἐκκλησιαστικό, εἶναι στάση πού τιμᾷ τήν Ὁρθοδοξία καί στηρίζει τό Πατριαρχεῖο. Αὐτό μὴν τό λησμονᾶτε αὐτές τίς ὥρες».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δήλωσε ὅτι εἶναι κατ' ἐξοχήν θέμα τοῦ Πατριαρχείου, ἀλλά προσέθεσε ὅτι «πρέπει νά συμβάλλουμε καί ἐμεῖς γιατί ἔχουμε ἐπιπτώσεις καί στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας».

*Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καί
ὁ Μακαριώτατος
στό Καρέλλιο Πρότυπο Κέντρο Alzheimer*

Τό φιλανθρωπικό καί κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ἐξῆρε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος τονίζοντας πώς στά χρόνια τῆς κρίσης ὀφείλουμε στήν Ἐκκλησία τό γεγονός ὅτι στεκόμαστε ὄρθιοι.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος καί ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος ἐπισκέφθηκαν στίς 20.12.2017 τό Καρέλλιο Πρότυπο Κέντρο Alzheimer τῆς ΜΚΟ «Ἀποστολή». Παρέστησαν, ἐπίσης, ὁ Μητροπολίτης Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ καί ὁ Γενικός Διευθυντής τῆς ΜΚΟ «Ἀποστολή» κ. Κωνσταντῖνος Δήμητρας. Τόν Ἀρχιεπίσκοπο συνόδευε ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιμανδριτῆς Συμεών Βολιώτης.

Ὁ Μητροπολίτης Νέας Ἰωνίας μίλησε γιά τήν ἴδρυση καί τήν ἱστορία τοῦ Καρέλλιου, ἀλλά καί γιά τίς δράσεις καί τά προγράμματα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τά ὁποῖα λειτουργοῦν μέ τή μέριμνα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὥστε νά ἀνακουφιστοῦν οἱ ἄνθρωποι πού πάσχουν.

Ὁ κ. Παυλόπουλος δήλωσε πώς «εἶναι ἀνάγκη στόν τόπο ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας νά βρίσκεται κοντά στοὺς ἀνθρώπους» καί ἐξῆρε τό φιλανθρωπικό καί κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ἀποστολῆς. Μίλησε γιά τίς δυσκολίες καί τήν βαθιά κρίση τονίζοντας πώς «ἂν στεκόμαστε ἀκόμη ὄρθιοι τό ὀφείλουμε στήν Ἐκκλησία. Ἡ Ἐκκλησία μέσα ἀπό τό πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας ἔχει στηρίξει τόν κοινωνικό ἴστό. Ἔχει δώσει τό παράδειγμα».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε τή χαρά καί τήν τιμή γιά τήν παρουσία τοῦ Προέδρου καί μιλώντας γιά τό ἔργο πού ἐπιτελεῖται στό Καρέλλιο τό χαρακτήρισε Κέντρο Ἀγάπης. «Σκοπός τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ὁ ἁγιασμός τῆς ζωῆς, ἀλλά καί ἡ ἀγάπη πρὸς τόν συνάνθρωπο. Αὐτές οἱ δύο προσπάθειες εἶναι ὁ στόχος».

Μίλησε ἐπίσης γιά τήν προσφορά τῶν ἐθελοντῶν, εὐχαριστώντας τους γιά τήν σημαντική συμβολή τους.

Ὁ Γενικός Διευθυντής τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀποστολή» εὐχαρίστησε τόν κ. Παυλόπουλο γιά τήν παρουσία του, ἀλλά καί ὅλους τους συνεργάτες γιά τήν σημαντική συμβολή τους στήν ὑλοποίηση τῶν ἔργων τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀποστολῆς».

Τό Καρέλλιο εἶναι μία ὀλοκληρωμένη Μονάδα Ἀντιμετώπισης τῆς Νόσου «Alzheimer» καί συναφῶν παθήσεων, ἡ ὁποία λειτουργεῖ μέ τήν συγχρηματοδότηση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης καί ἐθνικῶν πόρων τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας καί Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης. Στή Μονάδα παρέχεται ἡ δυνατότητα μακρᾶς διαμονῆς 25 ἀτόμων, βραχείας διαμονῆς 5 ἐπιπλέον ἀσθενῶν καί λειτουργεῖ Κέντρο Ἡμέρας ὑποστήριξης 200 ἀνοικτῶν ἀσθενῶν.

*Πρῶτος ἐπίσημος ἑορτασμός
τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Φουστανελά
στήν Προεδρική Φρουρά*

Παρουσία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καί τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπου Παυλόπουλου πραγματοποιήθηκε στίς 17.1.2018 ὁ πρῶτος ἐπίσημος ἑορτασμός τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Φουστανελά στήν Προεδρική Φρουρά.

Τόν Ἀρχιεπίσκοπο συνόδευαν ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιμανδριτῆς Συμεών Βολιώτης καί ὁ Διευθυντής τοῦ ἰδιαίτερου γραφείου του Ἀρχιμανδριτῆς Χρυσόστομος Παπαθανασίου.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τέλεσε τήν ἀκολουθία τῆς καθιέρωσης τοῦ εἰκονοστασίου - προσκυνηταρίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Στήν συνέχεια κάνοντας ἱστορική ἀναδρομή στόν τρόπο πού χτίζονταν οἱ ναοί ἀπό τά πρωτοχριστιανικά χρόνια καί φθάνοντας μέχρι σήμερα ἐξῆρε τό ἐκκλησιαστικό ἥθος καί τήν παράδοση πού ἦταν ὁρατά ἀκόμη καί στόν τρόπο πού οἰκοδομοῦνταν οἱ ναοί ὅσο μικροί κι ἂν ἦταν. «Στόν ἄνθρωπο δέν εἶναι τόσο οὐσιαστικό τό ἐξωτερικό, αὐτό πού φαίνεται, ἀλλά αὐτό πού κρύβεται ἐσωτερικά» σημείωσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί ἀναφέρθηκε στά ἐκκλησιάκια καί στίς μονές ἐπί τουρκοκρατίας, ἀλλά καί στήν ἐνδυμασία τῆς ἐποχῆς τονίζοντας πώς «ἡ φουστανελά εἶναι ἓνα σύμβολο τοῦ ἀγῶνα καί τῆς ἀπόκτησης τῆς ἐλευθερίας».

Ἐξέφρασε ἐπίσης τή συγκίνσή του γιά τήν σημερινή ἡμέρα πού ἀφιερώνεται ἓνα προσκυνητάριο

του Ἁγίου Γεωργίου τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις στήν Προεδρική Φρουρά δηλώνοντας πὼς αὐτό μᾶς δίνει ἐσωτερική δύναμη. Συνεχάρη ὅσους συνέλαβαν τὴν ἰδέα καὶ ὅσους συνέβαλαν στή δημιουργία του καὶ εὐχέθηκε ὁ λαὸς νὰ συνεχίσει νὰ δείχνει αὐτό πού θέλει καὶ αὐτό γιὰ τὸ ὁποῖο ἀγωνίζεται.

Κατόπιν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας εὐχαρίστησε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο καὶ τόνισε πὼς ἡ σημερινὴ ἡμέρα ἐκπέμπει πολλὰ μηνύματα. «Μηνύματα πού ἀφοροῦν καὶ στίς Ἑνοπλες Δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἔθνος μας. Εἶπατε Μακαριώτατε, ὅτι ὁ τρίτος πυλώνας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ μας Πολιτισμοῦ, ἡ Χριστιανικὴ Διδασκαλία, εἶναι ἐκείνη πού καθιέρωσε τὴν ἀρχὴ σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὀφείλουμε νὰ πράττουμε ὄχι τόσο αὐτό πού μᾶς ἐπιβάλλεται, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο πραγματικὰ πιστεύουμε, ἐκεῖνο πού πραγματικὰ ἔχουμε κάνει συνείδηση. Καὶ τὸ λέω αὐτό γιατί ὀφείλω νὰ διευκρινίσω πὼς ἡ ἐπιλογή τοῦ Προστάτη τῆς Προεδρικῆς Φρουρᾶς, τοῦ Νεομάρτυρος Ἁγίου Γεωργίου, δὲν ὀφείλεται μόνο στήν εὐζωνική του περιβολή. Αὐτό εἶναι τὸ ἕνα. Καὶ θὰ ἴλεγα μάλιστα, χρησιμοποιώντας τὰ δικά σας λόγια, ὅτι εἶναι ἡ «ἐξωτερικὴ πλευρά». Ὁ λόγος, ὁ βαθύτερος λόγος, εἶναι τὸ ἴδιο τὸ παράδειγμα τοῦ Νεομάρτυρος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου πού, ὅποιος ἐντροφήσει στὸν τρόπο τοῦ μαρτυρίου του, ἀντιλαμβάνεται ὅτι συμβολίζει τὴν ἀφοσίωση τοῦ ἀνθρώπου στὸ πιστεῦν του. Ὁ Νεομάρτυς Ἅγιος Γεωργιος μαρτύρησε ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν δέχθηκε νὰ ἀλλάξει τὸ πιστεῦν του, δὲν δέχθηκε νὰ ἀπαρνηθεῖ τὴν πίστη του. Τοῦτο γιὰ τὴν Προεδρική Φρουρά ἔχει τεράστια σημασία, γιατί δείχνει αὐτό πού πάντοτε ἡ Προεδρική Φρουρά, ἀπὸ τότε πού συστάθηκε ὡς σήμερα, πράττει».

Ἱερά Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

*Ὁ Σεβ. κ. Παντελεήμων ἀνεκνήρυχθη
Διδάκτωρ τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου*

Ὡς ἰδιαίτερα σημαντικὴ στιγμή γιὰ τὸ Τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας καὶ τὸ Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, καὶ, συγχρόνως, ὡς ἰδιαίτερα σημαντικὴ προσφορά στήν ἐπιστήμη τῆς Τοπικῆς Ἱστορίας λειτούργησε ἡ δημόσια ὑποστήριξη τῆς διατριβῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἀξιολόγησής της, ἡ ὁποία ὁμοφώνως τὴν ἐνέκρινε μὲ ἄριστα, ἐντάσσοντας τὸν

κ. Παντελεήμονα στήν ἐκλεκτὴ οἰκογένεια τῶν διδασκόντων τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (28.11.2017).

Τὰ μέλη τῆς τριμελοῦς ἐπιστημονικῆς ἐπιτροπῆς πού ἐπέβλεψαν τὴ διατριβὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου μέ θέμα: «Παραδοσιακὴ θρησκευτικότητα τῶν κατοίκων τῆς Θράκης: Ἡ περίπτωση τῶν Ἀβδῆρων» ἦταν ὁ κ. Μανόλης Βαρθολομαῖος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας Δ.Π.Θ., ὁ ἐπίκουρος καθηγητὴς τοῦ Τ.Π.Ε-Δ.Π.Θ. κ. Γεώργιος Τσιγάρης καὶ ὁ ἀν. καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας καὶ Πολιτισμοῦ Παρευξείνιων Χωρῶν κ. Μανόλης Σέργης.

Τὴν ἐπιτροπὴν ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἀξιολόγησής της καὶ ἐγκρίσεως τῆς διατριβῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου, κατὰ τὴ διαδικασία τῆς δημόσιας ὑποστήριξής της, ἀποτελοῦσαν οἱ τρεῖς προαναφερθέντες, καὶ ἐπίσης ἡ κ. Ἐλεονώρα Ναξίδου, ἐπίκουρη καθηγήτρια τοῦ Τ.Π.Ε-Δ.Π.Θ., ὁ κ. Ἰωάννης Μπακιρτζῆς, ἐπίκουρος καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας καὶ Πολιτισμοῦ Παρευξείνιων Χωρῶν, ὁ κ. Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, ἐπίκουρος καθηγητὴς τοῦ Τ.Π.Ε-Δ.Π.Θ. καὶ ὁ κ. Παναγιώτης Τζουμέρκας, ἐπίκουρος καθηγητὴς στήν Ἀνώτατη Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Θεσσαλονίκης.

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

*Ἐκδημία Μητροπολίτου
Εὐρύπου Βασιλείου*

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας μὲ βαθειὰ συγκίνηση ἀναγγέλλει τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Εὐρύπου κυροῦ Βασιλείου. Ὁ ἐκλιπὼν Ἱεράρχης ἐξεδήμησε τὸ Σάββατο 30 Δεκεμβρίου 2017 σὲ ἡλικία 88 ἐτῶν.

Ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Εὐρύπου κυρὸς Βασίλειος Παναγιωτακόπουλος γεννήθηκε τὸ 1929 στὸ Ἀργίνο. Ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν τὸ 1951. Διάκονος χειροτονήθηκε στίς 21 Νοεμβρίου 1958 καὶ Πρεσβύτερος στίς 23 Νοεμβρίου 1958. Στίς 18 Δεκεμβρίου 1968 χειροτονήθηκε Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἱεραῖς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὸν τίτλο τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμφάσης Ἐπισκοπῆς Εὐρύπου. Στίς 8 Μαΐου 2000 προήχθη σὲ τιτουλάριο Μητροπολίτη.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία ἐψάλη τὴν Κυριακὴ 31 Δεκεμβρίου 2017 καὶ ὥρα 13.00 στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Χριστοφόρου Ἀργίνου.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οικουμενικόν Πατριαρχεῖον Ἱερά Μητρόπολις Σύμης

*Ἐκοιμήθη ὁ Μητροπολίτης Σύμης
κυρός Χρυσόστομος (9.1.2018)*

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σύμης ἀναγγέλλει μετά κατωδύνου καρδίας καί βαθείας συγκινήσεως τήν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου αὐτῆς, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σύμης κυροῦ Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη κατόπιν πολυμήνου καί πολυωδύνου ἀσθενείας τήν πρωίαν τῆς σήμερον 9ης Ἰανουαρίου μηνός τοῦ δισχιλιοστοῦ δεκάτου ὀγδοῦ ἔτους, εὐρισκόμενος ἐν Ρόδῳ.

Ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης Σύμης, ὑπέρτιμος καί ἔξαρχος Νοτίου Αἰγαίου Πελάγους, κυρός Χρυσόστομος (κατά κόσμον Ἰωάννης Δημητριάδης) ἐγεννήθη κατά τό ἔτος 1944, ἐν Ἀγριδίους Ἰμβρου, ὅπου καί ἤκουσε τά πρῶτα γράμματα.

Ἐν συνέχειᾳ ἐφοίτησεν εἰς τό Λυκειακόν Τμήμα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης. Κατόπιν ἐνεγράφη εἰς τήν Θεολογικήν Σχολήν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τῆς ὁποίας κατέστη πτυχιούχος. Ἀνήκε εἰς τήν ἀδελφότητα τῆς Ἱεράς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας ἐν Χαλκιδικῇ.

Τήν 13ην Ἰουνίου 1968 ἐχειροτονήθη Διάκονος καί τήν 6ην Αὐγούστου τοῦ ἰδίου ἔτους ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος ἐν Θεσσαλονίκῃ. Κατά τά ἔτη 1974 ἕως 1976 ὑπηρέτησεν ὡς ἐφημέριος, εἰς τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν Βορείου καί Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἐν συνεχείᾳ, μεταβάς εἰς Γερμανίαν, ἐτοποθετήθη Ἐφημέριος εἰς τήν Ἑλληνικήν Ὁρθόδοξον Ἐνορίαν Ἁγίου Βασιλείου, τῆς πόλεως τοῦ Ἀνοβέρου.

Τόν Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1980 ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τόν ἐξέλεξε βοηθόν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γερμανίας, ὑπό τόν τίτλον τῆς πάλαι ποτέ διαλαμφάσης Ἐπισκοπῆς Παμφίλου, τῆς χειροτονίας αὐτοῦ γενομένης τήν 8ην Νοεμβρίου τοῦ

ἰδίου ἔτους, ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἁγίας Τριάδος Βόννης.

Ὡς βοηθός Ἐπίσκοπος ἀνέλαβε καθήκοντα Ἀρχιερατικῶς Προϊσταμένου τῆς ἐνορίας Ἀνοβέρου καί Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Βορείου Γερμανίας. Κατά τά ἔτη 1995-2000 διετέλεσε Πρωτοσυγκελλεύων τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γερμανίας.

Τήν 20ήν Ἀπριλίου 2004 ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τόν ἐξέλεξε πρῶτον Μητροπολίτην τῆς ἀρτισυστάτου Μητροπόλεως Σύμης.

Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον Ἐκκλησία τῆς Κρήτης

*Ἀνακοινωθέν τῆς 16.1.2018
γιά τό ὄνομα τῶν Σκοπίων*

«Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης συνῆλθε σήμερα 16 Ἰανουαρίου 2018 στό Ἱεράκλειο σέ Συνεδρία καί ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά θέματα τῆς ἀρμοδιότητός της.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀσχολήθηκε ἐκτενῶς καί μέ τό θέμα τῆς ὀνομασίας τῶν Σκοπίων, σέ σχέση πρὸς τή χρήση τοῦ ὄρου «Μακεδονία» ἡ παραγωγῶν αὐτοῦ, τό ὁποῖο βρίσκεται στήν ἐπικαιρότητα.

Ἀρχικῶς, ἡ Ἱερά Σύνοδος, πληροφορηθεῖσα ἀπό τά Μέσα Γενικῆς Ἐνημερώσεως γιά πρόσφατα «ἐρωτήματα» κύκλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος: «ἂν ἡ Ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας ἀποφάσισε νά συμπορευθεῖ μέ τό νεοναζιστικό μόρφωμα τῆς Χρυσῆς Αὐγῆς», γνωρίζει πρὸς κάθε κατεύθυνση ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης οὔτε μέ τή Χρυσή Αὐγή, οὔτε μέ ὁποιοδήποτε ἄλλο κόμμα ἢ Πολιτικό Φορέα ταυτίζεται ἢ συμπορεύεται. Ἐπίσης, γνωρίζει σαφῶς τίς ἀρμοδιότητές της καί δέν ἐπιθυμεῖ, οὔτε δύναται νά ἀναλάβει ἄλλους ρόλους, οἱ ὁποῖοι δέν τῆς ἀνήκουν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης ὡστόσο αἰσθάνεται τήν ἀνάγκη νά ἐκφράσει τή γνώμη καί τή θέση της γιά τό θέμα τῆς ὀνομασίας τῶν Σκοπίων, δημόσια καί ὑπεύθυνα, ὅπως ἔχει δικαίωμα κάθε Ἑλληνας πολίτης τῆς Πατρίδας μας.

Μέ πλήρη επίγνωση λοιπόν ότι τήν ἔξωτερική πολιτική τῆς Χώρας, σύμφωνα μέ τό Σύνταγμα καί τήν ἐντολή τοῦ λαοῦ, τήν ἀσκεῖ ἡ Ἑλληνική Πολιτεία, ἡ Ἱερά Σύνοδος διατυπώνει τή θέση της γιά τό φλέγον αὐτό ζήτημα.

Ὡς Κρητες Ἀρχιερεῖς, ἔχομε τήν εὐθύνη καί τό ἱερό χρέος ἔναντι τοῦ αἵματος τῶν Προπατόρων μας, Κρητῶν Μακεδονομάχων, νά ἀρθρώσομε λόγο καί νά διατυπώσομε ξεκάθαρη θέση γιά τό ἐξαιρετικά σημαντικό Ἐθνικό αὐτό θέμα.

Συγκεκριμένα, ὑπενθυμίζομε, σύμφωνα μέ τά ἐπίσημα στοιχεία τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ ὅτι ὁ μισός ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μακεδονομάχων ἦταν Κρητες. Εἰδικότερα, ὁ ἀριθμός τῶν Κρητῶν Μακεδονομάχων (1903-1908) ἀνῆλθε σέ 3.015 (2.976 ἄνδρες καί 39 ὀπλαρχηγούς), ἀπό δέ τούς τρεῖς μεγάλους ὀπλαρχηγούς, οἱ δύο ἦταν Κρητες.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος διατυπώνει ρητῶς καί εὐθέως, σεβόμενη τήν Ἱστορία, τήν Ἐθνική μας Ταυ-

τότητα καί τό αἷμα τῶν Προπατόρων μας, ὅτι ἡ Μακεδονία εἶναι μία, Ἑλληνική καί ἀδιαπραγμάτευτη!

Ὅποιοσδήποτε γεωγραφικός προσδιορισμός δέν μπορεῖ νά γίνει ἀποδεκτός, μέ τό ὄνομα αὐτό ἢ παράγωγό του. Ἔχομε ὅλοι εὐθύνη ἔναντι τῆς Ἱστορίας καί τοῦ Ἕθνους μας.

Ἐπίσης, ἡ Ἱερά Σύνοδος προσεχῶς θά ἐνημερώσει τόν Ἱερό Κλῆρο καί τόν εὐσεβῆ λαό τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης, μέ σχετική Ἐγκύκλιό της καί θά ἀπευθύνει κατάλληλα Συνοδικά Γράμματα σέ ὅλους τούς ἀρμόδιους, στά ὁποῖα θά διατυπώνει εὐθαρσῶς τή θέση τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης.

Τέλος, ὑπενθυμίζομε τά λόγια τοῦ μεγάλου Ἐθνάρχου, Ἐλευθερίου Βενιζέλου, πρὶν ἀπό τήν ἐποποιία τοῦ 1912-13: «ὁ Μακεδονικός ἀγώνας πρέπει νά γίνει τό Εὐαγγέλιο τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς».

*Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδο
τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης»*